

ປີ
59

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງ ຖ້ຳກະສິກຳ
ແລະ ຜົນງານກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ປີ ຄ.ສ 1965 - ປີ ຄ.ສ 2024

59 ปี

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງ ຖ້ຳກະສິກຳ
ແລະ ຜົນງານກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ປີ ຄ.ສ 1965 - ປີ ຄ.ສ 2024

ຊື່ປຶ້ມ	: 59 ປີ ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງຖ້ຳກະສິກຳ ແລະ ຜົນງານກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ພິມຄັ້ງທີ	: I
ປີພິມ	: 2024
ປະເພດປຶ້ມ	: ປະຫວັດສາດ
ພາສາພິມ	: ລາວ
ເຈົ້າຂອງລິຂະສິດ	: ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ດ້ານເນື້ອໃນ ແລະ ຈັດພິມ)
ຂະໜາດປຶ້ມ	: 18,2 ຊມ X 25,7 ຊມ
ຈຳນວນໜ້າ	: 82 ໜ້າ
ຈຳນວນປຶ້ມ	: 300 ຫົວ
ຈຸດປະສົງການພິມ	: ແຈກຢາຍເນື່ອງໃນໂອກາດ ຄົບຮອບ 59 ປີ ຄວາມເປັນມາຂອງວຽກງານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ບົດຄໍາເຫັນຂອງ ທ່ານ ຮສ. ປອ ລິນຄໍາ ດວງສະຫວັນ ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້

ເມື່ອຫວນຄືນເຖິງຂະບວນວິວັດແຫ່ງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄລຍະ 59 ປີຜ່ານມາ ເຫັນວ່າ ໄດ້ມີການເຕີບໃຫຍ່ເຂັ້ມແຂງຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ເຊິ່ງໄດ້ຕິດພັນກັບການ ດໍາລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນລາວ, ຕິດພັນຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນກັບຂະບວນ ການຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດໃນທຸກຍຸກທຸກສະໄໝ ໄດ້ປະກອບສ່ວນສໍາຄັນຕໍ່ຜົນ ສໍາເລັດຂອງການປະຕິວັດໃນແຕ່ລະໄລຍະຕະຫຼອດມາ. ພາຍຫຼັງປະ ເທດຊາດໄດ້ຮັບການສະຖາປະນາເປັນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິ ປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນວັນທີ 02 ທັນວາ 1975, ເປັນໄລຍະແຫ່ງ ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດ ຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ ຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການອັນຮີບດ່ວນ ແນໃສ່ຮັບໃຊ້ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດ, ຮັບໃຊ້ການສ້າງຕັ້ງອຳນາດການປົກຄອງໃໝ່, ພື້ນຟູເສດຖະກິດ, ຮັບບາດແຜສົງຄາມ, ຂະແໜງຜະລິດກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນລະປະທານ ໃນເວລານັ້ນໄດ້ກຳນົດໜ້າທີ່ການເມືອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະຕິວັດທັງ 3 ປະການໄປພ້ອມໆກັນຄື: 1) ການປະຕິວັດແຫ່ງການ ຜະລິດ, 2) ການປະຕິວັດທາງດ້ານວິທະຍາສາດ-ເຕັກນິກ, 3) ການປະຕິວັດທາງດ້ານແນວຄິດ- ວັດທະນະທຳ, ອອກແຮງພື້ນຟູ ແລະ ຂະຫຍາຍເສດຖະກິດ, ຈັດຕັ້ງການຜະລິດຄືນໃໝ່ໂດຍຖື ເອົາກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ເປັນພື້ນຖານເພື່ອຂະຫຍາຍອຸດສາຫະກໍາ, ເຊິ່ງໄດ້ທັນເອົາການຜະລິດແບບ ທຳມະຊາດກະແຈກກະຈາຍທັນມາເປັນການຜະລິດຂະໜາດໃຫຍ່ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິຊາການທາງ ດ້ານກະເສດສຸມເທື່ອລະກ້າວ, ໂດຍຖືເອົາການຫັນເປັນອຸດສາຫະກໍາເປັນໜ້າທີ່ໃຈກາງຕະຫຼອດ ໄລຍະຂ້າມຜ່ານຂຶ້ນສູ່ສັງຄົມນິຍົມ, ກໍ່ສ້າງລະບອບເປັນເຈົ້າລວມໝູ່ສັງຄົມນິຍົມ, ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງນະໂຍບາຍ, ມະຕິຄໍາສັ່ງຂອງພັກ ເຂົ້າສູ່ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຕົວຈິງ ຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ການເປັນເສນາທິການດ້ານການ ຜະລິດກະສິກໍາ ພ້ອມທັງປະກອບສ່ວນໃນການຜະລິດສະບຽງອາຫານ, ວຽກງານຫຼຸດຜ່ອນຄວາມ ທຸກຍາກ, ວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້. ຕະຫຼອດໄລຍະຜ່ານມາ ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ພວກເຮົາມີຄວາມ ເອກອ້າງຕໍ່ບັນດາຜົນສໍາເລັດແຫ່ງການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ມີບາດກ້າວຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ດັ່ງນັ້ນ, ໃນໂອກາດ ຮຽບຮຽງປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງ ຖ້ຳກະສິກໍາ ແລະ ຜົນງານກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ພວກເຮົາຈຶ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງຈັດພິມເຜີຍແຜ່ປຶ້ມທົ່ວນີ້ອອກມາເປັນຄັ້ງທຳອິດເພື່ອ ເປັນການຫວນຄືນປະຫວັດສາດແຫ່ງການກໍາເນີດ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຊິ່ງແມ່ນຜົນງານການປະກອບສ່ວນຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ຂອງພະນັກງານການນຳທຸກຂັ້ນ, ພະນັກງານລັດຖະກອນທັງໝົດໃນຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຕ່ອາດີດມາເຖິງປັດຈຸບັນ

ແລະ ເພື່ອເປັນການສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ ມາຍັງການນຳຂຶ້ນສູງຂອງພັກ-ລັດ ທີ່ຍາມໃດກໍ່ໄດ້ໃຫ້ການຊີ້ນຳຢ່າງໃກ້ຊິດແກ່ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂອງພວກເຮົາຕະຫຼອດມາ, ເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ການເມືອງຂອງຕົນໄດ້ຢ່າງມີຜົນສຳເລັດອັນຈົບງາມ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດ ຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ-ລັດ ທີ່ກຳນົດໄວ້. ພວກເຮົາຂໍຢືນຢັນວ່າພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງຄະນະພັກ-ຄະນະນຳທຸກຂັ້ນ ແລະ ຄວາມບຸກບີນຫ້າວຫັນຂອງພະນັກງານຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ພວກເຮົາຈະສືບຕໍ່ເສີມຂະຫຍາຍບົດຮຽນ ແລະ ແບບຢ່າງອັນດີງາມ ຂອງບັນດາພະນັກງານການນຳທຸກແຫຼ່ງຮຸ່ນກ່ອນທີ່ໄດ້ສ້າງໄວ້ໃຫ້ກາຍເປັນມູນເຊື້ອອັນດີງາມ ແລະ ກາຍເປັນມູນມໍລະດົກຕົກທອດແກ່ພະນັກງານຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນຮຸ່ນຕໍ່ໄປ.

ພວກເຮົາເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ປຶ້ມຫົວນີ້ຈະເປັນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນ ແລະ ເປັນຊັບສົມບັດທີ່ມີຄ່າໃຫ້ແກ່ການຮຽນຮູ້ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບຂະບວນວິວັດແຫ່ງການກຳເນີດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍສະເພາະພະນັກງານ ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍ່ຄືປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອເປັນບົດຮຽນໝູນໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານຕົວຈິງໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ. ພ້ອມນີ້, ກໍ່ຫວັງວ່າປຶ້ມຫົວນີ້ຈະເປັນແຮງກະຕຸກຊຸກຍູ້ໜຶ່ງເຮັດໃຫ້ພະນັກງານຮຸ່ນປັດຈຸບັນ ແລະ ຮຸ່ນສືບທອດສືບຕໍ່ພາລະກິດໃນການພັດທະນາຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃຫ້ມີການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ແລະ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໄດ້ດີຢູ່ຂຶ້ນໄປໃນອະນາຄົດ.

ປຶ້ມເຫຼັ້ມນີ້ ແມ່ນໝາກຜົນຂອງການລວມຍອດຂອງການຂຸດຄົ້ນ, ເກັບກຳ, ຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ເລືອກເຟັ້ນ ແລະ ສັງລວມບັນດາຂໍ້ມູນຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ລວມທັງຈາກບຸກຄົນທີ່ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານດັ່ງກ່າວໃນເວລານັ້ນ ລວມທັງຄຳເຫັນສຳພາດຕ່າງໆ ແຕ່ກໍ່ຄົງປາສະຈາກບໍ່ໄດ້ຂໍ້ຜິດພາດຂາດຕົກບົກຜ່ອງ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຄະນະຮຽບຮຽງ ແລະ ຈັດພິມປຶ້ມເຫຼັ້ມນີ້ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ ຈະໄດ້ຮັບຄຳຕຳນິຕິຊົມຈາກຜູ້ອ່ານເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງໃຫ້ມີຄວາມສົມບູນກວ່າເກົ່າ.

ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຢ່າງສູງມາຍັງທ່ານຜູ້ອ່ານ.

ລັດຖະມົນຕີ

ລິມຄຳ ດວງສະຫວັນ

ພາກທີ I ການກຳເນີດກະສິກຳໃນສັງຄົມມະນຸດ

1.1 ການກຳເນີດກະສິກຳໃນສັງຄົມມະນຸດບູຮານ:

ການດຳລົງຊີວິດຂອງມະນຸດ ບໍ່ວ່າຈະຢູ່ຍຸກໃດສະໄໝໃດ ຄວາມຕ້ອງການອາຫານກໍເປັນສິ່ງຈຳເປັນຂາດບໍ່ໄດ້ ເຊິ່ງມະນຸດກໍໄດ້ມີວິວັດທະນາການໃນການພັດທະນາເຄື່ອງມືຫາກິນ ແລະ ການຜະລິດທີ່ຄ່ອຍພັດທະນາມາເລື້ອຍໆ ນັບຕັ້ງແຕ່ຍຸກຫີນຫຼາຍລ້ານປີ ກ່ອນ ຄ.ສ ຕາມບັນທຶກປະຫວັດສາດໃຫ້ຮູ້ວ່າ: ໃນເມື່ອຍຸກຫີນເກົ່າ paleolithic ມະນຸດມີຊີວິດດ້ວຍການລ່າສັດລ່າເນື້ອ, ສະແຫວງຫາພືດຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ເປັນອາຫານອາໄສທຳມະຊາດ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມເປັນຕົ້ນຕໍ ໃນຍຸກຫີນເກົ່າຕອນຕົ້ນ ມີອາຍຸຕັ້ງແຕ່ 2,000,000 ຫາ 700,000 ປີ ກ່ອນ ຄ.ສ ການດຳລົງຊີວິດໃນເວລານັ້ນ ແມ່ນເຄື່ອນຍ້າຍໄປຕາມແຫຼ່ງອາຫານການກິນ ບໍ່ມີການຮ່ວມກຸ່ມ ປະດິດເຄື່ອງມືຫີນທີ່ມີລັກສະນະແບບງ່າຍດາຍ ເພິ່ນຈຶ່ງເອີ້ນເຄື່ອງມືຫີນໃນຍຸກນີ້ວ່າ ເຄື່ອງມືຫີນຫຍາບ, ຕໍ່ມາໃນຍຸກຫີນຕອນກາງ ມີອາຍຸ ປະມານ 700,000 ຫາ 400,000 ປີ ກ່ອນ ຄ.ສ ການປະດິດເຄື່ອງມືຫີນມີຄວາມກ້າວໜ້າ ມີລັກສະນະຄືສິ່ງປະດິດຫຼາຍຂຶ້ນ ເອກະລັກຂອງເຄື່ອງມືຫີນ ໃນຍຸກນີ້ແມ່ນເຄື່ອງຫີນຝົນ ຫລື ເຄື່ອງມືຫີນແບນ, ສັງຄົມມະນຸດເລີ່ມມີການຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນກຸ່ມຂະໜາດນ້ອຍຫາກາງ ແລະ ຮູ້ຈັກໃຊ້ໄຟເຂົ້າໃນການດຳລົງຊີວິດ, ຕໍ່ມາໃນຊວງຍຸກຫີນຕອນທ້າຍ ຫລື ປະມານ 40,000 -12,000 ປີ ກ່ອນ ຄ.ສ ມະນຸດໃນເວລານັ້ນມີການຮ່ວມກຸ່ມກັນຕາມສາຍເລືອດເກີດຂຶ້ນ ມີການແບ່ງງານຕາມເພດໂດຍເພດຍິງເກັບເດັດ ສ່ວນເພດຊາຍແມ່ນລ່າສັດ ເຄື່ອງມືຫີນຍຸກນັ້ນແມ່ນເລີ່ມປານິດຂຶ້ນ ມີການໃສ່ດ້າມ ແລະ ແກະສະລັກເກີດຂຶ້ນເລີ່ມຮູ້ຈັກໃຊ້ເປືອກໄມ້ ແລະ ໜັງສັດມາເປັນເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ. ຕໍ່ມາຍຸກຫີນກາງ ອາຍຸລະຫວ່າງ 12,000-10,000 ປີ ກ່ອນ ຄ.ສ ເປັນຍຸກເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງຍຸກຫີນໃໝ່ ແລະ ເກົ່າ ເປັນຊ່ວງທີ່ມະນຸດມີການປ່ຽນຈາກການສະແຫວງຫາອາຫານຄືໃນຍຸກຫີນເກົ່າ ມາເປັນການຜະລິດອາຫານໃນຍຸກຫີນໃໝ່ ວິຖີການດຳລົງຊີວິດໃນຍຸກນີ້ຍັງມີລັກສະນະຄືກັບໃນຍຸກຫີນຕອນກາງ, ການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມເປັນແບບກົກເຫຼົ່າຕາມສາຍເລືອດ, ການສົມລົດເປັນແບບລວມໝູ່ ແຕ່ສິ່ງແຕກຕ່າງໃນຍຸກນີ້ ແມ່ນແນວຄິດພື້ນຖານການກະສິກຳຂຶ້ນຕົ້ນໄດ້ກຳເນີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກການສັງເກດສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ຊອກຫາມາໄດ້ ເຊັ່ນ: ຫົວເຜືອກ, ຫົວມັນທີ່ປະໄວ້ ມີການປົ່ງໜໍ່ຈໍໝາກແໜງອອກມາ ແລະ ສັດທີ່ຈັບມາໄດ້ນັ້ນມີການອອກລູກເກີດຂຶ້ນທາງດ້ານການປະດິດພາຊະນະເຄື່ອງມືຫີນ ກໍ່ມີຄວາມປານິດຂຶ້ນ ແລະ ສິ່ງທີ່ພິເສດໃນຍຸກນີ້ຄືໄດ້ມີການປະດິດທະນູ, ລູກສອນ ແລະ ເປັດສຳລັບຕົກປາ.

ໃນຍຸກຫີນໃໝ່ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 10,000 ປີຫາ 5,000 ປີກ່ອນ ຄ.ສ ເປັນຍຸກທີ່ມະນຸດປ່ຽນຮູບແບບການທຳມາຫາກິນດ້ວຍການເກັບເດັດ-ລ່າສັດ ມາເປັນການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ, ນັກ

ປະຫວັດສາດໄດ້ກ່າວໄວ້ວ່າ ເປັນຍຸກແຫ່ງການປະຕິວັດການຜະລິດອາຫານ ແລະ ເປັນຍຸກທີ່ມະນຸດດຳລົງຊີວິດແບບຄົງທີ່ດ້ວຍການຕັ້ງຖິ່ນແບບຖາວອນ ລັກສະນະສັງຄົມໃນຍຸກນີ້ເປັນສັງຄົມກະສິກຳ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນແບບຊຸມນຸມກົກເຫຼົ້າຄືກົກມານດາ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມໃຊ້ຮີດຄອງປະເພນີ, ມີການສົມລົດເປັນແບບລວມໝູ່ນອກກຸ່ມ, ພາຍໃນສັງຄົມມີການແບ່ງງານກັນຢ່າງຈະແຈ້ງລະຫວ່າງການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ ເຄື່ອງມືເຄື່ອງໃຊ້ ມີທັງສິ່ງທີ່ເຮັດຈາກຫີນ, ກະດູກ, ເຂົ້າສັດ ແລະ ໄມ້ ເຊິ່ງປະດິດຂຶ້ນຢ່າງມີຄວາມປານີດ ແລະ ໃຊ້ງານໄດ້ດີກວ່າ ສາມາດພົກພາໄປໄດ້ສະດວກ ເອກະລັກຂອງເຄື່ອງມືໃນຍຸກນີ້ແມ່ນ ຂວານຫີນດ້າມໄມ້ ແລະ ກຸ່ວຫີນດ້າມໄມ້.

1.2 ກະສິກຳສະໄໝອານາຈັກລາວລ້ານຊ້າງ:

ປະເທດລາວເຮົາເປັນປະເທດໜຶ່ງໃນຂົງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ທີ່ມັກຄົ້ນຄວ້າທາງບູຮານຄະດີໄດ້ຍັງຢືນໃຫ້ຮູ້ວ່າ ດິນແດນບໍລິເວນທີ່ເປັນປະເທດລາວ ໃນອາດີດກໍ່ຄືປັດຈຸບັນມີມະນຸດອາໄສຢູ່ ມາແຕ່ດຶກດຳບັນ ແລະ ມີການພັດທະນາຢ່າງເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ, ຍຸກຫີນເກົ່າໃນລາວຄາດວ່າມີອາຍຸແຕ່ 500,000-10,000 ປີກ່ອນ ຄ.ສ ມະນຸດຍຸກນີ້ດຳລົງຊີວິດດ້ວຍການເກັບເດັດ-ລ່າສັດ ທາອາຫານຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ມີການເຄື່ອນໄຫວທີ່ໄປຕາມເຂດທຳມາຫາກິນ ເພື່ອການມີຊີວິດລອດ ສະຖານທີ່ພັກພາອາໄສແມ່ນຖ້ຳ, ເງີບຜາຫີນ ແລະ ໂຄນໄມ້, ມີການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືຫີນແບບງ່າຍດາຍ, ເຊິ່ງເພິ່ນໄດ້ຄົ້ນພົບຮ່ອງຮອຍສະໄໝຫີນເກົ່າ ໃນຫຼາຍແຫ່ງຂອງຫຼາຍແຂວງໃນປະເທດລາວ ຍົກຕົວຢ່າງ: ໃນແຂວງຫົວພັນ ທີ່ຖ້ຳພູເລີຍ ນັກບູຮານຄະດີຮຸ່ງຊື່ວ່າອີໂຊນແຮັງ (E.saurin) ໄດ້ຄົ້ນພົບແຂ້ວ, ກະໂຫຼກຫົວຂອງມະນຸດບູຮານພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງມືຫີນຕ່ອຍດ້ານດຽວ ແລະ ກະດູກສັດ ເຊັ່ນ: ກະດູກແຮດ, ກະດູກຊ້າງ, ກະດູກສົງ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍ, ເຊິ່ງມີອາຍຸລະຫວ່າງ 500,000-400,000 ປີກ່ອນ ຄ.ສ, ຖ້ຳຜາຮາງຄົ້ນພົບແຂ້ວ, ບັງຫົວ, ກະດູກຫົວ, ກະດູກຂ້າງຊ້າຍຂອງມະນຸດບູຮານ ພ້ອມເຄື່ອງມືຫີນໜ້າດຽວເປັນຮູບສາມຫຼ່ຽມ, ມີຄົມແຫຼມ ແລະ ກະດູກສັດໃຫຍ່ຫຼາຍຊະນິດ ເຊິ່ງນັກບູຮານຄະດີສັນນິຖານວ່າ ມະນຸດບູຮານທີ່ອາໄສໃນບໍລິເວນນີ້ໄດ້ໃຊ້ເຄື່ອງມືຫີນດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນການລ່າສັດ ແລະ ປາດເອົາຊີ້ນສັດເຫຼົ່ານັ້ນມາເປັນອາຫານ ແລະ ຍັງມີອີກຫຼາຍໆສະຖານທີ່ ທີ່ຄົ້ນພົບຮ່ອງຮອຍເຫຼົ່ານີ້, ບັນດາຊາກສິ່ງວັດຖຸເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນມີຄຸນຄ່າສຳຄັນໃນການບົ່ງບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າດິນແດນລາວເຮົາມີມະນຸດບູຮານອາໄສຢູ່ມາແຕ່ດົນນານແລ້ວ ແລະ ມີຂະບວນການພັດທະນາຈາກການຫາກິນແບບທຳມາຊາດທີ່ບໍ່ມີເຄື່ອງມື.

ເມື່ອສັງຄົມມະນຸດມີການຂະຫຍາຍຕົວ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານສະບຽງອາຫານ ກໍ່ນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນວິວັດທະນາການຈາກການເກັບເດັດ-ລ່າສັດ ໄດ້ກາຍມາເປັນການປູກ-ການລ້ຽງ ເພື່ອລ້ຽງຊີບຫຼາຍຂຶ້ນ ມະນຸດໄດ້ມີການຈັດລະບົບການຜະລິດ ແລະ ມີນະໂຍບາຍການຄຸ້ມຄອງແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມແຕ່ລະລະບົບການປົກຄອງ ຄືດັ່ງໃນປະເທດລາວເຮົາ ໃນລະຫວ່າງ ປີ 1480-1550 ທີ່

ຍັງເອີ້ນວ່າອານາຈັກລາວລ້ານຊ້າງ ໃນເວລານັ້ນແມ່ນມີຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການປົກຄອງກໍ່ ຄືການປ້ອງກັນອານາຈັກ ອັນໄດ້ເປັນເງື່ອນໄຂພື້ນຖານໃຫ້ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ, ເສີມຂະຫຍາຍ ແລະ ສາມາດຕິຕຳນການຮຸກຮານຂອງສະຫຍາມອາຍຸດທະຍາ ໄດ້ຢ່າງມີໄຊໃນລາຊະການໂພທິສາຣະຣາດ ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງອານາຈັກລາວລ້ານ ຊ້າງໄລຍະນີ້ ແມ່ນມີລັກສະນະວິວັດທະນາການ ພື້ນຖານເສດຖະກິດຂອງອານາຈັກແມ່ນການ ກະສິກຳເຊິ່ງລວມມີທັງຂະແໜງປູກຝັງ ແລະ ຂະແໜງລ້ຽງສັດ. ການປູກຝັງຕົ້ນຕໍ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ ການປູກເຂົ້າ ແລະ ຖັດລົງມາແມ່ນພືດທີ່ໃຫ້ທາດແປ້ງເຊັ່ນ: ສາລີ, ເຜືອກ ແລະ ອື່ນໆ ສ່ວນການ ລ້ຽງສັດ ລວມມີສັດລ້ຽງເພື່ອໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ເພື່ອເປັນອາຫານເຊັ່ນ: ງົວ, ຄວາຍ, ໝູ, ເປັດ, ໄກ່ ແລະ ອື່ນໆ. ຖັດຈາກການກະສິກຳແມ່ນຫັດຖະກຳເຊິ່ງລວມມີການຕຳແຜ່ນ, ການຜະລິດເຄື່ອງປັ້ນ ດິນເຜົາ, ການຈັກສານ, ການຕີເຫຼັກ ແລະ ອື່ນໆ, ເຊິ່ງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນການຜະລິດເສດຖະກິດໃນ ຄົວເຮືອນມີລັກສະນະປະຖົມປະຖານ, ວຽກງານການຄ້າຂາຍແລກປ່ຽນ ແມ່ນນັບມື້ນັບຂະຫຍາຍ ກວ້າງອອກ ໃນຂົງເຂດການພົວພັນແລກປ່ຽນລະຫວ່າງບ້ານ, ເຂດ ແລະ ພາກ, ສິນຄ້າໂດຍທົ່ວໄປ ແມ່ນຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ, ເປັດ, ໄກ່, ໝູ, ສັດປ່າ, ຖົ່ວ, ຝ້າຍ, ໄໝ, ແຜ່ນແພ, ປ່ານ ແລະ ອື່ນໆ ການຄ້າສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເອກະຊົນເປັນຜູ້ດຳເນີນການສ່ວນລັດ ພຽງແຕ່ເກັບພາສີ ຫຼື ຊື້ສິນຄ້າບາງຊະນິດເຂົ້າໃນຄັງຫຼວງແລ້ວຂາຍໃຫ້ອານາຈັກໃກ້ຄຽງເຊັ່ນ: ລ້ານ ນາ, ຈີນ, ດາຍຫວຽດ, ສະຫຍາມ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ພະມ້າເປັນສິນຄ້າຄັງຫຼວງລວມມີ: ງາຊ້າງ, ເຂົາ ກວາງ, ຄ່ຽຍານ, ຂີ້ຊີ, ໝາກແໜງ, ຫັງສັດ ແລະ ອື່ນໆ.

ໃນລະຫວ່າງປີ 1638-1695 ອານາຈັກລາວລ້ານຊ້າງຮຸ່ງເຮືອງ ເປັນໄລຍະການຄອງລາຊະບັນ ລັງຂອງ ພະເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາ ການກະສິກຳໃນເວລານັ້ນມີຂະແໜງປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດຂະແໜງ ປູກຝັງຕົ້ນຕໍກໍ່ແມ່ນເຂົ້າ. ນອກຈາກນີ້, ຊາວລາວຍັງມີຍົມປູກພືດທາດແປ້ງ ແລະ ພືດຜັກອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ມັນດ້າງ, ມັນຕົ້ນ, ສາລີ, ໝາກເດືອຍ, ໝາກຖົ່ວ, ການຜະລິດສ່ວນຫຼາຍແມ່ນແບບຄອບຄົວ ຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ດິນ ທີ່ເຈົ້າຊີວິດກຳນົດໃຫ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ເສຍພາສີ ຫ້ອຍ ຫຼື ຫຼາຍແມ່ນອີງໃສ່ຈຳນວນ ພົນໃນຄອບຄົວ, ເພື່ອເປັນການຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ທັງເປັນການຄວບຄຸມຜູ້ຜະລິດໃຫ້ຢູ່ໃນກົດເກນ ທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ລັດໄດ້ອອກລະບຽບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປູກຝັງ ເຊັ່ນ: ໃນປີ 1660 ລາຊະສຳນັກ ໄດ້ມີການອອກລະບຽບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປູກຝັງ, ການເຊົ່າທີ່ດິນ ແລະ ການເສຍສ່ວຍໃຫ້ລັດ ເຊິ່ງມີ ລັກສະນະຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ເຊັ່ນ:

- ຕອນໜຶ່ງຂອງລະບຽບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນກ່າວໄວ້ວ່າ: “ຮິ້ວສວນໄຮ່ນາຜູ້ໃດກໍ່ຕາມ ທີ່ຖືມປະໄວ້ ໂດຍບໍ່ປູກຝັງສັງຈັກຢ່າງ ເຂົາຜູ້ນັ້ນມີສິດຢູ່ພຽງສາມປີ, ຖ້າກາຍສາມປີແລ້ວ ເຈົ້າຂອງເຂົາຜູ້ນັ້ນ ບໍ່ ຖາກຖາງສ້າງສາ ເຂົາຜູ້ນັ້ນຖືວ່າພົດກຳມະສິດແລ້ວ, ຜູ້ໃດມາຖາກຖາງສ້າງສາເອົາຈະເປັນກຳມະ

ສິດຂອງຜູ້ນັ້ນແລ”.

- ຕອນໜຶ່ງຂອງລະບຽບເຊົ່າທີ່ດິນກ່າວໄວ້ວ່າ “ຜູ້ໃດບໍ່ມີນາ ເຊົ່ານາຜູ້ອື່ນເຮັດກິນທຸກປີ ບໍ່ໄດ້ຂາດ ແລະ ເສຍຄ່າເຊົ່າໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງນາທຸກປີ, ເຈົ້າຂອງນານັ້ນບໍ່ມີສິດຖອດຖອນສິດການເຊົ່ານາຂອງເຂົາໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ບໍ່ວ່າເຈົ້າຂອງນານັ້ນ ຈະມີຍົດຖາບັນດາສັກໃຫຍ່ປານໃດກໍຕາມມາ ບັງຄັບໃຫ້ຖອດຖອນເພື່ອຈະໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າ ທີ່ໄດ້ລາຄາແພງກວ່າ ເຈົ້າຂອງຜູ້ນັ້ນຈະມີໂທດ ກໍລະນີວ່າ ເກີດກຸມຂ້າຟັນກັນ ເຈົ້າຂອງນາຍິ່ງມີໂທດໜັກຍິ່ງຂຶ້ນ”, ລະບຽບການນີ້ສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນນະໂຍບາຍຂອງເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາທີ່ປົກປ້ອງຊາວກະສິກອນໂດຍສະເພາະຊາວນາເຊົ່າ ກໍ່ຄືຊາວນາຜູ້ທຸກຍາກທີ່ບໍ່ມີນາເຮັດ ໄດ້ມີໂອກາດທຳການຜະລິດ ແລະ ບໍ່ຖືກເອົາລັດເອົາປຽບເກີນໄປ, ສ່ວນຂະແໜງການລ້ຽງສັດລວມມີສັດໃຊ້ແຮງງານ ຊ້າງ, ມ້າ, ງົວ, ຄວາຍ ແລະ ສັດລ້ຽງເພື່ອເປັນອາຫານ (ໝູ, ເປັດ, ໄກ່) ເຊິ່ງທັງໝົດແມ່ນການລ້ຽງແບບທຳມະຊາດເປັນແຕ່ລະຄົວເຮືອນ, ສຳລັບການເກັບສ່ວຍສາອາກອນນຳປະຊາຊົນ, ແມ່ນມີການຫຼຸດຜ່ອນກວ່າຜ່ານໆມາ ການກຳນົດກ່ຽວກັບການເສຍພາສີແມ່ນອີງໃສ່ຈຳນວນພົນໃນຄົວເຮືອນເປັນຫຼັກ ເຊັ່ນ:

- ຄົວເຮືອນໃດເປັນຄົວເຮືອນໃຫຍ່ ມີລູກເຂີຍລະຫວ່າງ 6-10 ຄົນ ລັດຈະເກັບພາສີນຳພຽງແຕ່ 2 ຄົນພໍເຖົ້າ 1 ຄົນ ແລະ ລູກເຂີຍ 1 ຄົນ.
- ຄອບຄົວໃດທີ່ມີລູກເຂີຍແຕ່ 1-5 ຄົນລັດຈະເກັບສ່ວຍນຳພຽງແຕ່ 1 ຄົນເທົ່ານັ້ນ ເຊິ່ງອັດຕາການເກັບແມ່ນ 100 ຊຶ່ງ (120 ກິໂລກຼາມ/ປີ).

1.3 ບາງສະພາບວຽກງານ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນເຂດລັດຖະບານວຽງຈັນ ກ່ອນປີ 1975:

ເມື່ອຫວນຄົນເບິ່ງສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການຜະລິດກະສິກຳ ໃນລະບອບການປົກຄອງຂອງຝ່າຍລັດຖະບານວຽງຈັນ ອັນມີພະມະຫາກະສັດເປັນປະມຸກ ເຊິ່ງແມ່ນ ຈັກກະພັດອາເມລິກາເປັນຜູ້ຄອບງຳໂດຍກົງ, ໃນທຸກສາຍໂຍການຈັດຕັ້ງຂອງລັດນັ້ນປະຊາຊົນລາວຖືກຈຳແນກເປັນສອງຂົ້ວຄືຂົ້ວທຸກ ແລະ ຂົ້ວຮັ່ງມີຢ່າງຈະແຈ້ງ ເປັນຕົ້ນ:

ກ. ຊົນຊັ້ນຮັ່ງມີ: ແມ່ນນາຍທຶນຈຳໜ່າຍ ອາດຍາສິດຊຸນເສິກ ສັກດີນາປະຕິການ ພວກດັ່ງກ່າວມີຄວາມໃກ້ຊິດຕິດພັນກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງອາເມລິກາ ແລະ ຮັບໃຊ້ແຜນການທຳລົງຄາມຮຸກຮານລາວຂອງອາເມລິກາ ເປັນຕົ້ນ: ຄົນໃນລັດຖະບານທຸ່ນທີ່ມີສິດອຳນາດ ຮັບຄຳສັ່ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງອາເມລິກາໂດຍກົງ, ພວກທີ່ມີການກ່ຽວພັນກັບການຊື້ຂາຍສິນຄ້າທີ່ຮັບໃຊ້ລົງຄາມ ແລະ ພວກເຈົ້າຊຸນມຸນນາຍ ສວຍໂອກາດໃນໜ້າທີ່ການງານເພື່ອສັລາດບັງຫຼວງ ມໍ່ອັນໃດກິນນຳອັນນັ້ນດັ່ງ ເຊັ່ນ: ພະນັກງານຂັ້ນສູງຂອງລັດຖະບານ ທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວກັບພາສີອາກອນ, ສ່ວຍສາອາກອນ ການຄ້າຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ ການຄ້າຂາຍໄມ້ ແລະ ສິ່ງທີ່ຜິດກົດໝາຍອື່ນໆ.

ຂ. ຊົນຊັ້ນທຸກຍາກ: ແມ່ນຊາວໄຮ່ນາ ທີ່ສືບທອດຕາມມູນເຊື້ອ ຂອງບັນພະບູລຸດມາແຕ່ໃດໆ

ບໍ່ສາມາດດຳເນີນການເຮັດນາປີໄດ້ຢ່າງເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ ຍ້ອນວ່າເມື່ອເຮັດນາຫ່າງໄກຈາກບ້ານ ໄປຢູ່ໃກ້ປ່າໃຫຍ່ ກໍ່ຖືກທະຫານປະຕິການຕັ້ງຫາວ່າ ມີສ່ວນສົ່ງສະບຽງອາຫານໃຫ້ພວກປະຕິວັດ (ທະຫານຕໍ່ຕ້ານ) ແລະ ຖືກທະຫານປະຕິການສາລະເວນມາຈອບໆມອງໆ ເພື່ອຫາເອົາເລື່ອງ, ບາງຄົນກໍ່ຖືກຈັບກຸມຄຸມຂັງ ເພື່ອສືບສວນສອບສວນ ແລະ ຖືກຕິດຄຸກຕິດຕະລາງຍ້ອນກໍ່ມີ. ສ່ວນພວກຊາວອົບພະຍົບທີ່ຖືກກວດຕ້ອນຈາກບ້ານເດີມ ໃຫ້ມາຢູ່ຕາມສູນອົບພະຍົບຕ່າງໆ ແລະ ຈັດສັນບ້ານໃໝ່ໃຫ້ໃນບັນດາແຂວງ ເລາະຕາມແຄມນ້ຳຂອງນັ້ນ ກໍ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຂາດເຂີນໂດຍສະເພາະ ປັດໄຈສີ່ ແລະ ອີກຈຳນວນໜຶ່ງຜູ້ອົບພະຍົບມາເອງ (ໜີຕາຍ) ເກີດຈາກຄວາມຢ້ານກົວ ຍ້ອນຢູ່ໃກ້ທີ່ຕັ້ງບ່ອນປະທະສູ້ຮົບ ກາຍເປັນຈຸດຮ້ອນເດືອດ ຈຶ່ງພາກັນຫຼັ່ງໄຫຼອົບພະຍົບເຂົ້າຕົວເມືອງ ເອງ ຫຼື ບ່ອນທີ່ອ່າວໄຄແດ່ ໂດຍປະຖົມໄຮ່ນາ-ຮົ່ວສວນ ໃຫ້ເປັນນາເຮື້ອ ປະປ່ອຍງົວ, ຄວາຍ, ໃຫ້ເປັນງົວ, ຄວາຍ ຮ້າຕາມປ່າດົງ.

ສະພາບຄົນຫວ່າງງານ, ຄົນຂໍທານ, ຄົນບໍ່ມີວຽກເຮັດງານທຳຈຶ່ງເກີດມີຫຼາຍ ເພາະໂຮງຈັກໂຮງງານ ຫຼື ສະຖານທີ່ອອກແຮງງານຮັບຈ້າງມີໜ້ອຍ. ດັ່ງນັ້ນ ຢູ່ຕາມສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ, ສະຖານທີ່ອອກແຮງງານຮັບວຽກເຮັດຊົ່ວຄາວ ຈຶ່ງເກີດມີກຳມະກອນແຕກຍິ່ວໆຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈົນເຫຼືອວຽກ ເຖິງໄດ້ວຽກກໍ່ຮັບຄ່າຈ້າງຕ່ຳໆບໍ່ສາມາດຈະດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນໄດ້. ອີກດ້ານໜຶ່ງ ພວກບໍ່ມີວຽກເຮັດທາງຟາກຂອງເບື້ອງນັ້ນກໍ່ລັກຂ້າມມາເຮັດວຽກຝັ່ງນີ້ ແລະ ຫອບຄອບຄົວມາຢູ່ເລີຍກໍ່ມີ ຈຳນວນໜຶ່ງກໍ່ກາຍເປັນພວກທະຫານຮັບຈ້າງເພື່ອແລກປ່ຽນກັບການມີຊີວິດລອດວັນຕໍ່ວັນ.

ສັງຄົມໃນຕົວເມືອງ ເປັນສັງຄົມທີ່ຄ້າຍຄືບໍ່ມີການຜະລິດ ຕະຫຼາດຕົວເມືອງ ໄດ້ກາຍເປັນບ່ອນຂາຍເຄື່ອງແກ່ນາຍທຶນຈຳໜ່າຍຂອງຕ່າງປະເທດ, ສ່ວນສິນຄ້າກະສິກຳ ພວກຊາວຄ້າຂາຍຕາມຊາຍແດນ ໄດ້ນຳຂ້າມນ້ຳຂອງມາຂາຍເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ເນື່ອງຈາກຄວາມຕ້ອງການເພື່ອໃຊ້ສອຍໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງຄົນຕົວເມືອງ, ການຜະລິດດ້ານຫັດຖະກຳອື່ນໆກໍ່ເໝືອນອີ່ວຂຶ້ນຝາຫຼາຂຶ້ນຄວ່ານໄປ, ການປັ້ນໝໍ້ຫຼໍ່ໄຫຼຖືກທົດແທນດ້ວຍສິນຄ້າຈາກຕ່າງປະເທດທັງໝົດ.

ຈາກສະພາບດັ່ງກ່າວເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມສັບສົນໃນສັງຄົມ ກາຍເປັນສັງຄົມຜະລິດນ້ອຍ ແຕ່ພັດວ່າເປັນສັງຄົມທີ່ແລ່ນນຳກະແສບໍລິໂພກນິຍົມຄື: ນິຍົມໃຊ້, ນິຍົມຊື້ສິນຄ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ດຳລົງຊີວິດແບບນາຍທຶນນ້ອຍຄື: ຫຼິ້ນກິນຟຸ່ມເພື່ອຍ ໃຊ້ຈ່າຍເກີນຕົວ ເກີດມີແມ່ຈ້າງນາງເລງ, ບຸ້ນຈີ່ຮຽນແບບນຳສັງຄົມເປື້ອຍເຍື້ອຍຂອງຕາເວັນຕົກ ພາໃຫ້ສັບສົນອິນລະມານ.

ການຜະລິດເຂົ້າໃນເຂດປົກຄອງຂອງລັດຖະບານວຽງຈັນ ບໍ່ສາມາດສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງການບໍລິໂພກໄດ້ຕະຫຼອດປີ ເພາະທຸກໆປີຜະລິດໄດ້ພຽງ ປະມານ 600,000 ໂຕນ. ຖ້າອີງຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການບໍລິໂພກ, ຕາມເມືອງໃຫຍ່ລຽບແຄມນ້ຳຂອງຍັງເຫັນວ່າຂາດເຂີນບໍ່ພຽງພໍ ຍັງອາໄສສິນຄ້ານຳເຂົ້າຈາກຝັ່ງປະເທດໄທ ນັບທັງເຄື່ອງອຸປະໂພກອື່ນໆກໍ່

ເຊັ່ນດຽວກັນ. ປາກົດການດັ່ງກ່າວ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມອ່ອນແອ ໂຮ່ສະມັດຖະພາບຂອງ ລັດຖະບານວຽງຈັນ.

ລະຫວ່າງ ປີ 1969-1970 ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄຳວ່າ ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອ "ຢູເສດ" ຂອງອາເມລິກາມາ ຊ່ວຍລາວຄືການຊ່ວຍຢ່າງແທ້ຈິງນັ້ນ ໂດຍມີການລົງເລິກຫຼາຍຂົງເຂດວຽກງານທາງກະສິກຳຫຼາຍ ຢ່າງຮູບການໜຶ່ງ ກໍ່ຢາກໃຫ້ຄ້າຍຄືໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ເພື່ອຫຼຸດພື້ນຖານຄວາມທຸກຍາກອິດທິວ ຢ່າງແທ້ຈິງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງເກີດມີການຊ່ວຍສ້າງໂຄງລ່າງທາງກະສິກຳ ເປັນຕົ້ນ: ສ້າງຊົນລະປະທານ ຝາຍນ້ຳຕານ ເມືອງ ພຽງ ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ທົ່ງພຽງເມືອງດັ່ງກ່າວ ຜະລິດເຂົ້າໄດ້ສອງ ລະດູ ແລະ ສ້າງຝາຍຂະໜາດນ້ອຍຫຼາຍບ່ອນໃນບັນດາແຂວງທີ່ຕັ້ງຢູ່ແຄມຂອງ ເພື່ອໃຫ້ມີການເຮັດ ນາແຊງ ໃນນັ້ນຝຣັ່ງສ້າງ 12 ຝາຍນ້ອຍ, ອາເມລິກາສ້າງ 16 ຝາຍ ເປັນຕົ້ນ: ນ້ຳດົງ, ເມືອງນານ (ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ) ເຊລະບຳ (ແຂວງຈຳປາສັກ) ຫ້ວຍອາໂລະ, ຫ້ວຍປຣາງ (ແຂວງ ສະຫວັນ ນະ ເຂດ)...ພ້ອມກັນນີ້ ກໍ່ຍັງໄດ້ສ້າງຕັ້ງອົງການ "ອາໂດ" ເພື່ອຕິດຕາມໃຫ້ຄຳປຶກສາຫາລື ແລະ ແນະ ນຳຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ລັກສະນະສິ່ງເສີມທາງດ້ານກະສິກຳ ໂດຍສະເພາະການປູກເຂົ້າໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ດີ...ນອກຈາກນີ້, ກໍ່ຍັງສ້າງສູນທົດລອງພັນເຂົ້າສາລາຄຳ, ສູນຜະລິດພືດພັນຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ ຫາດດອກແກ້ວ ແລະ ອື່ນໆ.

ການຈັດຕັ້ງວຽກງານໃນຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວກັບກະສິກຳ ຂອງລະບອບການປົກຄອງເກົ່າ ຢູ່ວຽງຈັນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບກະຊວງເສດຖະກິດແຜນການ ເຊິ່ງໃນຊ່ວງປີ 1974 ແມ່ນມີອົງການເຂົ້າແຫ່ງຊາດ (ຫ້ອງການກະສິກຳ) ໂດຍແມ່ນ ທ່ານ ສົມສະຫວາດ ວົງກົດ ເປັນອະທິບໍດີ ແລະ ອົງການສິ່ງເສີມ ການກະເສດແມ່ນ ທ່ານ ສຸທັດ ຈຸນລະມະນີ ເປັນອະທິບໍດີ ມີໜ່ວຍງານ ປູກຝັງ ແລະ ສັດຕະວະ ແພດ (ກົມປູກຝັງແມ່ນຢູ່ບໍລິເວນກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນປັດຈຸບັນ, ສ່ວນກົມສັດຕະວະ ແພດ ແມ່ນກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຢູ່ບ້ານ ຂຸນຕາ ເມືອງ ສີໂຄດຕະບອງ) ເຊິ່ງໃນເມື່ອ ກ່ອນເປັນພຽງກົມນ້ອຍໆບໍ່ທັນເປັນກະຊວງ. ພາລະບົດບາດຂອງກົມປູກຝັງ ແມ່ນມີໜ້າທີ່: ປຸກ ລະດົມສິ່ງເສີມປະຊາຊົນປູກເຂົ້າ ແລະ ພືດພັນທັນຍາຫານຕ່າງໆ ເຜີຍແຜ່ທາງວິຊາການໃນການ ປູກ ສິ່ງເສີມໃຫ້ແນວປູກໃໝ່ ຜົນຜະລິດສູງ ແລະ ແນະນຳທາງວິຊາການໃນການກຳຈັດສັດຕູພືດ. ສ່ວນກົມສັດຕະວະແພດ ກໍ່ແມ່ນເຮັດໜ້າທີ່ເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ປະຊາຊົນ ໃນການປ້ອງກັນ ພະຍາດລະບາດຕ່າງໆໃນຝູງສັດ ເປັນຕົ້ນ: ງົວ ຄວາຍ...ໃນແຕ່ລະໆດູ ດ້ວຍການລົງສັກຢາ ແລະ ແນະນຳຕາມຊຸມຊົນຕ່າງໆທີ່ພໍ້ເຮັດໄດ້ແຕ່ກໍ່ບໍ່ທົ່ວເຖິງ.

ພາກທີ II

ວິວັດທະນາການ ໄລຍະ ປີ 1947-1960

2.1 ຂະບວນການຕໍ່ສູ້ຕ້ານຈັກກະພັດຜູ້ຮຸກຮານຕິດພັນກັບຂະບວນການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ:

ເມື່ອພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ຖືກປະລາໄຊ ແຕ່ບໍ່ຍອມປະລະເຈດຈຳນົງຂອງຕົນ ພວກເຂົາໄດ້ກັບຄືນມາຮຸກຮານ ແລະ ຍຶດຄອງບັນດາປະເທດໃນອິນດູຈີນເປັນເມືອງຂຶ້ນ ແລະ ຢາກດັບມອດຂະບວນການປະຕິວັດໃນແຫຼມອິນດູຈີນ, ພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງໄດ້ສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດກັບຈັກກະພັດອາເມລິກາດຳເນີນການຮຸກຮານເປັນເວລາຍາວນານ 30 ປີ ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍສົງຄາມຮຸກຮານລ່າເມືອງແບບເກົ່າ ແລະ ຕໍ່ມາແມ່ນສົງຄາມຮຸກຮານລ່າເມືອງຂຶ້ນແບບໃໝ່. ຢືນຢູ່ຕໍ່ໜ້າໄພອັນຕະລາຍແຫ່ງການສູນເສຍປະເທດຊາດ, ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງພັກກອມມູນິດອິນດູຈີນ ແລະ ອົງຄະນະພັກແຄ້ວນລາວ ໃນເວລາຕໍ່ມາໄດ້ເປັນເຈົ້າການເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອຮັກຊາດ, ນ້ຳໃຈເດັດດ່ຽວບໍ່ຍອມຈຳນົນ, ສາມັກຄີກັນຈັບອາວຸດດຳເນີນການຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ ຕ້ານພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງທີ່ກັບຄືນມາຮຸກຮານລາວເປັນຄັ້ງທີສອງ ດ້ວຍແນວທາງປະຕິວັດທີ່ສະຫຼາດສ່ອງໃສ, ໂດຍໄດ້ຮັບການຝຶກຝົນຫຼັກອມໃນແປວໄຟສົງຄາມກູ້ຊາດ, ພຽງແຕ່ໄລຍະ 3 ປີ 1947-1949, ຖິ້ມແຖວພະນັກງານ, ສະມາຊິກພັກ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນຈຳນວນຫຼາຍເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນກຳລັງຫຼັກແຫຼ່ງຂອງການປະຕິວັດ, ການນຳພາຂອງພັກແຕ່ລະຂັ້ນໄດ້ຮັບການປັບປຸງບູລະນະເທື່ອລະກ້າວ, ມາເຖິງ ປີ 1949 ທົ່ວປະເທດມີ 4 ອົງຄະນະພັກ (ອົງຄະນະພັກພາກເໜືອ, ພາກກາງ, ພາກໃຕ້ ແລະ ພາກຕາເວັນຕົກ), ກຳລັງປະກອບອາວຸດປະຊາຊົນກໍ່ໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ຈາກໝວດໝູ່ເປັນກອງຮ້ອຍເອກະລາດ ແລະ ມີທະຫານລາດກອງຫຼອນຫຼາຍໝື່ນຄົນ ໃນວັນທີ 20 ມັງກອນ 1949 ກອງທັບລາວອິດສະຫຼະໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຢູ່ທີ່ໝື່ນພຽງສາ ເມືອງ ຊຽງຄໍ້ ແຂວງຫົວພັນ ຈາກທີ່ໝື່ນນ້ອຍໆເບື້ອງຕົ້ນຢູ່ເຂດສອກຫຼີກຕາມຊາຍແດນ, ມາເຖິງຊຸມປີ 1948-1949 ກຳລັງປະຕິວັດໄດ້ກ້າວຂຶ້ນສ້າງຖານທີ່ໝື່ນ ກອງຫຼອນຢູ່ພື້ນທີ່ຍຸດທະສາດເກືອບທຸກໆແຂວງແຕ່ເໜືອຮອດໃຕ້, ແຕ່ພາກຕາເວັນອອກຮອດພາກຕາເວັນຕົກ, ມີອົງການນຳພາ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃນບໍລິເວນດັ່ງກ່າວໄດ້ຕື່ນຕົວທ້າວທັນເຂົ້າຮ່ວມພາລະກິດປະຕິວັດ, ອັນພົ້ນເດັ່ນແມ່ນຖານທີ່ໝື່ນການປະຕິວັດຢູ່ເມືອງ ຊຽງຄໍ້ ປີ 1948 ແລະ ຖານທີ່ໝື່ນເມືອງວຽງໄຊ ປີ 1954.

ພາຍຫຼັງທີ່ ພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ໄດ້ຖືກປະລາໄຊຢ່າງສິ້ນເຊີງໃນບັນຮົບດຽນບຽນພູ ຢູ່ພາກເໜືອຫວຽດນາມເມື່ອ ໃນວັນທີ 7 ພຶດສະພາ 1954, ໄຊຊະນະດັ່ງກ່າວໄດ້ເປັນໄຊຊະນະລວມຂອງ 3 ປະເທດອິນດູຈີນ ເຮັດໃຫ້ຖານະບົດບາດ ຊື່ສຽງອິດທິພົນຂອງຝຣັ່ງຕົກລົງຢູ່ໃນສະພາບຕ່ຳສຸດ ແລະ ເກີດວິກິດການຮອບດ້ານ. ສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ເລຂາທິການໃຫຍ່ຄະນະບໍລິຫານງານ

ສູນກາງພັກ ໄດ້ຕີຄວາມໝາຍໄຊຊະນະດັ່ງກ່າວວ່າ:” ນີ້ເປັນໄຊຊະນະອັນເປັນປະຫວັດສາດຂອງປະຊາຊົນລາວ ກໍ່ຄືໄຊຊະນະຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ແລະ ກຳປູເຈຍ, ເຮັດໃຫ້ແອກຄອບຄອງເປັນເວລາຫຼາຍສິບປີຂອງພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ຢູ່ໃນປະເທດເຮົາສິ້ນສຸດລົງ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການເປີດສາກ ແລະ ຊຸກຍູ້ຂະບວນວິວັດແຫ່ງການພັງທະລາຍຂອງລັດທິລ່າເມືອງຂຶ້ນແບບເກົ່າໃນຂອບເຂດທົ່ວໂລກ”, ແຕ່ຍ້ອນທາດແທ້ກົນອຸບາຍລ່າເມືອງຂຶ້ນທີ່ບໍ່ປ່ຽນແປງທັງສອງຈັກກະພັດຝຣັ່ງ-ອາເມລິກາ ຖືກກຸ່ມທີ່ຕັ້ງດຽນບຽນໝູ່ ເປັນຖານທັບທີ່ເປັນຂໍ້ກຸນແຈ ເຂົາຈຶ່ງໃຊ້ວິທີການມອບຕໍ່ພາລະກິດຮຸກຮານ ໃຫ້ຈັກກະພັດອາເມລິກາເຂົ້າສືບຕໍ່ຮຸກຮານອິນດູຈີນ ລາວ, ຫວຽດນາມ, ກຳປູເຈຍ ຕໍ່ໄປ.

ພາບ:ຄະນະລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕ້ານ ວັນທີ 13 ສິງຫາ 1950

ໃນວັນທີ 13 ສິງຫາ 1950 ຄະນະລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕ້ານໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ປະກອບມີທ່ານ ສຸພານຸວົງ ເປັນລັດຖະເສນາ, ທ່ານ ໂກສອນ ພົມວິຫານ ຮັບຜິດຊອບວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ທ່ານ ໝູຮັກ ພູມສະຫວັນ ຮັບຜິດຊອບວຽກງານຂົງເຂດເສດຖະກິດ, ທ່ານ ພູມີ ວົງວິຈິດ ຮັບຜິດຊອບວຽກງານພາຍໃນ, ທ່ານ ສຸກ ວົງສັກ ຮັບຜິດຊອບວຽກງານສຶກສາ. ຕໍ່ໜ້າສະພາບການດັ່ງກ່າວ ແລະ ອີງຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃໝ່ ຂອງການປະຕິວັດ ແລະ ປະຕິບັດຕາມມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ II ຂອງພັກ ກອມມູນິດອິນດູຈີນ, ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນທົ່ວປະເທດ ສ້າງຕັ້ງພັກປະຕິວັດຂອງຕົນຂຶ້ນ ເຊິ່ງກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວດຳເນີນແຕ່ວັນທີ 22 ມີນາ ເຖິງ 6 ເມສາ 1955 ຢູ່ທີ່ແຂວງຫົວພັນ ໂດຍເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຫວັດສາດນີ້ ມີຜູ້ແທນສົມບູນ 20 ສະຫາຍ ຕາງໜ້າສະມາຊິກພັກເກືອບ 400 ສະຫາຍໃນທົ່ວປະເທດ. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ໄດ້ຜ່ານບົດລາຍງານການສ້າງຕັ້ງພັກ, ເປັນເອກະສັນໃສ່ຊື່ພັກວ່າ” ພັກປະຊາຊົນລາວ” ໄດ້ເລືອກຕັ້ງຄະນະຊີ້ນຳສູນກາງພັກລວມມີ 5 ສະຫາຍ ຄື: ສະຫາຍ ໂກສອນ ພົມວິຫານ, ສະຫາຍ ໝູຮັກ ພູມສະຫວັນ, ສະຫາຍ ບຸນ ພົມ

ມະຫາໄຊ, ສະຫາຍ ສີສະຫວາດ ແກ້ວບຸນພັນ, ສະຫາຍ ຄຳແສງ, ສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງເປັນ ເລຂາທິການໃຫຍ່ຄະນະຊີ້ນຳສູນກາງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ແລະ ເປັນ ຜູ້ບັນຊາການທະຫານສູງສຸດຂອງກຳລັງປະກອບອາວຸດປະຕິວັດລາວ ຮັບຜິດຊອບວຽກງານກໍ່ສ້າງ ພັກໂດຍກົງ ໃນຂະນະອາຍຸ 35 ປີ.

ໃນເວລານັ້ນ ແຂວງ ຫົວພັນ ແລະ ແຂວງ ຜົ້ງສາລີ ໄດ້ກາຍເປັນເຂດທີ່ໝັ້ນ ເປັນເຂດກໍ່ສ້າງກຳລັງປະຕິວັດໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງເພື່ອສືບຕໍ່ຕໍ່ສູ້, ເຂດເຕົ້າໂຮມສອງແຂວງນີ້ໄດ້ເປັນບ່ອນສ້າງຕັ້ງ ພັກປະຊາຊົນລາວ, ເປັນບ່ອນສ້າງຕັ້ງແນວລາວຮັກຊາດ, ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າທີ່ຮັກຊາດໃນ ທົ່ວປະເທດ ໄດ້ໄປເຕົ້າໂຮມຢູ່ທີ່ນັ້ນເປັນຈຳນວນຫຼາຍໝື່ນຄົນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກຝົນ, ຮ້າຮຽນ, ວັດທະນະທຳ, ວິຊາສະເພາະ, ການເມືອງ, ການທະຫານ. ຢູ່ໃນເຂດເຕົ້າໂຮມ ກຳລັງຕໍ່ຕ້ານ ຍັງສາມາດສ້າງກຳລັງປະກອບອາວຸດໄດ້ 10 ກອງພັນ ແລະ ໄດ້ສ້າງພະນັກງານດິເດັ່ນ ຫຼາຍຊົງເຂດຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍກາຍເປັນຫົວຈັກຫຼັກແຫຼ່ງໃນການຕໍ່ສູ້ ເພື່ອປະຕິບັດການລວມລາວ ແລະ ເພື່ອປຸກລະດົມຂົນຂວາຍປະຊາຊົນລາວໃນທົ່ວປະເທດ.

ພັກເຮົາໄດ້ເຄື່ອນໄຫວບົດລັບ ນຳພາອອກໜ້າແມ່ນອົງການແນວລາວຮັກຊາດ, ພັກເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ໃຕ້ຊື່ຂອງອົງການແນວລາວຮັກຊາດໂດຍເປັນປະທານໃນເວລານັ້ນແມ່ນ ປະທານ ສຸພານຸວົງ, ຮອງປະທານແມ່ນ ທ່ານ ໄກສອນ ພົມວິຫານ, ແຕ່ເພິ່ນເອີ້ນເອົາ ທ່ານ ສີທິນ ກົມມະດຳ ແລະ ທ່ານ ໄຟ ດ່າງ ລໍເບຍຢາວ ເຂົ້າມາຢູ່ໃນຄະນະປະຈຳ, ທ່ານ ໝູຮັກ ພູມສະຫວັນ, ທ່ານ ຄຳໄຕ ສີພັນດອນ, ທ່ານ ສີສິມພອນ ລໍວັນໄຊ ເປັນຄະນະປະຈຳແນວລາວຮັກຊາດ, ທ່ານ ພູມີ ວົງວິຈິດ ເປັນເລຂາທິການໃຫຍ່ເຮັດພາລະບົດບາດເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ສູນກາງພັກ.

ຕໍ່ກັບວຽກງານການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນໃນເຂດປົດປ່ອຍ ເປັນທີ່ຮູ້ກັນດີແລ້ວວ່າ ປະຊາຊົນລາວ ເຮົາແຕ່ໃດມານັບແຕ່ບູຮານນະການ ນອກຈາກມີມູນເຊື້ອວັດທະນະທຳ ຮີດຄອງປະເພນີ ເອກະລັກ ອັນດີງາມຂອງຊາດແລ້ວ ຍັງມີມູນເຊື້ອຕໍ່ສູ້ບໍ່ຍອມຈຳນົນຕໍ່ພວກສັດຕູທີ່ມາຮຸກຮານກົດຂີ່ຂົ່ມເຫັງ ປະຊາຊົນ ແລະ ປະເທດຊາດບ້ານເມືອງ, ອີກປະການໜຶ່ງສິ່ງທີ່ສະໜິດຕິດພັນນັບແຕ່ເກີດມີເຜົ່າ ພັນລາວກໍ່ຄືປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ໂດຍສືບທອດມາແຕ່ບັນພະບູລຸດແມ່ນມີມູນເຊື້ອການທຳມາຫາກິນໃນດ້ານການປູກຝັງ-ລ້ຽງສັດເປັນຕົ້ນຕໍ ແລະ ວຽກງານຫັດຖະກຳສີມືອື່ນໆ ອີກຫຼາຍຢ່າງ ເປັນຕົ້ນ: ປັ້ນໝໍ້, ຫຼໍ່ໄຫ, ຈັກສານ, ຕຳຫຼຸກ, ຫຍິບປັກຖັກແສ່ວ, ສ້າງເຮືອນ, ວັດວາອາຮາມ, ສາລາ ໂຮງທຳຕະຫຼອດເຖິງເຮັດເຄື່ອງມືທຳມາຫາກິນ ມອງ, ແຫ, ສ້ອນ, ໄຊ, ສຸ່ມ, ລອບ, ຈິ້ນ ແລະອື່ນໆ, ຊຶ່ງໄດ້ເຈືອຈານເຂົ້າຢູ່ໃນແບບແຜນແຫ່ງການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນຕິດຕາມມາຈົນເຖິງປັດຈຸບັນນີ້ ແລະ ມີບາງຢ່າງຖືກພັດທະນາ ຜັນຂະຫຍາຍໃຫ້ກາຍເປັນອາຊີບໃໝ່ໃນສັງຄົມປັດຈຸບັນ.

ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກັບຊາດຕ້ານພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນທັງເກົ່າ ແລະ ໃໝ່ ພາຍໃຕ້ການນຳພາຂອງພັກ

ກອມມຸນິດອິນດູຈີນ, ພັກໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຊີ້ນຳ ຕໍ່ການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນໃຫ້ສາມາດເພິ່ງຕົນເອງກຸ້ມຕົນເອງ ເນື່ອງຈາກພາລະກິດການຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ ຕ້ານສັດຕູຜູ້ຮຸກຮານຈາກພາຍນອກ ພາຍໃຕ້ການນຳພາຂອງພັກ ເປັນພາລະກິດຂອງປະຊາຊົນໂດຍກົງ ດັ່ງນັ້ນ, ປະຊາຊົນບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນກຳລັງໜູກໃນການຕໍ່ສູ້ກັບສັດຕູ ໂດຍສິ່ງລູກຮັກຫຼານແພງເຂົ້າຢູ່ໃນຖັນແຖວກຳລັງຕໍ່ຕ້ານແລ້ວ ຍັງເປັນກຳລັງໜູກໃນການປູກຝັງລ້ຽງສັດ ຜະລິດສະບຽງອາຫານເພື່ອຮັບໃຊ້ແນວໜ້າ ຈົນມີຄຳຂວັນ “ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງເພື່ອຮັບໃຊ້ແນວໜ້າ” ຕິດພັນກັບໄຊຊະນະໃນທຸກບັນຮີບຂອງກຳລັງປະຕິວັດເຮົາ.

ປະທານໄກສອນພົມວິຫານໄດ້ກ່າວວ່າ “ ເຂົ້າປາ, ອາຫານ ປະຈຳວັນຂອງພະນັກງານ ແລະ ກອງທະຫານພວກເຮົາ ແມ່ນໄດ້ຈາກປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າເປັນຜູ້ເອົາມາລ້ຽງ, ການຮ່ວມຢູ່ຮ່ວມກິນ, ຮ່ວມເຮັດວຽກງານເພີ່ມພູນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນບ້ານເມືອງ ຮ່ວມກັບເຂົາເຈົ້າ ຈຶ່ງເປັນໜ້າທີ່ສະເພາະໜ້າ ແລະ ໜັກໜ່ວງຂອງກອງທັບເຮົາ”

ສະໄໝ ການນຳພາຂອງຄະນະພັກແຄວ້ນລາວ ກໍ່ຄືພັກປະຊາຊົນລາວ ຕໍ່ມາ ເປັນພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ຍາມໃດພັກ ກໍ່ໄດ້ຖືສຳຄັນການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ ເພິ່ງຕົນເອງ ກຸ້ມຕົນເອງ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ວຍຕົນເອງໃນເຂດທີ່ໝັ້ນເປັນສຳຄັນ ເພື່ອໃຫ້ມີສະບຽງອາຫານຮັບໃຊ້ທະຫານພະນັກງານ ແລະ ປະຊາຊົນ ຈົນມີຄຳວ່າ “ກອງທັບເດີນໄດ້ດ້ວຍທ້ອງ”. ຄຽງຄູ່ກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງປະເທດສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ຫວຽດນາມ, ສາທາລະນະລັດ ປະຊາຊົນຈີນ ແລະ

ປະເທດສັງຄົມນິຍົມອ້າຍນ້ອງອື່ນໆ. ພວກສັດຕູ ບໍ່ພຽງແຕ່ບໍລະປັກ ຕໍ່ສູ້ກັບຖັນແຖວການປະຕິວັດລາວ ໂດຍກົງທາງດ້ານອາວຸດໃນສະໜາມຮົບແລ້ວ ພວກເຂົາຍັງໃຊ້ເຮືອບິນຍຸດທະສາດຍິງທຳລາຍຮົ່ວສວນ ໄຮ່ນາຕາກ້າ ຈູດເຜົາທຳລາຍຜົນໄຮ່ ທົ່ງນາທີ່ເຂົ້າພວມກຳລັງສຸກເຫຼືອງ ລວມໄປເຖິງຈູດເລົ້າເຂົ້າ (ສາງເຂົ້າ) ຂອງປະຊາຊົນ ຕະຫຼອດທັງທຳລາຍຊີວິດ, ຊັບສິນ ແລະ ສັດລ້ຽງຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດປົດປ່ອຍເພື່ອຫວັງບີບຮັດໃຫ້ກຳລັງປະຕິວັດເຮົາພົບກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.

ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ພາຍໃຕ້ການນຳຂອງພັກ ທຸກໆອຸປະສັກ ທຸກໆການກະທຳປອງຮ້າຍຂອງສັດຕູລ້ວນແຕ່ສາມາດຖືກແກ້ໄຂຜ່ານຜ່າໄປໄດ້ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການກະທຳທີ່ໄຮ້ມະນຸດສະທຳນັ້ນ ຖືກລົງໂທດຈາກທະຫານລາດ ກອງຫຼອນ ແລະ ປະຊາຊົນເຮົາສະເໝີມາ. ຍ້ອນເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າໃນທົ່ວເຂດປົດປ່ອຍ ຈຶ່ງມີຄວາມຕື່ນຕົວສະດັງໄວ ແລະ ສະໝັກໃຈຕໍ່ນະໂຍບາຍ ເພິ່ງຕົນເອງ ກຸ້ມຕົນເອງ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ວຍຕົນເອງ ຈຶ່ງພ້ອມກັນເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນດັ່ງກ່າວດ້ວຍຮູບແບບ “ເຮັດມີການຈັດຕັ້ງ” ເປັນຕົ້ນ ການເຮັດນາລວມໝູ່ ບາງບ່ອນກໍ່ແມ່ນມີໜ່ວຍສາມັກຄີແລກປ່ຽນແຮງງານ ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄອບຄົວມີເງື່ອນໄຂ ເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນເຮັດນາ, ເຮັດໄຮ່ ໃນກໍລະນີມີຄອບຄົວໄປຮັບໃຊ້ແນວໜ້າໄປເປັນທະຫານ ພະນັກງານປະຕິວັດ ກໍ່ສາມັກຄີຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຈົນກວ່າຈະເຖິງຍາມເກັບກ່ຽວໄດ້ເອົາເຂົ້າຂຶ້ນເລົ້າມ້ຽນມັດໃນບ່ອນທີ່ເຫັນວ່າປອດໄພດີ.

ຈາກຄວາມຕື່ນຕົວສະໝັກໃຈ ຢ່າງເປັນເຈົ້າການ ແນໃສ່ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມັກຄີໃນໝູ່ຊາວນາໃຫ້ເຂັ້ມແຂງເປັນປົກແຜ່ນ ເພື່ອຍົກສະມັດຖະພາບການຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. “ເມື່ອວັນທີ 2 ກໍລະກົດ 1955 ກຸ່ມຊາວນາທີ່ກ້າວໜ້າ ໄດ້ພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງສະມາຄົມຂອງຕົນຂຶ້ນ ໂດຍໃສ່ຊື່ວ່າ “ສະມາຄົມຊາວໄຮ່ນາລາວຮັກຊາດ” ຊຶ່ງແມ່ນ ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງແນວລາວຮັກຊາດ ໂດຍມີວັດຖຸປະສົງ ແລະ ອຸດົມຄະຕິແມ່ນ: ສາມັກຄີຊາວໄຮ່ນາລາວຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຮັກຊາດ ເພື່ອພ້ອມກັບສະມາຄົມອື່ນໆໃນການຈັດຕັ້ງຂອງ” ແນວລາວຮັກຊາດ” ອອກແຮງຕໍ່ສູ້ຕ້ານຢືນຢັນຈັກກະພັດອາເມລິກາ, ພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ຜູ້ລະເມີດສັນຍາ ແລະ ລູກແຫ້ງຕົນມີຂອງພວກມັນ ເພື່ອປັບປຸງສັນຕິພາບ ເຮັດໃຫ້ມີປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ເອກະລາດ ໄດ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ, ເນື້ອໃນຈິດໃຈຫຼັກໆຂອງສະມາຄົມແມ່ນ:

- ຕໍ່ສູ້ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ການຂູດຮີດອັນໜັກໜາ ໃນດ້ານການເມືອງ ແລະ ເສດຖະກິດຢູ່ຕາມບ້ານນອກຂອກຄາເມ ເພື່ອນຳຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຊາວນາ.

- ຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຮ່ຳຮຽນວັດທະນະທຳ ແລະ ການເມືອງ, ຮ່ວມປຶກສາຫາລືວິທີທຳມາຫາກິນ, ຊ່ວຍເຫຼືອກັນຜະລິດຜົນ ເພື່ອປົວແປງການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈໃຫ້ແກ່ຊາວໄຮ່ນາ.

ສະມາຄົມດັ່ງກ່າວໄດ້ວາງກົດລະບຽບຊົ່ວຄາວອອກມີ 8 ມາດຕາ ທີ່ເວົ້າເຖິງ: 1. ຊື່ສະມາຄົມ 2. ວັດຖຸປະສົງ ແລະ ອຸດົມຄະຕິຂອງສະມາຄົມ 3. ເງື່ອນໄຂເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ 4. ໜ້າທີ່ຂອງສະມາຊິກ 5. ການເລືອກຕັ້ງ 6. ການຈັດຕັ້ງຂອງສະມາຄົມ 7. ລະບຽບວິໄນຂອງສະມາຄົມ ແລະ 8. ການເງິນຂອງສະມາຄົມ.

ການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນໃນເຂດເຕົ້າໂຮມ ປີ 1961 ເພື່ອຕອບສະໜອງແນວທາງນະໂຍບາຍເພິ່ງຕົນເອງກຸ່ມຕົນເອງ ຂອງສູນກາງວາງອອກ ທາງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເມືອງ ຊຽງຄໍ້ ແຂວງ ຫົວພັນ ໄດ້ເລີ່ມທັນທິດຈາກການເຮັດນາປີ ມາທິດລອງເຮັດນາແຊງເພີ່ມຕື່ມ ເພື່ອຜະລິດໃຫ້ໄດ້ສອງລະດູ ແລະ ຈຳກັດບໍ່ໃຫ້ທົ່ງນາເປົ່າຫວ່າງຍາມລະດູແລ້ງ.

ບ້ານ ສີບຣາວ ແຄມນ້ຳມ້າຂຶ້ນກັບ ເມືອງ ຊຽງຄໍ້ (ປັດຈຸບັນແມ່ນ ເມືອງ ສີບເບົາ) ເປັນບ້ານທີ່ລົງມືເຮັດນາແຊງທິດລອງກ່ອນໝູ່ ໃນແຂວງ ຫົວພັນ ໂດຍມີຊ່ຽວຊານຫວຽດນາມ ນຳພາລົງມືເຮັດໂດຍອາໄສນ້ຳຫ້ວຍເປັນຕົ້ນຕໍ ມີການສ້າງຊົນລະປະທານແບບປະຊາຊົນປະດິດສ້າງກຸ່ມຕົນເອງ ຄືໃຊ້ໄມ້ໄຜ່ ໄມ້ຈົງຕອກຫຼັກ ຂົນກ້ອນຫີນກ້ອນດິນຕຳໃຫ້ແໜ້ນ ເຮັດເປັນຄູລັດທາງນ້ຳເພື່ອໃຫ້ໄຫຼເຂົ້າທົ່ງນາ. ຈຸດພິເສດນາທົ່ງດັ່ງກ່າວ ຍັງມີນ້ຳຊຶມຈາກຕີນໝູ່ ຈຶ່ງພໍມີນ້ຳຂັງຢູ່. ໃນເບື້ອງຕົ້ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້ໂຖຄາດ ແຕ່ໃຊ້ແຮງງານຄົນ ເອົາຈົກສຽມຊຸດເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ຈຶ່ງໃຫ້ຜົນຜະລິດບໍ່ໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ

ປີຕໍ່ມາ ປະຊາຊົນຈຳນວນໜຶ່ງຍັງສືບຕໍ່ດຳເນີນການເຮັດນາແຊງຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ດັດປັບວິທີການເຮັດຢ່າງມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ຕື່ມດ້ວຍການນຳໃຊ້ໂຖຄາດຄື: ນາປີ ມີການຄັດເລືອກແນວພັນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຜົນທີ່ໄດ້ຮັບກໍ່ຄ່ອຍໆດີຂຶ້ນຕາມລຳດັບ ຈາກນັ້ນ, ປີຕໍ່ໆມາຄວາມຕື່ນຕົວຂອງປະຊາຊົນກໍ່ຄ່ອຍໆເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໝາກຜົນກໍ່ທະຍອຍໄດ້ຮັບໃຫ້ເຫັນປະຈັກຕາ.

ເວົ້າສະເພາະການປູກຝັງຕາມລະດູການ ຖືວ່າເປັນເລື່ອງປົກກະຕິ ຄືການເຮັດນາ ແລະ ປູກຝັງໂດຍອາໄສນ້ຳຝົນ, ສຳຄັນອີກປະການໜຶ່ງເຖິງວ່າຈະບໍ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຮ້າຮຽນວິທະຍາສາດວິທະຍາການມາກ່ອນ ແຕ່ກໍ່ອາໄສປະສົບການໃນຊີວິດຮຽນຮູ້ ແລະ ສັງເກດທຳມະຊາດສິ່ງແວດລ້ອມອ້ອມຂ້າງເປັນເວລາດົນນານ ຈຶ່ງນຳເອົາສິ່ງທີ່ທຳມະຊາດຊຸກເຊື່ອງໄວ້ມາຮັບໃຊ້ຕົນເອງເປັນຕົ້ນ: ສາມາດຄາດຄະເນ ພະຍາກອນອາກາດຕາມລະດູການເພື່ອການປູກຝັງ, ຮູ້ຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາແນວພັນ ຮູ້ການປາບສັດຕູພືດ ໂດຍປາສະຈາກສານເຄມີ ຮູ້ນຳເອົາສັດປ່າມາຂະຫຍາຍພັນໃຫ້ເປັນສັດບ້ານ ແລະ ອື່ນໆ, ຊຶ່ງຕໍ່ມາສະໄໝມີຄວາມກ້າວໜ້າທາງວິທະຍາສາດກໍ່ລ້ວນແຕ່ແມ່ນການສືບທອດຕໍ່ຍອດ ຂະຫຍາຍແນວຄວາມຄິດຈາກຄົນລຸ້ນກ່ອນປະຕິບັດມາ.

ພາກທີ III

ຂະບວນວິວັດທະນາການ ໄລຍະ ປີ 1960-1975

3.1 ການສ້າງເຂດປົດປ່ອຍໃຫ້ປຽບເໝືອນລັດໜຶ່ງ ແລະ ປັບປຸງສຳນັກງານບ່ອນເຮັດວຽກໃນສູນກາງ ການບັນຊາຊື່ນຳການປະຕິວັດ:

ປີ 1960 ປະທານ ໂກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງນຳພາ ແລະ ບັນຊາການຫັນທິດຕໍ່ ສູ້ດ້ວຍການເມືອງ ແລະ ສົມທົບກັບການຕໍ່ສູ້ດ້ວຍກຳລັງປະກອບອາວຸດປ້ອງກັນຕົວກັບການຕໍ່ສູ້ ການເມືອງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍໄດ້ຮັບໄຊຊະນະອັນໃຫຍ່ຫຼວງ, ຈາກໄຊຊະນະນັ້ນ ໄດ້ຈັບກາລະ ໂອກາດເປີດກວ້າງເຂດປົດປ່ອຍ, ເປີດບັນຮີບປົດປ່ອຍຫຼວງນ້ຳທາ, ປົດປ່ອຍຫຼາຍແຫ່ງຢູ່ພາກກາງ, ພາກໃຕ້ເຮັດໃຫ້ເຂດປົດປ່ອຍກວ້າງອອກ 2/3 ໃນທົ່ວປະເທດ, ປົດປ່ອຍແຂວງຫົວພັນ ຄັ້ງທີ II ໃນປີ 1960. ຈາກນັ້ນລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕ້ານ (ແນວລາວຮັກຊາດ) ຈຶ່ງໄດ້ຍ້າຍສຳນັກງານຈາກນາແມວ ເຂົ້າມາຕັ້ງຢູ່ ບ້ານ ຊຽງຊື້ ແຕ່ປີ 1953-1963.

ປີ 1962 ພາຍຫຼັງເຊັນສັນຍາສາມຝ່າຍ ທີ່ ບ້ານ ຄັງໄຂ ແຂວງ ຊຽງຂວາງ (ແນວລາວຮັກຊາດ, ເປັນກາງ ແລະ ລັດຖະບານວຽງຈັນ) ໄດ້ເກີດມີຄວາມຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງ ແນວລາວຮັກຊາດ ກັບ ລັດຖະບານວຽງຈັນ ເພື່ອຍາດແຍ່ງເອົາກຳລັງເປັນກາງ ນຳໂດຍທ່ານ ສຸວັນນະ ພູມມາ ເວລານັ້ນ ລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕ້ານ ຕັ້ງຢູ່ນາແມວ, ບ້ານ ຊຽງຊື້ ແລະ ຈຳນວນໜຶ່ງເຂົ້າປະສົມຢູ່ທີ່ ບ້ານ ຄັງໄຂ ພາຍຫຼັງທີ່ລັດຖະບານວຽງຈັນ ໄດ້ໄຊຊະນະໃນການຍາດແຍ່ງກຳລັງເປັນກາງນັ້ນ, ລັດຖະບານລາວ ຕໍ່ຕ້ານຈຳຕ້ອງຖອຍກັບຄືນມາເຂດຊຽງຊື້ ເພື່ອຕັ້ງທ່າບຸກໂຈມຕີເທື່ອໃໝ່ ໃນປີ 1963 ກອງປະຊຸມ ໃຫຍ່ສາມັນ ຄັ້ງທີ 11 ຂອງແນວລາວຮັກຊາດ ໄດ້ໄຂຂຶ້ນທີ່ບ້ານຊຽງຊື້ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ໄດ້ພ້ອມກັນ ສະຫຼຸບຕີລາຄາສະພາບການທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້າວ່າ: ພວກຈັກກະພັດອາເມລິກາ ແລະ ລູກແຫຼ່ງ ຕີນມື ພວມຕົກໃນທ່າປະລາໄຊຫຼາຍບັນຮີບທາງໜ້າດິນ ສະນັ້ນພວກມັນກໍຕ້ອງດື່ມຮິນກະວິນກະ ວາຍເພີ່ມທະວີສົງຄາມທຳລາຍທາງໜ້າດິນ ແລະ ທາງອາກາດຢ່າງໂຫດຮ້າຍປ່າເຖື່ອນ ເຂົ້າເຂດ ປົດປ່ອຍຂອງພວກເຮົາ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍເປັນຈິງ ໃນໄລຍະເດືອນ ເມສາ ຫາ ເດືອນພຶດສະພາ ປີ 1964 ກອງທັບອາກາດອາເມລິກາໄດ້ເຄື່ອນໄຫວຍິງລະເບີດໂຈມຕີທາງອາກາດໃສ່ພູພະ, ເມືອງ ຂັນ, ທ່າໂທມ, ທົ່ງໄຫຫີນ, ບ້ານນາກູ້ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງລຽນຕິດ.

ສູນກາງພັກຈຶ່ງຕີລາຄາສູງຕໍ່ກິນອຸບາຍຂອງຈັກກະພັດອາເມລິກາຈະເພີ່ມຂຶ້ນສູ່ລະດັບສູງ ເມື່ອ ເປັນແນວນັ້ນສູນກາງພັກຈຶ່ງແຕ່ງຕັ້ງໜ່ວຍງານໜຶ່ງມາສຳຫຼວດເຂດບໍລິເວນຖ້ຳຜາທິນນາໂກ້ ເພື່ອ ເປັນບ່ອນຢູ່ ແລະ ບ່ອນເຮັດວຽກຂອງບັນດາສຳນັກງານສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ, ຫຼັງຈາກໜ່ວຍ ງານມາສຳຫຼວດ ໃນທ້າຍປີ 1964 ສູນກາງຈຶ່ງຍ້າຍເຂົ້າມາຢູ່ເຂດທີ່ງານາໂກ້ ເພື່ອເປັນບ່ອນກຳບັງ ເປັນກຳແພງອັນແໜ້ນໜາ ຈາກການຖິ້ມລະເບີດທຳລາຍຂອງຈັກກະພັດອາເມລິກາ, ເຊິ່ງເຂດດັ່ງ

ກ່າວນີ້ເປັນເຂດທີ່ມີພູຜາປ່າດົງອັນຕຶບໜາ ແລະ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍສັດສາວາສິ່ງຫຼາຍ ຊະນິດເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ເສືອ, ຊ້າງ, ກວາງ, ຟານ...ທີ່ອາໄສຢູ່ຖ້ຳທຳມະຊາດເຫຼົ່ານີ້ຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນ ໄກ່ປ່າ. ດັ່ງນັ້ນປະຊາຊົນຈຶ່ງເອີ້ນເຂດນີ້ວ່າທົ່ງນາໄກ່. ເຂດນາໄກ່ເວລານັ້ນມີພຽງ 4 ບ້ານຄື: ບ້ານ ນາໄກ່ໃຕ້, ນາໄກ່ເໜືອ, ບ້ານລ້ອງນາກູ້, ບ້ານບັກ, ແຕ່ລະບ້ານມີພຽງແຕ່ 10 ຫຼັງຄາເຮືອນ, ເຂດ ດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ກາຍເປັນບ່ອນທີ່ປະຊາຊົນເມືອງວຽງໄຊ ຝາກຊີວິດ, ລີ້ຊ້ອນ, ຫຼົບຫຼີກລູກລະເບີດທຳ ລາຍ, ລ້າງຜານຂອງຈັກກະພັດອາເມລິກາ, ຕໍ່ມາບັນດາຖ້ຳກໍ່ໄດ້ກາຍມາເປັນບ່ອນພັກ ແລະ ສຳ ນັກງານຂອງກຳລັງປະຕິວັດ, ຄວາມແໜ້ນໜາຂອງພູຜາທີ່ນິສາມາດທຶນທານຈາກການທຳລາຍ ຂອງລູກລະເບີດນັບທັງປົມ 500 ກິໂລ ຂອງຈັກກະພັດອາເມລິການມາຖິ້ມໃສ່ (ຂໍ້ມູນໃນປີ 2024 ຂອງຫ້ອງການຖະແຫຼງຂ່າວວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວເມືອງ ວຽງໄຊ ໃຫ້ຮູ້ວ່າ: ໃນທົ່ວເມືອງ ວຽງ ໄຊ ມີຈຳນວນຖ້ຳຫຼາຍກວ່າ 480 ຖ້ຳ ໄດ້ຮັບການສຳຫຼວດແລ້ວ 143 ຖ້ຳ, ໃນນີ້ມີຖ້ຳທ່ານຜູ້ ນຳທີ່ໄດ້ຮັບການບູລະນະແລ້ວ ຈຳນວນ 08 ຖ້ຳ).

ໃນເດືອນມີນາ ປີ 1964 ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສູນກາງພັກ ຄັ້ງທີ 12 ໄດ້ກຳນົດວຽກໃຫຍ່ 5 ປະການຄື: ເພີ່ມທະວີກໍ່ສ້າງແນວໂຮມແຫ່ງຊາດຕ້ານຈັກກະພັດອາເມລິກາ ແລະ ລູກມື, ອອກແຮງ ຊຸກຍູ້ການຕໍ່ສູ້ຢູ່ໃນເຂດແນວຫຼັງຂອງສັດຕູ ດ້ວຍວິທີປະສານສົມທົບຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນ ລະຫວ່າງການ ຕໍ່ສູ້ແນວຫຼັງຂອງສັດຕູ, ອອກແຮງພື້ນຟູກໍ່ສ້າງປັບປຸງເຂດປົດປ່ອຍ ແລະ ຖານທີ່ພັ້ນໃນທຸກດ້ານ, ອອກແຮງປັບປຸງກຳລັງປະກອບອາວຸດ, ເຄິ່ງປະກອບອາວຸດ, ເພີ່ມທະວີການນຳພາຂອງພັກ, ບຳລຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງພະນັກງານເພື່ອຕອບສະໜອງການຂະຫຍາຍຕົວໃໝ່ຂອງສະພາບການ.

ເດືອນ ພຶດສະພາ ປີ 1965 ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສູນກາງພັກຄັ້ງ 13 ໄດ້ກຳນົດແຜນ ນະໂຍບາຍສ້າງເຂດປົດປ່ອຍໃນທຸກດ້ານໃຫ້ເປັນຄືລັດໜຶ່ງ ມະຕິໄດ້ເວົ້າແຈ້ງວ່າ: ອອກແຮງປັບປຸງ ກໍ່ສ້າງເຂດປົດປ່ອຍໃນທຸກດ້ານໃຫ້ກາຍເປັນລັດໜຶ່ງ ແລະ ເປັນບ່ອນອີງອັນແໜ້ນແຖ່ນໃຫ້ການຕໍ່ສູ້ ໃນທົ່ວປະເທດ, ສ້າງເຂດປົດປ່ອຍເປັນຄືລັດໜຶ່ງມີຄວາມໝາຍຍຸດທະສາດທີ່ສຳຄັນໃນສະເພາະ ໜ້າເຮັດໃຫ້ກຳລັງແນວຫຼັງຂອງພວກເຮົາແໜ້ນແຖ່ນ ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນສົງຄາມ ປະຊາຊົນ ເພີ່ມທະວີສະມັດຕະພາບໃນການສູ້ຮົບໃຫ້ກຳລັງປະກອບອາວຸດຂອງພວກເຮົາ, ປະກອບ ສ່ວນສຳຄັນເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຊັ່ງຊາກຳລັງມີການປ່ຽນແປງ, ລະດົມຊຸກຍູ້ການຕໍ່ສູ້ຂອງປະຊາຊົນ ຢູ່ເຂດແນວຫຼັງ, ການສ້າງເຂດປົດປ່ອຍເປັນຄືລັດໜຶ່ງ ຍັງເປັນການສະແດງອອກໃຫ້ເປັນຢ່າງຈະ ແຈ້ງລັກສະນະດີງາມຂອງລະບອບພວກເຮົາ, ເປັນການເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງແຮງຂອງພວກເຮົາ ຕໍ່ເຂດສັດຕູຄວບຄຸມຊົ່ວຄາວ, ທັງເປັນການສ້າງພື້ນຖານເບື້ອງຕົ້ນ ໃຫ້ແກ່ການກໍ່ສ້າງປະເທດລາວ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງໃນພາຍໜ້າ. ສະນັ້ນ, ຈະຕ້ອງຊຸກຍູ້ກໍ່ສ້າງເຂດປົດປ່ອຍກາຍເປັນທີ່ພັ້ນອັນແໜ້ນ ແຖ່ນຂອງການປະຕິວັດທົ່ວປະເທດ, ເປັນບ່ອນອີງອັນແທ້ຈິງໃຫ້ແກ່ການຕໍ່ສູ້ຍາວນານ, ມະຕິຄັ້ງທີ

13 ແມ່ນໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍຢ່າງແຂງແຮງໄປທົ່ວເຂດປົດປ່ອຍ ທັງໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງລະບົບກົງຈັກການປົກຄອງທີ່ສອດຄ່ອງ ແໜ້ນໜ້າຂຶ້ນແຕ່ສູນກາງຮອດທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 5 ຂັ້ນຄື: ຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນຕາແສງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ. ໃນນັ້ນ ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນສູນກາງປະກອບມີບັນດາອົງການເສນາທິການໃຫ້ສູນກາງພັກ ແລະ ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ ເຊັ່ນ:

1. ຄະນະທະຫານສູນກາງ
2. ຄະນະຕໍ່ສູ້ດ້ານການເມືອງ, ກົດໝາຍ ແລະ ການຕ່າງປະເທດ
3. ຄະນະຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ ແລະ ແນວໂຮມ
4. ຄະນະແນວຫຼັງສັດຕູ
5. ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມສູນກາງ
6. ຄະນະຈັດຕັ້ງສູນກາງ
7. ຄະນະປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ
8. ຄະນະຄົ້ນຄວ້າວຽກງານອຳນາດການປົກຄອງ
9. ຄະນະເສດຖະກິດ-ການຜະລິດສູນກາງ
10. ຄະນະໄປສະນີ, ໂທລະເລກສູນກາງ
11. ຄະນະເສດຖະກິດ-ການເງິນສູນກາງ
12. ຄະນະແຜນການ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອວັດຖຸອຸປະກອນ
13. ຄະນະສຶກສາສູນກາງ
14. ຄະນະຄົ້ນຄວ້າສູນກາງ

ສະເພາະຄະນະເສດຖະກິດ-ການຜະລິດສູນກາງ ແລະ ຄະນະເສດຖະກິດ-ການເງິນສູນກາງ ແມ່ນຊ່ວຍສູນກາງຄົ້ນຄວ້າວາງແນວທາງນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທັງຊີ້ນຳປະຕິບັດແຜນນະໂຍບາຍ ທົດທາງແຜນການ, ລະບອບນະໂຍບາຍ ເພື່ອແນໃສ່ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍເສດຖະກິດຢ່າງຮອບດ້ານ ເຊັ່ນ: ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ຊົນລະປະທານ, ອຸດສະຫະກຳ, ຫັດຖະກຳ ແລະ ຂະຫຍາຍພື້ນຖານເສດຖະກິດຢູ່ເຂດປົດປ່ອຍ, ສະເພາະໜ້ານີ້ແມ່ນແກ້ໄຂບັນຫາສະບຽງອາຫານ, ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານເບື້ອງຕົ້ນໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດທີ່ເປັນເອກະລາດ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງ.

ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສູນກາງພັກ ຄັ້ງທີ 14 ປີ 1966 ໄດ້ກຳນົດກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ສ້າງເສດຖະກິດ-ການເງິນເຂດປົດປ່ອຍ ເຊິ່ງມະຕິໄດ້ເວົ້າແຈ້ງວ່າ: ວຽກງານສ້າງເສດຖະກິດມີຄວາມໝາຍປະຕິວັດອັນໃຫຍ່ຫຼວງ, ການປະຕິວັດແມ່ນໂຄ່ນລົ້ມສັງຄົມເກົ່າ, ສ້າງສັງຄົມໃໝ່ຈຸດໝາຍພື້ນຖານຂອງການປະຕິວັດ ແມ່ນນຳເອົາສິດຜົນປະໂຫຍດປະຊາຊົນ, ມີແຕ່ສ້າງເສດຖະກິດ-ການເງິນ ຈຶ່ງນຳເອົາ

ສິດຜົນປະໂຫຍດຕົວຈິງມາໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້, ສິ່ງນີ້ສະແດງເຖິງຫຼັກພື້ນຊົນຊັ້ນ ແລະ ລັກສະນະມະຫາຊົນອັນແທ້ຈິງຂອງພວກເຮົາຈະສ້າງເຂດປົດປ່ອຍຂອງພວກເຮົາໃຫ້ເປັນລັດໜຶ່ງ, ແນ່ນອນມັນຕ້ອງມີພື້ນຖານເສດຖະກິດທີ່ແທ້ຈິງທີ່ເປັນເຈົ້າຕົນເອງ ຈຶ່ງສາມາດຮັບປະກັນຄວາມເປັນເອກະລາດ ແລະ ອຳນາດອະທິປະໄຕຂອງພວກເຮົາໄດ້, ການສ້າງເສດຖະກິດການເງິນມັນຍັງສະແດງເຖິງຈິດໃຈເພິ່ງຕົນເອງກຸ່ມຕົນເອງ. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ວຍຕົນເອງ, ສະແດງເຖິງຈິດໃຈຮັກຊາດ ແລະ ຈິດໃຈປະຕິວັດສຸດກົກສຸດປາຍ. ມະຕິກອງປະຊຸມສູນກາງພັກຕໍ່ມາໄດ້ສືບຕໍ່ເນັ້ນເຖິງການອອກແຮງງານ ເພີ່ມທະວີການປັບປຸງກໍ່ສ້າງເຂດປົດປ່ອຍໃນທຸກດ້ານ ເຮັດໃຫ້ເຂດປົດປ່ອຍເຂັ້ມແຂງແໜ້ນແກ່ນ ສ່ອງແສງໄດ້ລັກສະນະດີເດັ່ນຂອງລະບອບປະຕິວັດ ແລະ ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ປະເທດລາວ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ຢ່າງແທ້ຈິງ. ກ່ຽວກັບວຽກງານການກໍ່ສ້າງພັກ 4 ຮູ້ ແນໃສ່ຍົກລະດັບການເມືອງແນວຄິດ ແລະ ຄວາມສາມາດປະຕິບັດວຽກງານພະນັກງານ, ສະມາຊິກພັກໃນທົ່ວພັກ, ສ້າງໜ່ວຍພັກຮູ້ນຳພາຮອບດ້ານຢູ່ຮາກຖານ. ສ້າງໜ່ວຍພັກ 4 ຮູ້ຄື: ຮູ້ນຳພາປະຊາຊົນຕໍ່ສູ້ຕ້ານສັດຕູ, ກຳແໜ້ນກອງທູນ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຮູ້ນຳພາກໍ່ສ້າງອຳນາດການປົກຄອງ, ຈັດຕັ້ງປະຊາຊົນ, ສ້າງຄວາມສາມັກຄີ, ຮູ້ນຳດັດແປງຂະຫຍາຍການຜະລິດ, ປົວແປງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ, ຮູ້ໂຄສະນາຂະຫຍາຍພັກ ແລະ ເຮັດວຽກງານຂອງໜ່ວຍພັກ, ກໍ່ສ້າງແບບແຜນດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຮຳຮຽນດີ.

ມະຕິສູນກາງພັກ ຄັ້ງທີ 15 ປີ 1967 ໄດ້ກຳນົດໜ້າທີ່ 3 ປີ 1968-1970 ຂອງການປະຕິວັດລາວ, ຍືນຍັນຄວາມຕັດສິນໃຈຕີເອົາຊະນະສົງຄາມພິເສດຂອງຈັກກະພັດອາເມລິກາ, ສ້າງເງື່ອນໄຂອັນສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການປະຕິວັດແຜນນະໂຍບາຍສ້າງປະເທດລາວ ໃຫ້ເປັນປະເທດສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ເປັນກາງ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ແລະ ວັດທະນະຖາວອນ.

ປີ 1966-1967 ຈັກກະພັດອາເມລິກາ ໄດ້ດຳເນີນກິນອຸບາຍບຽດຍິດເອົາພູຜາຖີ່ ຊຶ່ງຕັ້ງຢູ່ທິດຕາເວັນຕົກຂອງຊຳເໜືອປະມານ 70 ຫຼັກ ຜານີ້ມີຈຸດສູງ 1.770 ແມັດ ເໜືອນ້ຳທະເລ ພວກມັນສ້າງໃຫ້ເປັນສະໜາມບິນນ້ອຍເພື່ອລຳລຽງຂົນສົ່ງ ອຸປະກອນອາວຸດຍຸດທະພັນທຳສົງຄາມ ຕະຫຼອດອາຫານການກິນ ແລະ ຂົນສົ່ງທະຫານອາເມລິກາ ມາບັນຊາຄວບຄຸມກິນໄກລັລັບ ພ້ອມທັງສ້າງເປັນບ່ອນຕິດຕັ້ງ ສະຖານີລາດາທັນສະໄໝ ເພື່ອຊີ້ຈຸດສຳຄັນໃຫ້ເຮືອບິນ ເພັດຊະຄາດບິນເວຫາຫຼື ວິທີກວດຫາພວກມັນ ດຳເນີນການຍິງທຳລາຍເຂດປົດປ່ອຍຕາມທິດສະດີສົງຄາມພິເສດຂອງນິກເຊິນ ແລະ ບຸກລຸກເຂົ້າເຖິງການຍິງທຳລາຍພາກເໜືອຫວຽດນາມ ຢ່າງປ່ວງບ້າໂສຕາຍອີກດ້ວຍ. ແຕ່ພວກມັນກໍ່ຖືກໂຕ້ຕອບລົງໂທດຈາກກຳລັງຝ່າຍປະເທດລາວຢ່າງເໝາະສົມ ເພື່ອລົບລ້າງປ້ອມອັນຕະລາຍດັ່ງກ່າວໃຫ້ໝົດໄປຈາກເຂດປົດປ່ອຍ, ພາຍໃຕ້ການຮ່ວມສຳພັນສູ້ຮົບ ກໍ່ໄດ້ເກີດມີການວາງແຜນຄົບຖ້ວນເປັນຢ່າງດີ ແລະ ໃຊ້ກຳລັງພິເສດຂຶ້ນໄປພື້ນທີ່ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານລະອຽດ. ບັນຮີບປົດປ່ອຍຜາຖີ່ ໄດ້ດຳເນີນໄປເມື່ອຮອດວັນທີ 10 ແລະ ວັນທີ 11 ມີນາ

1968 ກໍ່ສິ້ນສຸດລົງຢ່າງວ່ອງໄວ ດ້ວຍການປະລາໄຊຢ່າງໂງ່າໂຮງຂຶ້ນ ຂອງທະຫານອາເມລິກາ ກອງທະຫານ ວັງປາວ ທະຫານລາຊະອານາຈັກ ທະຫານເລວຮັບຈ້າງໄທຊຶ່ງໃນນັ້ນ ເສຍຊີວິດບາດເຈັບຫຼາຍຮ້ອຍຄົນຈັບໄດ້ເປັນສະເລີຍຈຳນວນຫຼາຍ.

ມາຮອດຊຸມປີດັ່ງກ່າວນີ້ສູນກາງໄດ້ ຊີ້ນຳສຸມໃສ່ການປັບປຸງ ປົວແປງຖ້ຳຄືນໃໝ່ໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງທົນທານແໜ້ນແກ່ນ ເພື່ອສ້າງໃຫ້ກາຍເປັນສຳນັກງານອົງການ ເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສທີ່ສະດວກປອດໄພ ເປັນຫ້ອງປະຊຸມ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ຮ້ານຄ້າ ຕະຫຼອດເຖິງໃຊ້ເປັນຫ້ອງປະຊຸມໃຫຍ່ ບ່ອນງານໂຮມຊຸມນຸມມິດຕິງ ສະແດງສິລະປະວັນນະຄະດີ ແລະ ອື່ນໆອີກ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ, ບັນດານັກວິສາວະກອນ ກຳມະກອນໂຍທາ ບໍ່ວ່າຈະເປັນຊາວໜຸ່ມລາວທີ່ຮຽນຈົບມາໃໝ່ໆຈາກຕ່າງປະເທດກໍ່ຄືການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດຫວຽດນາມຕ່າງກໍ່ສຸມຈົດສຸມໃຈສຸມວິຊາການໃສ່ເຈາະກິນ ປັບປຸງ ສ້ອມແປງຖ້ຳ ເມືອງ ວຽງໄຊ ແຫ່ງຕ່າງໆໃຫ້ກາຍສະພາບເປັນທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນລະດັບໃຊ້ໄດ້ດີ ຮັບປະກັນ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍ່ສ້າງຖະໜົນທົນທາງ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ ເພື່ອຮັບໃຊ້ບໍລິການ. ວຽກງານໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຄຽງຄູ່ກັນ ຄືການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງການຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອໃຫ້ກາຍເປັນປາຍແຫຼມເຊື່ອມຈອດລະຫວ່າງແຂວງກັບສູນກາງ ເມືອງກັບແຂວງ ແລະ ແຂວງອື່ນໆຊຶ່ງມີທີ່ໝັ້ນຂອງການປະຕິວັດ ແລະ ປະເທດອ້າຍນ້ອງອ້ອມແອ້ມຄື: ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ຫວຽດນາມ (ແຂວງ ແທງ ຮິວ), ສາທາລະນະລັດ ປະຊາຊົນຈີນ (ເມືອງ ຫຼາ) ສາມາດເຊື່ອມໂຍງຕິດຈອດໃສ່ກັນໄດ້.

ອີງຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການກໍ່ມີການສ້າງຖ້ຳ ຫ້ອງການຕ່າງໆເກີດຂຶ້ນໃນເມືອງ ວຽງໄຊ ແລະ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ສູນກາງຕາມພາລະບົດບາດ. ຢູ່ເຂດບົດບ່ອຍ ໄດ້ເອີ້ນຄຳວ່າຫ້ອງການແທນຄຳວ່າກະຊວງ ຖັດຈາກຫ້ອງການຈຶ່ງແມ່ນພະແນກ ຖ້າຫ້ອງການໝາຍເຖິງ ຖ້ຳທີ່ເປັນທີ່ຕັ້ງກະຊວງທະບວງກົມຂອງຝ່າຍແນວລາວຮັກຊາດ.

ພິເສດຍັງມີຖ້ຳການນຳສູນກາງພັກ, ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ ຊຶ່ງເປັນທີ່ຕັ້ງສຳຄັນໃນການວາງແຜນຍຸດທະສາດ ຊີ້ນຳ-ນຳພາ ພາລະກິດປະຕິວັດ ເພື່ອຕີເອົາຊະນະຈັກກະພັດອາເມລິກາ ສັດຕູຜູ້ຮຸກຮານແມ່ນຢູ່ໃນບໍລິເວນດຽວກັນ. ນອກນີ້, ກໍ່ມີບັນດາຖ້ຳ ເຊັ່ນ: ຖ້ຳການຜະລິດກະສິກຳ, ຖ້ຳປ່າໄມ້, ຖ້ຳຕຳຫຼວດ, ຖ້ຳການເງິນ, ຖ້ຳແຜນການ, ຖ້ຳທະນາຄານ, ຖ້ຳໄປສະນີ, ຖ້ຳອາແອມ, ຖ້ຳໂຮງຮຽນແພດ, ຖ້ຳໂຮງໝໍມິດຕະພາບ, ຖ້ຳພະລາທິການ, ຖ້ຳຫຍິບແສ່ວ, ຖ້ຳກຳລັງເປັນກາງ, ຖ້ຳຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ໂຄສະນາ (ພູແຄ), ຖ້ຳໂຮງງານສ້ອມແປງລົດ, ຖ້ຳອຸດສາຫະກຳ, ຖ້ຳຮ້ານຄ້າ, ຖ້ຳໂຮງໝໍ, ຖ້ຳຈັດຕັ້ງ, ຖ້ຳເສນາທິການ, ຖ້ຳຊ້າງລອດ (ບ່ອນໂຮມຊຸມນຸມມິດຕິງ ແລະ ຊົມສິລະປະ) ຖ້ຳຊາວໜຸ່ມ, ຖ້ຳກຳມະບານ, ຖ້ຳແມ່ຍິງ ແລະ ຖ້ຳອື່ນໆ. ສ່ວນຖ້ຳອັນເປັນທີ່ຕັ້ງ ສຳນັກງານຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແຂວງ ຫົວພັນ ກໍ່ມີຫຼາຍຖ້ຳເຊັ່ນກັນຕັ້ງຢູ່ ອ້ອມແອ້ມຖ້ຳຫາງລ້ອງ ແລະ ບໍ່ຫ່າງໄກຈາກຖ້ຳສູນກາງພົບປານໃດ.

ຢູ່ເທດສະບານ ເມືອງ ວຽງໄຊ ເກີດມີການສ້າງຫຼາຍໂຮງຮຽນວິຊາສະເພາະເກີດຂຶ້ນ ດັ່ງເຊັ່ນ:

ໂຮງຮຽນສ້າງແພດຊັ້ນກາງ, ໂຮງຮຽນສ້າງຄູຊັ້ນກາງ ຕໍ່ມາເປັນວິທະຍາໄລສ້າງຄູນາຄາວ, ໂຮງຮຽນຄົມມະນາຄົມຊັ້ນກາງ, ໂຮງຮຽນກະສິກຳຊັ້ນກາງ ເມືອງກ້າງ, ໂຮງຮຽນການເງິນ, ໂຮງຮຽນຂັບລົດ ແລະ ໂຮງຮຽນວິຊາສະເພາະສາຍກອງທັບອີກຈຳນວນໜຶ່ງ ຊຶ່ງນັກຮຽນທີ່ມາຮຽນ ເມືອງ ວຽງໄຊ ນີ້ ມີທັງພະນັກງານເກົ່າມາຍົກລະດັບ ນັກຮຽນຈົບມັດທະຍົມໃນເຂດປົດປ່ອຍ ນັກຮຽນກ້າວໜ້າໃນເຂດຍຶດຄອງຊົ່ວຄາວຂອງລັດຖະບານວຽງຈັນກໍ່ສະໝັກມາຮຽນ.

ຢູ່ທາງ ແຂວງ ຜົ້ງສາລີ ກໍ່ມີການປະສານສົມທົບກັນ ໃນການສ້າງສາພັດທະນາ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ເຊັ່ນກັນ ໂດຍສະເພາະ ສ້າງບຸກຄະລາກອນເພື່ອປະກອບໃສ່ໜ້າວຽກຕ່າງໆ ກໍ່ມາສ້າງຢູ່ທີ່ນີ້ເໝືອນກັນ. ສ່ວນດ້ານອື່ນເນື່ອງຈາກທີ່ຕັ້ງພູດອຍເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ຈຶ່ງສຸມໃສ່ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບແຂວງພາກເໜືອທີ່ຕິດຈອດ ຕະຫຼອດເຖິງພາກໃຕ້ຈົນ ເຂດມົນທົນຢຸນນານ ແລະ ດຽນບຽນຟູ ແຂວງ ເຊີນລາ ຫວຽດນາມ.

ນອກນັ້ນ, ກໍ່ມີການປັບປຸງ ການເດີນທາງທາງນ້ຳສາຍນ້ຳອູ ໃຫ້ມີການຄ່ອງຕົວສາມາດເຊື່ອມຈອດກັບເຂດປົດປ່ອຍຫຼວງພະບາງ ເມືອງງອຍໜອງຊຽວ ແລະ ຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ ກຸ່ມເດີນເຮືອລ່ອງນ້ຳອູ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການລຳລຽງຂົນສົ່ງ ຈຳລະຈອນແຈກຢາຍສິນຄ້າ ທັງຮັບໃຊ້ວຽກງານທາງການອື່ນໆ ແລະ ການເດີນທາງໄປ-ມາຂອງປະຊາຊົນ.

ການສ້າງເຂດປົດປ່ອຍໃຫ້ປຸງເໝືອນລັດໜຶ່ງໄລຍະຕໍ່ມາ ກໍ່ສະດວກຂຶ້ນໂດຍສະເພາະ ໄດ້ມີການປະກາດສ້າງຕັ້ງ ເມືອງ ວຽງໄຊ ຂຶ້ນເມື່ອວັນທີ 30 ພະຈິກ 1968. ພາຍຫຼັງທີ່ຖອນຮາກຖອນໂຄນເຮືອນຮັງ ສັດຕູທີ່ຜາຖິ້ອອກສຳເລັດ ການສ້າງເຂດປົດປ່ອຍດັ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ນອກຈາກປັບປຸງຖ້ຳຊຶ້ງປຸງເໝືອນອາຄານຫຼັງໃຫຍ່ແລ້ວ ຍັງເລັ່ງໃສ່ສືບຕໍ່ສ້າງບຸກຄະລາກອນ ເພື່ອປະກອບໃສ່ກົງຈັກທຸກຂົງເຂດວຽກງານດ້ວຍການສ້າງກັບທີ່ (ເມືອງ ວຽງໄຊ) ແລະ ສົ່ງໄປສ້າງຢູ່ປະເທດອ້າຍນ້ອງ ແລະ ທັງສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ໃນປີ 1968 ເຂດປົດປ່ອຍຂອງການປະຕິວັດໄດ້ເຊື່ອມຈອດກັນແຕ່ເໜືອຮອດໃຕ້, ປະຊາຊົນໃນເຂດປົດປ່ອຍໄດ້ເລີ່ມມີຂະບວນສາມັກຄີເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ, ສ້າງພື້ນຖານວັດຖຸຈຳນວນໜຶ່ງ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການກະເສດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນສ້າງຊົນລະປະທານ, ສະຖານີທົດລອງການຜະລິດກະສິກຳ, ເຕັກນິກໃໝ່ບາງຢ່າງໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະສິກຳ. ພັກໄດ້ມີນະໂຍບາຍແບ່ງປັນດິນນາລວມໃຫ້ແກ່ຊາວນາເນື້ອທີ່ປູກຝັງ ແລະ ປະລິມານການຜະລິດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ.

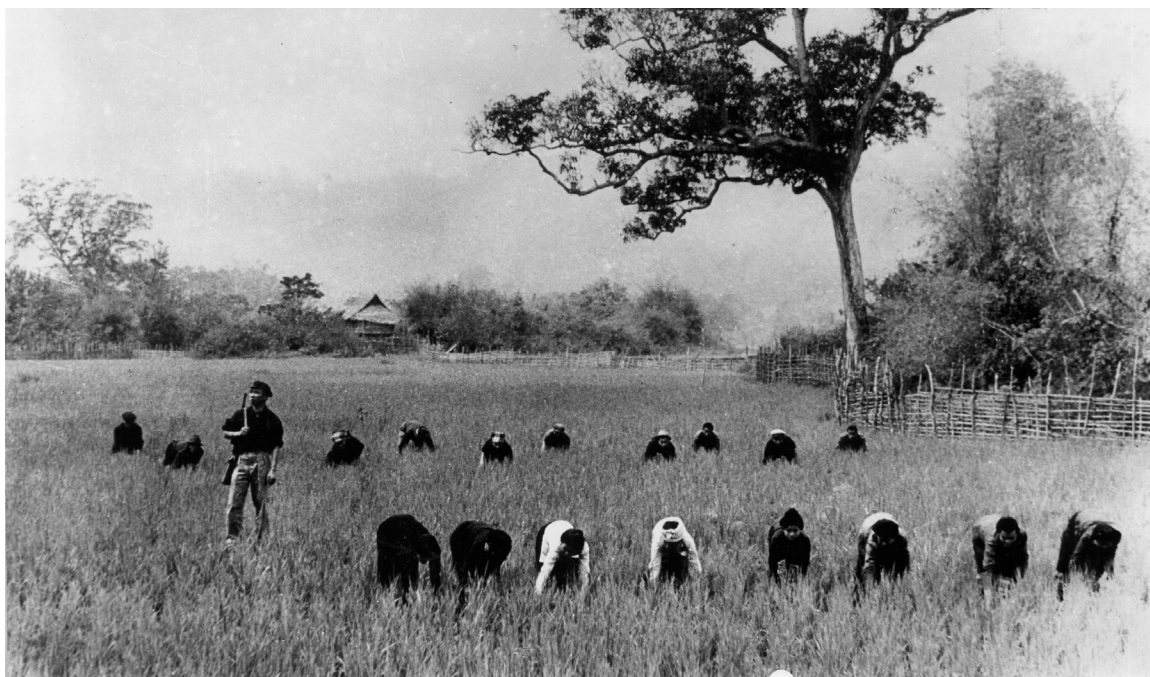
- **ດ້ານວຽກງານກະສິກຳ:** ແມ່ນຂອດສຳຄັນຕົ້ນຕໍອັນໜຶ່ງຂອງວຽກງານທີ່ນອນໃນຄະນະເສດຖະກິດ-ການຜະລິດສູນກາງ, ເປັນວຽກພື້ນຖານ ເພື່ອແກ້ໄຂວິວັດການເປັນຢູ່ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ຮັບປະກັນການຕໍ່ສູ້ຍາວນານຂອງການປະຕິວັດ ທັງເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການກ້າວຂຶ້ນເພິ່ງຕົນເອງ, ກຸ່ມຕົນເອງດ້ານສະບຽງອາຫານ. ນອກນີ້, ກໍ່ໃຫ້ມີສະບຽງອາຫານຈຳນວນໜຶ່ງສະສົມໄວ້ຕ້ານກັບໄພທຳມະຊາດ ແລະ ສັດຕູທຳລາຍ ຂະຫຍາຍ

ເໝືອງຝາຍເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີນ້ຳໃນທຸກລະດູການຮັບໃຊ້ການປູກຝັງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ. ສ້າງແບບແຜນເຮັດວຽກໃຫ້ສຳນັກງານ, ກອງທະຫານເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນກຸ້ມຕົນເອງ ທັງຊ່ວຍເຫຼືອປະຊາຊົນໄປພ້ອມ, ຈັດຕັ້ງການຜະລິດໃຫ້ເໝາະສົມກັບເງື່ອນໄຂຂອງສິ່ງຄາມທຳລາຍ, ແນະນຳໃຫ້ປະຊາຊົນຕື່ນເຕັ້ນລຸກເຊົ້າ (ຍາດແຍ່ງເວລາໄປເຮັດນາຕອນຄ່ຳ, ຕອນເດືອນແຈ້ງ, ເຮັດກະແຈກກະຈາຍ, ໃນເວລາເຮັດນາຕ້ອງມີການເວນຍາມ, ມີຊຸມຫລົບໄພ ແລະ ມີການແຊມກາຍ) ປູກລະດົມຂະບວນການຜະລິດກະສິກຳກຸ້ມຕົນເອງຢູ່ແຕ່ລະບ້ານ ແລະ ສຳນັກງານຢ່າງຟົດຟື້ນແຂງແຮງ.

- **ດ້ານການລ້ຽງສັດ:** ແມ່ນເສີມຂະຫຍາຍການລ້ຽງສັດຂອງປະຊາຊົນເປັນຕົ້ນຕໍ ໂດຍເອົາການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ເປັນສຳຄັນ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງແມ່ນ ງົວ, ຄວາຍ, ມ້າ ແຕ່ຕ້ອງສົມທົບກັບການລ້ຽງສັດນ້ອຍ ໂດຍແນໃສ່ເພີ່ມທະວີຈຳນວນເປັດ, ໄກ່, ໝູ ເພື່ອລ້ຽງກອງທະຫານ, ພະນັກງານ ແລະ ແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ.
- **ດ້ານປ່າໄມ້:** ແມ່ນແນະນຳປະຊາຊົນຊອກເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໃຫ້ຖືກກັບລະບຽບການ, ປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ ມີການແລກປ່ຽນໃຫ້ຫຼາຍເຊັ່ນ: ຄັ່ງ, ຍານ, ໝາກແໜ່ງໃຫ້ເປັນການສ້າງລາຍຮັບທີ່ຍາວນານຂອງປະຊາຊົນ.

ພາບ: ປະຊາຊົນລຳລຽງສະບຽງອາຫານອອກສູ່ແນວໜ້າ ປີ 1968

ພາບ: ປະຊາຊົນ ແລະ ທະຫານ ເສຍຫຍ້ານຢູ່ເຂດປົດປ່ອຍ ເມືອງ ວຽງໄຊ, ແຂວງ ຫົວພັນ

ພາບ: ທະຫານກອງທັບປົດປ່ອຍປະຊາຊົນລາວ ຊ່ວຍເຫຼືອປະຊາຊົນເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ

- **ດ້ານການສຶກສາ:** ສູນກາງພັກເວລາໃດກໍເອົາໃຈໃສ່ໃນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ຝຶກຝົນຫຼໍ່ຫຼອມຄົນ, ຕັ້ງແຕ່ສະໄໝສົງຄາມ, ເຖິງຈະມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກລຳບາກຫຼາຍປະການ ແຕ່ພວກເຮົາກໍຍັງມີບ່ອນສ້າງຄົນປະຕິວັດເຊິ່ງມີໂຮງຮຽນຫຼາຍແຫ່ງ ເຊັ່ນ: ໂຮງຮຽນນ້ອງນ້ອຍ (ໂຮງຮຽນສາມັນຢູ່ບ້ານຊຽງລວງ), ໂຮງຮຽນການເງິນ ແລະ ໂຮງຮຽນກະສິກຳບ້ານເມືອງກ້າງ, ໂຮງຮຽນໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ໂຮງຮຽນສ້າງຄູນາຄາວ, ໂຮງຮຽນອຸດົມສູນກາງນາເຮ້ຍ, ໂຮງຮຽນວິຊາການແພດນາທວີດ (ສຳລັບກອງທັບ), ຢູ່ບ້ານເມືອງງາສຳລັບປົກຄອງ, ໂຮງຮຽນການທະຫານ-ການເມືອງກົມມະດຳຢູ່ບ້ານນາມອນ, ໂຮງຮຽນທິດສະດີ-ການເມືອງ ບ້ານບັກ ແລະ ບ້ານອື່ນໆ.

ພາບ: ຫ້ອງຮຽນວິທະຍາໄລ ຊຸດທຳອິດ ທີ່ຖ້ຳຄວາຍ-ນາຄາວ ປີ 1974

ປີ 1968 ທົ່ງນາແຊງ ບ້ານ ສົບຮາວ ຖືກຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງເຕັມຂັ້ນ ເຕັມຂີດ ພ້ອມທັງການປູກທາດແປ້ງເປັນຕົ້ນ: ມັນຕົ້ນ, ສາລີ, ເຜືອກ, ມັນດ້າງ, ປູກເສີມໃສ່ສວນຫົວໄຮ່ປາຍນາ. ພາຍຫຼັງເກັບກຸ່ງວິນັ້ນ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໄດ້ຍ້ອງຍໍສັນລະເສີນຄວາມບຸກບີນ ດຸໝັ່ນຂະຫຍັນພຽນພະຍາຍາມຂອງຊາວບ້ານຈົນບັນລຸຈຸດໝາຍ ກາຍເປັນແບບຢ່າງທີ່ວເຂດປົດປ່ອຍ ແລະ ຕໍ່ມາໄດ້ຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕໍ່ຍອດໄປຍັງເມືອງຕ່າງໆທີ່ວເຂດປົດປ່ອຍຂອງ ແຂວງ ຫົວພັນ.

ພ້ອມໆກັນນັ້ນ ສຽງເພງປະຕິວັດປຸກລະດົມ ຂອງກອງສີລະປະກອນສູນກາງ ກໍໄດ້ປະດິດຄົດແຕ່ງບົດເພງ, ບົດພ້ອນ, ບົດຂັບລຳ ທີ່ພົວພັນການປຸກລະດົມສິ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳເປັນຕົ້ນ:

ສູງເພງເຊີນໄປຢາມທົ່ງນາແຂງ, ເພງສູງຂີກສູງໂປງ, ປ່າໄມ້ສົດຊື່ນ, ເຢັນສະບາຍຊາວນາ ແລະ ແບບຟ້ອນ ກອນລຳ ອື່ນໆກໍເກີດຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ລາຍການສະແດງມ່ວນຊື່ນ ຈົບງາມເຂົ້າເຖິງຈິດໃຈຜູ້ ຊົມເປັນຢ່າງດີ ໂດຍສະເພາະເປັນການປຸກລະດົມຂະບວນການແຂ່ງຂັນການຜະລິດໃຫ້ມີບາດກ້າວ ຂະຫຍາຍຕົວໃໝ່ ມີປະສິດທິຜົນຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ.

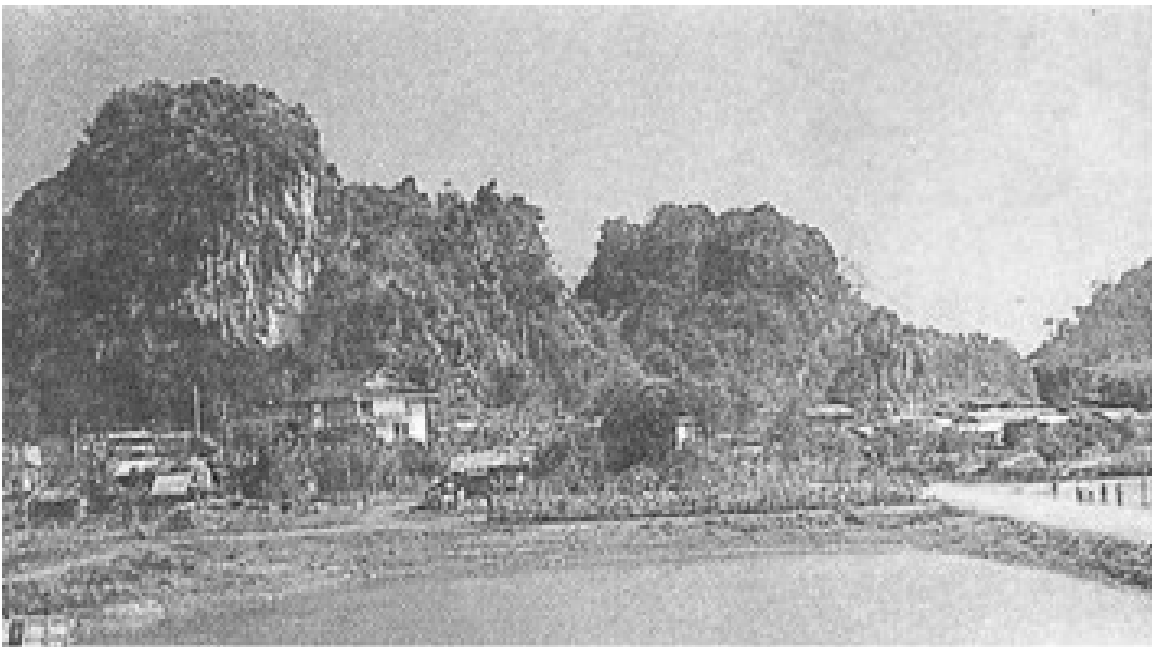
ພາບ: ຂະບວນການປັກດຳນາແຂງເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນໃນເຂດປົດປ່ອຍ

ຢູ່ທາງເຂດປົດປ່ອຍ (ຜຶ້ງສາລີໃຕ້) ເມືອງ ຂວາ ແຂວງ ຜຶ້ງສາລີ ການຈັດຕັ້ງກະສິກຳແຂວງ ກໍໄດ້ ນຳເອົາ ແນວທາງນະໂຍບາຍ ມະຕິຄຳສັ່ງ ແຜນການ ການຊີ້ນຳດ້ານຕ່າງໆທີ່ສູນກາງວາງອອກ ມາ ຜັນຂະຫຍາຍເພື່ອຈັດຕັ້ງໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບທິດທາງຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນຢ່າງເປັນຂະບວນ ໃນການເພີ່ມພູນ ຜະລິດຜົນ ເພີ່ງຕົນເອງກຸ້ມຕົນເອງ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ວຍຕົນເອງ ໃນນັ້ນຊຸກຍູ້ໃຫ້ການເຮັດນາ ປີຢ່າງມີປະສິດທິຜົນທີ່ ເມືອງ ໃໝ່ ເມືອງ ບຸນໃຕ້. ການເຮັດໄຮ່ຢ່າງມີຫຼັກການໃນເມືອງຂວາ ເມືອງ ສຳພັນ ທັງຂະຫຍາຍສວນປູກຍານ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າຂາອອກ ແລະ ປູກພືດທີ່ໃຫ້ທາດແປ້ງອື່ນໆ.

ຢູ່ຜຶ້ງສາລີ 3 ເມືອງເໜືອ ເຂດປົດປ່ອຍຊຶ່ງເປັນທີ່ໝັ້ນຂອງກຳລັງເປັນກາງຮັກຊາດ ນຳໂດຍ ທ່ານ ນາຍພົນ ຄຳອ້ວນ ກໍມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍເພີ່ງຕົນເອງ ກຸ້ມຕົນເອງ ສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງ ດ້ວຍຕົນເອງຢ່າງຂາດຕົວ ພາຍຫຼັງທີ່ລັດຖະບານສຸວັນນະພູມມາ ໄດ້ຕັດງົບປະມານ ແລະ ຢຸດເຊົາພົວພັນສະໜັບສະໜູນກຳລັງເປັນກາງ.

ດັ່ງນັ້ນ, ທ່ານນາຍພົນ ຄຳອ້ວນ ຈຶ່ງມີການພົວພັນກັບຝ່າຍປະເທດລາວຄື ມີການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຕໍ່ສູ້ສັດຕູໂຕດຽວກັນ ຄືຈັກກະພັດອາເມລິກາ ແລະ ລູກມື ທ່ານໄດ້ຫັນລົງຮາກຖານ ຊຸກຍູ້ປະຊາຊົນທຳການຜະລິດ ທັງປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນ ໃນການນຳເອົາກຳລັງທະຫານ ຊຶ່ງເປັນຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນສ່ວນໃຫຍ່ ຮ່ວມເປັນແຮງງານເຮັດນຳຄອບຄົວປະຊາຊົນ ໝາກຜົນແມ່ນ ແບ່ງຜົນລາຍຮັບຕາມແຮງງານ ຊຶ່ງແຜນການດັ່ງກ່າວເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງຂຶ້ນ ແລະ ປະຊາຊົນກໍມີຄວາມພໍໃຈ.

ນອກຈາກນີ້ ທ່ານຍັງນຳພາສ້າງຊົນລະປະທານ ເພື່ອເຮັດນາແຊງ, ປູກລະດົມການເຮັດນາຂັ້ນໄດໃນບ່ອນທີ່ເຫັນວ່າ ເໝາະສົມ ປູກລະດົມການຢຸດຕິການຖາງປ່າໄມ້ໃຫຍ່ເຮັດໄຮ່ ເພື່ອຮັກສາແຫຼ່ງນ້ຳ. ສິ່ງເສີມການເຮັດນາ, ປູກພືດທາດແປ້ງ, ປູກຍານ, ປູກຊາ ແລະ ພືດພັນ ທີ່ສາມາດເປັນສິນຄ້າຂາອອກ ຫຼື ແລກປ່ຽນກັບປະເທດໃກ້ຄຽງໄດ້.

ພາບ: ພູຜາ ເຂດເມືອງ ວຽງໄຊ ໃນອາດີດ

ໃນວັນທີ 21 ກຸມພາ 1973 ພວກທະຫານຫຸ່ນວຽງຈັນຍອມເຊັນສັນຍາ ສັນຕິພາບ, ປອງດອງ ຊາດກັບແນວລາວຮັກຊາດ, ທັງສອງຝ່າຍໄດ້ຕົກລົງເຊັນສັນຍາວ່າດ້ວຍການຢຸດຍິງ, ຫັນສອງຕົວເມືອງຫຼວງພະບາງ ແລະ ວຽງຈັນເປັນກາງ, ສ້າງຕັ້ງລັດຖະບານປະສົມ ແລະ ຄະນະມົນຕີປະສົມການເມືອງແຫ່ງຊາດ, ໄລຍະນີ້ສະພາບການແມ່ນເລີ່ມຜ່ອນຄາຍລົງ ບັນດາຜູ້ນຳ, ພະນັກງານ, ໜ່ວຍງານຕ່າງໆ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນຖ້ຳ ໄດ້ອອກມາສ້າງບ້ານແປງເຮືອນ, ສ້າງສຳນັກ

ງານຫ້ອງການຢູ່ນອກຖ້ຳ ຈຳນວນໜຶ່ງແມ່ນເຄື່ອນໄຫວເຂົ້າມາຢູ່ ວຽງຈັນ ສ່ວນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຈາກສົງຄາມ, ຜູ້ອະວຸໂສ ລວມທັງຜູ້ຄົນທີ່ສຸຂະພາບບໍ່ແຂງແຮງຍ້ອນຜົນກະທົບຂອງການອາໄສຢູ່ ຖ້າເປັນເວລາດົນກໍ່ແມ່ນສືບຕໍ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ທີ່ເຂດທີ່ ເມືອງ ວຽງໄຊ, ໃນເວລານີ້ຈາກໄຊຊະນະຂອງ ບັນຮີບສຳຄັນຕ່າງໆ ເຂດປົດປ່ອຍໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວກວມເອົາ 4/5 ຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ ແລະ ມີ ພົນລະເມືອງ ກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຈຳນວນພົນລະເມືອງທົ່ວປະເທດທັງໝົດ. ດິນແດນເຂດປົດປ່ອຍ ຈຶ່ງກາຍເປັນດິນແດນອິດສະລະດິນແດນຕໍ່ແຜ່ນແຕ່ເໜືອຕະຫຼອດໃຕ້ ກວມທຸກຈຸດຍຸດທະສາດ ທີ່ສຳຄັນທາງການທະຫານ ເໝືອນເປັນຮູບແຖວກຳລັງອັນຍາວຢຽດ ຂົ່ມຂູ່ເຂດຄວບຄຸມຊົ່ວຄາວ ຂອງອາເມລິກາ ແລະ ລູກມື ອັນເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາຕ້ອງເສຍຂວັນທຸກວັນເວລາ ແລະ ຍັງສະທ້ອນ ເຖິງແນວຄິດຈິດໃຈບັນດານາຍ ແລະ ພົນທະຫານຝ່າຍວຽງຈັນ ເກີດມີການຕັດສິນໃຈໃໝ່ເກີດຂຶ້ນ.

3.2 ຖ້ຳກະສິກຳ ແລະ ຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ:

ພາຍຫຼັງບັນດາສຳນັກງານສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ ພ້ອມດ້ວຍບັນດາທ່ານຜູ້ນຳ ໄດ້ຍ້າຍມາ ຢູ່ເຂດທີ່ງ່າກໄກ່, ເພື່ອອາໄສ, ລີ້ຊ່ອນ ແລະ ເປັນບ່ອນເຮັດວຽກ ບັນດາຖ້ຳແມ່ນໄດ້ຮັບປັບປຸງໄປ ພ້ອມທັງອາໄສຢູ່ໄປພ້ອມ ດ້ານການດຳລົງຊີວິດໃນເວລານັ້ນແມ່ນຢູ່ດ້ວຍຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ, ພາຍໃຕ້ ຄວາມມືດ, ຄວາມໜາວເຢັນ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມພາຍໃນຖ້ຳ ອາໄສຕະກຽງໄຟເປັນແສງໄຟເພື່ອແຍງ ສ່ອງ, ການເຮັດການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດເຂດປົດປ່ອຍເມື່ອກ່ອນແມ່ນອາໄສກາງຄືນແທນ ກາງເວັນ ໃນເວລາໜ່ວຍງານລາດຈະເວນໂຈມຕີຂອງສັດຕູບໍ່ມາໂຈມຕີ ຮຸ່ງແຈ້ງແມ່ນເຂົ້າໄປລົບລີ້ ຢູ່ໃນຖ້ຳ, ຢູ່ໃນປ່າເປັນບ່ອນກຳບັງ, ສະພາບການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນໃນເວລານັ້ນ ແມ່ນບໍ່ກຸ້ມກິນ ເຮັດໄຮ່ເຮັດນາຕາມທີ່ຄວາມສາມາດ ສູນກາງພັກກໍ່ໄດ້ມີການປຸກລະດົມຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ແລະ ລະດົມໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ເຕັກນິກເຂົ້າຊ່ວຍ ຜົນຜະລິດໃນເວລານັ້ນມີພຽງແຕ່ 3-3,5 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຮັບໃຊ້ເພື່ອບໍລິໂພກ ເມື່ອຮອດທ້າຍປີເຂົ້າແມ່ນບໍ່ກຸ້ມກິນ, ພັກເຮົາໄດ້ສຸມໃສ່ການ ສົ່ງເສີມປູກພືດທາດແບ້ງເສີມ ເພື່ອການບໍລິໂພກໃນຊ່ວງທ້າຍປີ.

ພ້ອມໆກັບການສູ້ຮົບປົກປັກຮັກສາເຂດປົດປ່ອຍ ແລະ ການສ້າງເຂດປົດປ່ອຍໃຫ້ປຽບສະ ເໝືອນລັດໜຶ່ງ ບັນດາພະນັກງານທະຫານ ແລະ ປະຊາຊົນ ໄດ້ບຸກໜ້າຂະຫຍັນຂັ້ນແຂງ ປະຕິບັດ ຕາມແຜນການຂອງສູນກາງໃນການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ ສ້າງສາເຂດປົດປ່ອຍໃຫ້ເຂັ້ມແຂງເພື່ອ ຮັບໃຊ້ແນວໜ້າໃຫ້ດີ ການສ້າງຊົນລະປະທານໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ເປັນການເພີ່ມໜ້າ ດິນປູກຝັງຕາມເຂດຜະລິດ ທີ່ນອນໃນເຂດປົດປ່ອຍຕື່ມອີກ ການກະເສດກະສິກຳ ເປັນບັນຫາກົກ ຮາກໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໄດ້ເພີ່ມທະວີ ແລະ ແກ້ໄຂດັດແປງໃຫ້ ດີຂຶ້ນ ປະທານເຈົ້າສຸພານຸວົງ ໄດ້ເຄີຍຕັກເຕືອນວ່າ “ພວກເຮົາຈຶ່ງພ້ອມກັນດັບສູນສັດຕູອິດຢາກ ແລະ ສ້າງຄວາມອົ່ມໜໍາສຳລານມາໃຫ້ພວກເຮົາເອງເພື່ອມີກຳລັງແຮງຕີເອົາຊະນະຈັກກະພັດ

ອາເມລິກາ ແລະ ລູກມີ ເຂດໃຕ້ທີ່ມີດິນດຳນ້ຳຊຸ່ມ ປູກຢາ ກໍໄປໜາ ກາເຟ ກໍເມັດຕຶງ ປູກມັນຕົ້ນ ກໍຫົວມຸກເປັນພຶງ ມັນແຮງມີຄວາມໝາຍເມື່ອມັນກັບມາເປັນຂອງປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍ ຜູ້ມີແນວຄິດຮັກຊາດ ແນວຄິດປະຕິວັດໄປຕາມເສັ້ນທາງສ້າງຊີວິດໃໝ່ທີ່ແນວລາວຮັກຊາດວາງອອກ ທັງປະກອບສ່ວນເປັນກຳລັງແຮງໃຫ້ການຕໍ່ສູ້ຕ້ານອາເມລິກາເພື່ອກູ້ຊາດ”. ພາຫະນະລຳລຽງຂົນສົ່ງທີ່ປະຊາຊົນເຮົາເຄີຍໃຊ້ມາແຕ່ປູຍ່າຕາຍາຍນັ້ນໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ ແລະ ຖືເປັນບັນຫາສຳຄັນໃນສະພາບຂອງປະເທດເຮົາ, ເວລານັ້ນຍາມໃດປະຊາຊົນເຮົາກໍບໍ່ຫຼົງລືມລູກຫຼານຜູ້ອອກແນວໜ້າຂ້າສັດຕູປົດປ່ອຍປະເທດຊາດຂະເຈົ້າຖືການປະກອບເຂົ້າຊ່ວຍຊາດເປັນກຳລັງທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ ໃນການເອົາຊະນະຕີຂ້າເສິກອາເມລິກາ ແລະ ລູກມີ, ປະທານ ສຸພານຸວົງ ແລະ ບັນດາຜູ້ນຳຂອງພວກເຮົາເຄີຍເຕືອນວ່າພວກເຮົາປົດປ່ອຍຢູ່ບ່ອນໃດພວກເຮົາກໍອອກແຮງສ້າງສາຢູ່ບ່ອນນັ້ນ.

ພາບ: ໃຊ້ມ້າລຳລຽງສະບຽງອາຫານອອກສູ່ແນວໜ້າ

ຂົງເຂດວຽກງານເສດຖະກິດໃນເວລານັ້ນ ໂດຍສະເພາະວຽກງານການຜະລິດກະສິກຳ ປ່າໄມ້ ຂົນລະປະທານ ແມ່ນຖືໄດ້ເອົາປູກຝັງລ້ຽງສັດ ແລະ ວຽກງານປັ່ນອ້ອມອື່ນໆເປັນຫຼັກ ໂດຍແມ່ນທ່ານ ໝູ່ຮັກ ພູມສະຫວັນ ກຳມະການກົມການເມືອງສູນກາງພັກເປັນຜູ້ຊີ້ນຳລວມໂດຍກົງ ແລະ ມີຫຼາຍຂົງເຂດຂຶ້ນກັບເຊັ່ນ: ການເງິນ, ທະນາຄານ, ຄົມມະນາຄົມ, ໂຍທາ, ຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແລະ ອື່ນໆ.

ເພື່ອແນ່ໃສ່ລົງເລິກໜ້າວຽກຕົວຈິງ ໃນຊຸມປີ 1965 ໃນມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງລະບົບກົງຈັກການປົກຄອງທີ່ສອດຄ່ອງ ແໜ້ນໜ້າຂຶ້ນແຕ່ສູນກາງຮອດທ້ອງຖິ່ນ ມີຄະນະເສດຖະກິດ-ການຜະລິດສູນກາງ, ວຽກງານກະສິກຳໄດ້ມີຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ບ້ານພູໄຊ ເມືອງ ວຽງໄຊ ແຂວງ ຫົວພັນ ຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ ແມ່ນຖືກອາໄສເປັນບ່ອນເຮັດວຽກ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງພະນັກງານກະສິກຳ ໂດຍຕັ້ງຢູ່ບໍ່ຫ່າງໄກກັບຖ້ຳທະນາຄານ ໃນໜ່ວຍພູຜາຫີນສາມຍອດ ເຊິ່ງແຕ່ລະດ້ານປະຊາຊົນເອີ້ນຊື່ຕ່າງກັນຄືເບື້ອງຖ້ຳຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ ເອີ້ນວ່າ "ຜາແອວ" ສ່ວນອີກດ້ານໜຶ່ງທີ່ເປັນຖ້ຳທະນາຄານເອີ້ນວ່າ "ຜາທ່າ" ແລະ ຢູ່ຟາກທົ່ງຊ້າຍສວຍກັບຖ້ຳປະທານ ສຸພານຸວົງ, ການຈັດຕັ້ງເບື້ອງຕົ້ນໃນໄລຍະລິເລີ່ມ ມີໂຄງປະກອບຄື:

- ທ່ານ ທິດມ່ວນ ສາວຈັນທະລາ ກຳມະການສູນກາງພັກເປັນຜູ້ຊີ້ນຳລວມໂດຍມີ ທ່ານ ໂສຄູຄຳ ເປັນຮອງ;
- ທ່ານ ປ້ອງ ເປັນຫົວໜ້າຮັບຜິດຊອບດ້ານ ກະສິກຳ ໂດຍມີ ທ່ານ ແກ່ນຕາ ເປັນຮອງ;
- ທ່ານ ລາດຊະວັງ ວົງພະຈັນ ເປັນຫົວໜ້າຮັບຜິດຊອບດ້ານປ່າໄມ້ ໂດຍມີທ່ານ ບຸນມາ, ທ່ານ ພິມພາ ເປັນຮອງ;
- ທ່ານ ສີພັນດອນ ເປັນຫົວໜ້າຮັບຜິດຊອບ ດ້ານຊົນລະປະທານ;
- ທ່ານ ປົວທອງ ເປັນຫົວໜ້າຮັບຜິດຊອບຝ່າຍລ້ຽງສັດ;

ໃນເວລານັ້ນຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ ຍັງນຳສະເໜີແຜນການຕໍ່ສູນກາງພັກ ໃນການອອກຄຳສັ່ງແນະນຳ ແຈ້ງການ ສ້າງລະບຽບການ ຫຼັກການທີ່ກ່ຽວກັບການປູກລະດົມສິ່ງເສີມວຽກງານການຜະລິດກະສິກຳ ລ້ຽງສັດໃນແຕ່ລະປີ ແລະ ແຕ່ລະໄລຍະທີ່ມີບາງປາກົດການ ໄປຫາອົງການປົກຄອງແຂວງ, ກອງທະຫານ, ພະນັກງານ ແລະ ພາລະກອນໃນທົ່ວເຂດປົດປ່ອຍ ແລະ ເຂດທີ່ໝັ້ນອື່ນໆ ເພື່ອຊີ້ນຳໃຫ້ທັນທ່ວງທີ່ ໂດຍສະເພາະ ແຜນການແນະນຳການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ ສ້າງພະລາທິການກັບທີ່ ຫາກຸ້ມຕົນເອງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການແບກຫາບຂອງປະຊາຊົນສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສູ້ຊົນເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນໃຫ້ກຸ້ມຕົນເອງໃຫ້ໄດ້ ໜຶ່ງເດືອນໃນປີໜຶ່ງ. ດັ່ງບາງຕົວຢ່າງ ແຜນການນຳພາ ເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນຫາກຸ້ມຕົນເອງຂອງກອງທະຫານ, ພະນັກງານ ແລະ ພາລະກອນທົ່ວເຂດປົດປ່ອຍໃນປີ 1965.

ໃນປີ 1965 ສູນກາງໄດ້ຕີລາຄາສະພາບ ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນການປີຜ່ານມາ ດ້ານຕັ້ງໜ້າຂອງການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນໃນບາງດ້ານວ່າ: "ໃນສະໄໝເຕົ້າໂຮມ 2 ແຂວງ ພວກເຮົາມີມູນເຊື້ອອັນດີງາມ ໃນການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນຫາກຸ້ມຕົນເອງ: ເຮັດລວມ, ກິນລວມ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງທະຫານ, ພະນັກງານ, ພາລະກອນ ມີການປັບປຸງໄດ້ດີພໍສົມຄວນ, ທຸກຄົນມີໃບໜ້າເບີກບານມ່ວນຊື່ນ ຫ້າວຫັນຕໍ່ວຽກງານຂອງຊາດ. ໃນນັ້ນການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນຫາກຸ້ມຕົນເອງປີຜ່ານມາ ກໍ່ເຫັນວ່າໄດ້ຮັບຜົນດີ ຕົວຢ່າງ: ແຂວງ ຄຳມ່ວນ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ, ຊຳເໜືອ, ສຳນັກງານ

ອ້ອມຂ້າງສູນກາງ ເຮັດໄຮ່ ເຮັດນາ ໝົດແນວເຂົ້າປູກ 2,492 ກິໂລກຼາມ. ສຳນັກງານກອງທະຫານ ຢູ່ອ້ອມຂ້າງສູນກາງ ແລະ ແຂວງຫົວພັນ ປູກມັນຕົ້ນ (ມັນກໍ່) ໄດ້ 136,787 ຊຸມ. ນອກນີ້ ແຂວງອື່ນ ໆກໍໄດ້ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກຝັງອອກໄດ້ຫຼາຍຄືກັນ.

ດ້ານການລ້ຽງ ສຳນັກງານກອງທະຫານທັງໝົດລ້ຽງໝູໄດ້ 3,038 ຕົວ ແຂວງ ຄຳມວ່ນ 200 ຕົວ. ນອກນັ້ນ, ຍັງລ້ຽງເປັດ, ໄກ່, ງົວ, ຄວາຍ ແລະ ສັດອື່ນໆຕື່ມອີກ ປຸງປາທຽບໃສ່ປີທີ່ບໍ່ທັນມີການ ຈັດຕັ້ງນຳພາເຫັນວ່າດີຫຼາຍ, ມີການຈັດຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ກ່ຽວກັບວຽກນຳພາການເພີ່ມພູນ ຜະລິດຜົນໃນແຕ່ລະສຳນັກງານ ແລະ ກອງທະຫານ.

ຕົວຢ່າງ ສະເພາະສຳນັກງານທະຫານອ້ອມຂ້າງສູນກາງໃນ ປີ 1968 ສາມາດປູກຝັງລ້ຽງສັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສະບຽງອາຫານຄືເຮັດໄຮ່ ແລະ ນາ, ປີ 1968 ໝົດແນວເຂົ້າປູກ 3,248 ກິໂລກຼາມ ປີ 1967 ໝົດແນວເຂົ້າປູກ 2,998 ກິໂລກຼາມ ສຳລັບຜົນຜະລິດ ປີ 1968 ໄດ້ 36,115 ກິໂລກຼາມ ຕາມຈຳນວນຄົນມີໜ້າເພີ່ມພູນສາມາດກິນກຸ້ມໄດ້ 15 ວັນ ຖ້າທຽບໃສ່ ປີ 1967 ກໍເພີ່ມຂຶ້ນ 1,700 ກິໂລກຼາມ ປູກທາດແປ້ງໄດ້ 1,534 ກິໂລກຼາມ. ສຳລັບການລ້ຽງສັດ ປີ 1967 ໝູໄດ້ 298 ໂຕ ປີ 1968 ໄດ້ 308 ໂຕ ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີເປັດໄກ່ 435 ໂຕ ແລະ ງົວຄວາຍ ອີກຈຳນວນໜຶ່ງ.

ສະເພາະກອງກຳລັງປະກອບອາວຸດ ກອງທັບປົດປ່ອຍປະຊາຊົນລາວ ທີ່ປະຈຳການຄົງທີ່ຢູ່ ບ່ອນໃດໆກໍຕາມແຕ່ສອງສາມເດືອນຂຶ້ນໄປ ກໍມີຄວາມຫ້າວຫັນ ເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນສ້າງພະລາ ທິການກັບທີ່ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ຄຽງຄູ່ກັບການມີສະຕິກຽມພ້ອມສູ້ຮົບ ບໍ່ວ່າໃນເຂດສອງແຂວງ ເຕົ້າໂຮມ ກໍຄືໃນເຂດທີ່ໝັ້ນຢູ່ໃນ 10 ແຂວງ ຖ້າມີເງື່ອນໄຂເມື່ອໃດ ກໍແມ່ນປູກຝັງລ້ຽງສັດໂລດ ດັ່ງ ບາງຕົວຢ່າງກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ.

ນອກຈາກນີ້, ໃນຂົງເຂດ ທະຫານພະນັກງານຍັງມີແຜນນະໂຍບາຍເພີ່ມພູນອີກ ເຊັ່ນ: ຖ້າສຳ ນັກງານອົງການກອງທະຫານ ທີ່ເຮັດໄດ້ຕາມລະດັບຄາດໝາຍຫາລ້ຽງກຸ້ມຕົນເອງໄດ້ 45 ວັນໃນປີ ໜຶ່ງ ນັບທັງເຄື່ອງປູກສຳຮອງ ເຊັ່ນ: ມັນກໍ່, ມັນດ້າງ, ສາລີ ລັດຈະໃຫ້ລາງວັນ 40% ຂອງຈຳນວນ ເຂົ້າ. ສຳລັບເຂົ້າຖ້ຳເຫຼືອກິນ ສູນກາງຄິດໄລ່ຄ່າລາງວັນໃຫ້ 100% ຕາມລາຄາຫຼວງ ໂດຍຈະຮັບ ເງິນ ຫຼື ວັດຖຸກໍໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ຂະບວນການແຂ່ງຂັນ ຈຶ່ງໄດ້ເກີດມີຂຶ້ນຢ່າງເປັນຂະບວນຟັດຟື້ນ ໂດຍ ຈັດແບ່ງເປັນໄລຍະຄື

- ໄລຍະທີໜຶ່ງ ນັບແຕ່ລົງມືຖາງ ແລະ ຈູດຮອດມື້ສັກເຂົ້າໄຮ່ ແລະ ດຳນາ;
- ໄລຍະທີສອງ ແຕ່ເສຍຫຍ້າ ປົກປັກຮັກສາປ້ອງກັນ;
- ໄລຍະທີສາມ ແຕ່ເກັບກ່ຽວຮອດມື້ມັງນມັດ ເອົາໃສ່ເລົ້າໃສ່ເຍຍ.

ສ່ວນການແກ້ໄຂແນວປູກແມ່ນຕ້ອງເກັບຮັກສາໃຫ້ດີ ແລະ ມີວິທີການແລກປ່ຽນກັບພາກສ່ວນ ທີ່ເຫັນວ່າມີແນວພັນຮັບຜົນຜະລິດທີ່ດີເປັນຕົ້ນ.

3.3 ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ

ຍ້ອນເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງການຜະລິດ ນອກຈາກວຽກງານ ທີ່ເປັນນະໂຍບາຍຂອງ ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດທີ່ພົວພັນ ວຽກງານກະສິກຳດັ່ງຍົກມາແລ້ວໃນຂ້າງເທິງນີ້ ກໍຍັງເອົາໃຈ ໃສ່ຕໍ່ວຽກງານປຸກລະດົມປະຊາຊົນເພື່ອໃຫ້ເຫັນໄດ້ຄວາມໝາຍສຳຄັນໃນການເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ ໂດຍສ້າງແຜນການທົ່ວໄປຂອງຂະບວນຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ ເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ ແກ້ໄຂການເປັນ ຢູ່ປ້ອງກັນບ້ານເມືອງໂດຍຍົກໃຫ້ເຫັນ:

1. ຄວາມໝາຍສຳຄັນ ແລະ ວັດຖຸປະສົງຂອງການຂົນຂວາຍ ປະຊາຊົນສາມັກຄີເພີ່ມພູນແມ່ນ: ຈະເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ໄດ້ມີຊີວິດການເປັນຢູ່ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ແລະ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີຄວາມຮູ້ສຶກ ຕື່ນຕົວ ເຂົ້າໃຈເຖິງແນວທາງຂອງພັກ-ລັດ ແລະ ແນວລາວຮັກຊາດ ເຫັນໄດ້ເລ່ມກິນແຊກແຊງ ແບ່ງ ແຍກອັນຮ້າຍກາດຂອງຈັກກະພັດອາເມລິກາ ເພີ່ມທະວີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ລັດ ແລະ ແນວຄິດອຸ່ນ ອຸ່ນທຸ່ນທ່ຽງເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນເພື່ອແກ້ໄຂການເປັນຢູ່ຂອງຕົນ.

2. ຈຸດປະສົງຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ ສາມັກຄີເພີ່ມພູນແມ່ນ: ໂຄສະນາອົບຮົມແນວທາງນະໂຍ ບາຍຂອງລັດ ໂດຍສະເພາະນະໂຍບາຍສາມັກຄີຊົນຊາດ ຊົນຊັ້ນ ສາມັກຄີເພີ່ມພູນສາມັກຄີໝູ່ ບ້ານ ແລະ ແນວທາງສັນຕິພາບເປັນກາງ ເຮັດໃຫ້ພະນັກງານ ແລະ ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈ ແນວທາງ ນະໂຍບາຍ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍຄວາມສາມັກຄີໃນໝູ່ບ້ານ.

ການປະຕິບັດວຽກງານຂະບວນການສາມັກຄີເພີ່ມພູນໃນໝູ່ປະຊາຊົນ ພະນັກງານ ຍັງສ້າງ ເປັນແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນໄລຍະໃນໝູ່ບ້ານມີ 2 ບາດກ້າວ ກ້າວທີໜຶ່ງສອງວັນ ກ້າວທີສອງ ຊາວວັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແນວຄິດສາມັກຄີເພີ່ມພູນເປັນຫຼັກການ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ຮາກຖານ.

ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງການປະຕິວັດ ຊຶ່ງໄລຍະຜ່ານມາ ປະຊາຊົນກໍຄືຊາວ ໂຮ່ນາຮັກຊາດ ກໍໄດ້ປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ວຽກງານຕໍ່ຕ້ານສຳເລັດຜົນມາແລ້ວ, ເພື່ອສຳເລັດໜ້າທີ່ ການປົດປ່ອຍຊາດ ແລະ ສ້າງບ້ານເມືອງອັນເປັນທີ່ຮັກ ແລະ ບູຊາພວກເຮົາອີກຕື່ມ.

ອີງໃສ່ໜ້າທີ່ ແລະ ນ້ຳໃຈຮັກຊາດຂອງປະຊາຊົນ, ອີງໃສ່ນະໂຍບາຍເພີ່ມພູນເອງດ້ວຍກຳ ລັງຂອງຕົນເອງ; ອີງໃສ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການປະຕິວັດ ແລະ ອີງໃສ່ຄວາມສາມາດ ປະກອບສ່ວນຕົວຈິງຂອງປະຊາຊົນ, ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດໄດ້ວາງກົດລະບຽບຊົ່ວຄາວ ກ່ຽວກັບ ການເກັບເຂົ້າຊ່ວຍຊາດມາເປັນແຕ່ລະໄລຍະ, ແຕ່ໃນນີ້ຂໍຍົກເອົາບາງຕົວຢ່າງກົດລະບຽບຊົ່ວຄາວ ຂອງປີ 1964 ຊຶ່ງກົດລະບຽບຖືກປັບປຸງຕະຫຼອດມາປີຕໍ່ປີ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍມີບາງເນື້ອໃນສຳຄັນດັ່ງນີ້:

- ຂໍ້ໜຶ່ງ: ຫຼັກການ ແລະ ລະບົບການປະກອບສ່ວນ;

ແມ່ນເຮັດໃຫ້ການປະກອບສ່ວນ ກ່ຽວກັບການເກັບເຂົ້າຊ່ວຍຊາດຂອງປະຊາຊົນເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວເຂດປົດປ່ອຍ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ມີການເກັບເຂົ້າອື່ນໆຊ້ຳຊ້ອນອີກໃນປີໜຶ່ງ, ພ້ອມກັນນີ້ກໍເຮັດໃຫ້ການປະກອບສ່ວນມີຄວາມຍຸຕິທຳ ຖືກຕ້ອງ ເໝາະສົມ. ເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມນ້ຳໃຈເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ລະດັບການປະກອບສ່ວນເໝາະກັບຄວາມສາມາດຂອງປະຊາຊົນ ໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການປະຕິວັດ, ງ່າຍ, ບໍ່ສັບສົນ, ສະດວກໃນການປະກອບສ່ວນ, ພ້ອມກັນນີ້ກໍເຮັດໃຫ້ສະດວກໃນການຄຸ້ມຄອງແບ່ງປັນເປັນເອກະພາບ, ຫຼຸດຜ່ອນການຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ ແລະ ສິ້ນເປືອງ.

- ຂໍ້ສອງ: ຫຼັກການປະກອບສ່ວນ;

ແມ່ນອີງໃສ່ຫຼັກການທີ່ກຳນົດອອກໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍຖືເອົາຜົນໄດ້ຮັບຈາກການເຮັດນາ ແລະ ໄຮ່ (ບໍ່ນັບທາດແປ້ງ ສາລີ, ເຜືອກ, ມັນ ອື່ນໆ) ໂດຍຫັກອອກຈາກອັດຕາຄືນໃນຄອບຄົວ ແລະ ເຂົ້າປູກອອກກ່ອນ ຈາກນັ້ນຈຶ່ງປະກອບຕາມຫຼັກການທີ່ທາງສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດວາງອອກ.

- ຂໍ້ສາມ: ນະໂຍບາຍຍົກເວັ້ນ (ບໍ່ໃຫ້ອອກ) ແລະ ຜ່ອນຜັນ;

ຜົນຜະລິດນາເຮື້ອ ນາຊ່າວໃໝ່ ກໍຖືກຍົກເວັ້ນໜຶ່ງປີ ຖ້າເຮັດນານອກລະດູ ໝາຍເຖິງນາແຂງ ກໍຍົກເວັ້ນ ເຊັ່ນດຽວກັບທາດແປ້ງອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ສາລີ, ມັນຕົ້ນ...

- ຂໍ້ສີ່: ລະບົບການປົກປັກຮັກສາ ການແບ່ງປັນ ແລະ ການໃຊ້ເຂົ້າຊ່ວຍຊາດ;

ຮັກສາໄວ້ໃນສາງບ້ານ ຕາແສງ ເມື່ອທະຫານພະນັກງານລົງມາເຮັດວຽກ ແມ່ນນຳໃຊ້ເຂົ້ານີ້ ແລະ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນກໍສົ່ງໄປຊ່ວຍເປັນຕົ້ນ: ຊ່ວຍທະຫານ ຮັບໃຊ້ແນວໜ້າ.

- ຂໍ້ຫ້າ: ການລະດົມ ການຍ້ອງຍໍສັນລະເສີນ ແລະ ປະຕິບັດວິໄນ;

- ຂໍ້ຫົກ: ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ນຳພາ;

- ຂໍ້ເຈັດ: ລະບົບການສຳຫຼວດກວດກາ ແລະ ລາຍງານ.

ໃນດ້ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ກົດລະບຽບດັ່ງກ່າວ ໄດ້ມີການປັບປຸງມາແຕ່ລະປີ ຫຼາຍຄັ້ງແລ້ວ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາວະຄວາມເປັນຈິງທີ່ຊ່າວໄຮ່ນາຈະສາມາດປະກອບສ່ວນໄດ້. ນອກຈາກມີການເກັບເຂົ້າຊ່ວຍຊາດແລ້ວ ຍັງມີການເກັບຊື້ເຂົ້າປະຈຳປີໄປພ້ອມໆກັນ, ຊຶ່ງຄອບຄົວໃດໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດຫຼາຍສາມາດຂາຍໃຫ້ສູນກາງໄດ້ຕາມລາຄາກຳນົດໃນເຂດປົດປ່ອຍ.

ໃນລະຫວ່າງ ປີ 1967-1968 ນີ້ຢູ່ໃນຫຼາຍແຂວງເກັບເຂົ້າຊ່ວຍຊາດໄດ້ລົ້ນລະດັບຄາດໝາຍເປັນຕົ້ນ: ແຂວງ ຫົວພັນ ເກັບໄດ້ 146% ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ເກັບໄດ້ 10%, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ເກັບໄດ້ 140%, ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ເກັບໄດ້ 118%, ສ່ວນການເກັບຊື້ເຂົ້າພຽງແຕ່ບ່ອນດຽວ

ຊື້ໄດ້ກາຍລະດັບຄາດໝາຍ 139%, ໃນແຕ່ລະປີ ຜົນໄດ້ຮັບລວມແມ່ນຂຶ້ນກັບສະພາບດິນຟ້າອາກາດສັດຕູພຶດທຳລາຍ ຫຼື ສັດຕູຈັກກະພັດອາເມລິກາ ແລະ ລູກມືທຳລາຍ ອັນເປັນອຸປະສັກໃນການສະສົມສະບຽງອາຫານ.

3.4 ການປັບປຸງກົງຈັກຂອງຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ

ໃນປີ 1971 ຫາ ເດືອນ ພະຈິກ ປີ 1975 ທ່ານ ໄມສຸກ ໄຊສົມແພງ ກຳມະການສູນກາງພັກ ໄດ້ຍ້າຍຈາກຫ້ອງການ (98) ຫ້ອງການຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ນະຄອນ ຮ່າໂນ້ຍ ຫວຽດນາມມາແທນ ທ່ານ ທິດມ່ວນ ສາວຈັນທະລາ ທີ່ຍ້າຍໄປຮັບໜ້າທີ່ໃໝ່.

ພາບ: ທ່ານ ໄມສຸກ ໄຊສົມແພງ

- ໃນເວລານັ້ນ ກົມກອງທີ່ຂຶ້ນກັບຫ້ອງການກະສິກຳສູນກາງ ປະກອບມີ:

1. ໂຮງຮຽນ ກະສິກຳປ່າໄມ້ ຊັ້ນກາງ ຢູ່ບ້ານ ເມືອງກ້າງ (ເຊິ່ງໃນປີ 1977 ໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນໄດ້ໄປໂຮມເຂົ້າກັບວິທະຍາໄລກະເສດນາບົງ, ຍົກຍ້າຍຂະແໜງຊົນລະປະທານໄປຢູ່ໂຮງຮຽນຊົນລະປະທານຕາດທອງ ແລະ ຍ້າຍຂະແໜງປ່າໄມ້ ໄປຢູ່ໂຮງຮຽນປ່າໄມ້ຊັ້ນກາງດົງໂດກ).
2. ນິຄົມລ້ຽງໝູຢູ່ເຂດ ບ້ານ ປາກຮາງ;
3. ນິຄົມລ້ຽງໄກ່ ແລະ ງົວຢູ່ເຂດ ບ້ານ ສົບລ້ອງ;
4. ນິຄົມລ້ຽງສັດແຫ່ງທີ 2 ຢູ່ເຂດ ບ້ານ ສົບຊາຍ;
5. ນິຄົມປູກໄມ້ປ່ອຍຄັ້ງ ຢູ່ບ້ານ ສົບມອນ; (ຄະນະຮັບຜິດຊອບປະກອບມີ ທ່ານ ສົມໃຈ, ທ່ານ ທອງສິງ, ທ່ານ ພິມພາ, ທ່ານ ສຸວັນໄຊ, ທ່ານ ສົມຈິດ)

6. ນິຄົມຊຸດຄົ້ນໄມ້ຮ່ວມມືກັບຫວຽດນາມຢູ່ ຫ້ວຍຄູນ ເມືອງໂສຍ; (ຄະນະຮັບຜິດຊອບປະກອບມີທ່ານ ແທຊິງ, ທ່ານ ທອງສະຫງ່າ)
7. ໂຮງເລື່ອຍ ບ້ານ ບັກລ່ອງກູ່. (ຄະນະຮັບຜິດຊອບແມ່ນທ່ານ ຍິຢາ)
- ໃນໄລຍະ ທ່ານ ໄມສຸກ ໄຊສົມແພງ ຊື່ນຳມີ ທ່ານ ໄສ ຄູຄຳ ເປັນຮອງ ຄະນະປະກອບມີ:
 - ທ່ານ ບຸນມາ ເຮືອງມະນີ
 - ທ່ານ ບຸນມາກ
 - ທ່ານ ລາດຊະວັງ

ພາບ: ທ່ານ ລາດຊະວັງ ວົງພະຈັນ ອາດິດເປັນໜຶ່ງໃນຜູ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານປ່າໄມ້, ທີ່ຖ້ຳຫ້ອງການ ຜະລິດກະສິກຳ ເມືອງ ວຽງໄຊ, ໃນອາຍຸ 94 ປີ ປັດຈຸບັນອາໄສຢູ່ ບ້ານ ທ່າງ່ອນ ເມືອງ ໄຊທານີ, ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ ຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຖ້ຳກະສິກຳ (ພາບດັ່ງກ່າວຖືກຖ່າຍໃນປີ 2024)

ໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວນີ້ ຜູ້ຊື່ນຳລວມ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ ກໍຍັງແມ່ນ: ທ່ານ ໝູຮັກ ພູມສະຫວັນ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງຄືເກົ່າ. ພາລະບົດບາດລວມຂອງຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳຫຼັກໆໃນເວລານັ້ນແມ່ນ:

- ເປັນເສນາທິການໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງສູນກາງ, ແນວລາວຮັກຊາດ ກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳປູກຝັງລ້ຽງສັດ ເພື່ອສ້າງພະລາທິການສະບຽງອາຫານ ເພິ່ງຕົນເອງ ກຸ້ມຕົນເອງ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ວຍຕົນເອງໃນທົ່ວເຂດປົດປ່ອຍ.
- ເປັນເສນາທິການ ໃນການສ້າງລະບຽບການ ຫຼັກການຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳ ໃນທົ່ວເຂດປົດປ່ອຍ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ຂັ້ນເທິງເພື່ອສ້າງເປັນມະຕິ ຄຳສັ່ງ ຫຼັກການ ລະບຽບການຕ່າງໆ ເປັນເອກະພາບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດລວມໝູ່ຂອງປະຊາຊົນເປັນໄປ

ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ໃຊ້ທົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ວິທີການ ວິຊາການຕ່າງໆທີ່ເໝາະສົມ ລົງຊື້ນຳໂດຍກົງໃຫ້ເກີດການຜະລິດທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່ເນື່ອງ.

ດັ່ງຫຼັກການເກັບເຂົ້າຊ່ວຍຊາດ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜ່ານມາຫຼາຍປີ ແລະ ມີການດັດແປງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງສອງແຂວງເຕົ້າໂຮມ ແລະ ເຂດທີ່ໝັ້ນປະຕິວັດໃນ 10 ແຂວງຍຶດຄອງຊົ່ວຄາວຂອງລັດຖະບານວຽງຈັນ, ສຳລັບຖ້ຳແຫ່ງນີ້ຖືໄດ້ວ່າເປັນຈຸດສຳຄັນເປັນບ່ອນສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ເປັນບ່ອນເກັບມ້ຽນສະບຽງອາຫານເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແນວໜ້າໃນການຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ, (ເຊິ່ງພາຍຫຼັງການເຊັນສັນຍາຢຸດຍິງໃນປີ 1973 ບັນດາຖ້ຳເຮັດວຽກຕ່າງໆແມ່ນໄດ້ຢຸດການນຳໃຊ້ ແລະ ຖືກມອບໃຫ້ແກ່ອົງການປົກຄອງເມືອງວຽງໄຊ, ແຂວງ ຫົວພັນ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ).

ພາບ: ທ່ານ ຄຳສອນ ໄຊສົມບັດ ອາຍຸ 77 ປີ ອາດີດຫົວໜ້າຫ້ອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ວຽງໄຊ ຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະພາບການຜະລິດ ໃນໄລຍະ ທ່ານ ໄມສຸກ ໄຊສົມແພງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ (ພາບຖ່າຍໃນປີ 2024)

ສຳລັບບໍລິເວນຖ້ຳກະສິກຳນີ້ ປີ 1974 ແມ່ນໄດ້ກາຍເປັນພື້ນທີ່ຂອງໂຮງຮຽນວັດທະນະທຳກອງທັບ ເມືອງ ວຽງໄຊ ຈົນເຖິງ ປີ 1988 ໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຍ້າຍໄປຢູ່ ເມືອງ ປາກເຊ ແຂວງຈຳປາສັກ, (ມາຮອດ ປີ 2018 ຄະນະນຳກະຊວງແມ່ນເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງຄວາມເປັນມາອັນເປັນມູນເຊື້ອຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈຶ່ງໄດ້ມີແຜນການລິເລີ່ມການພື້ນຟູບູລະນະ ຢ່າງເປັນທາງການ ແລະ ໄດ້ວາງສິລາລຶກກໍ່ສ້າງໂຄງການບູລະນະ ໃນວັນທີ 17 ພຶດສະພາ 2023 ເພື່ອສ້າງໃຫ້ເປັນອະນຸສອນສະຖານ ແລະ ເປັນບ່ອນລະນຶກທັງເປັນສັນຍາລັກຂອງການກຳເນີດວຽກງານກະສິກຳ ໃຫ້ປວງຊົນຄົນຮຸ່ນຫຼັງໄດ້ຮຽນຮູ້ສຶກສາ, ເຊິ່ງໃນພື້ນທີ່ກໍ່ສ້າງບູລະນະແມ່ນກວມເອົາເນື້ອທີ່ດ້ານໃນຖ້ຳ 465 ຕາແມັດ, ພາຍໃນຖ້ຳບໍລິເວນທີ່ກວ້າງສຸດແມ່ນ 23 ແມັດ, ຍາວ 40 ແມັດ ແລະ ອ້ອມຮອບບໍລິເວນຖ້ຳມີເນື້ອທີ່ 3,326 ຕາແມັດ, ໂດຍໄດ້ສ້າງອາຄານຂຶ້ນໃໝ່ຈຳ

ນວນທັງໝົດ 03 ຫຼັງ ຄື: ອາຄານຫ້ອງການຖ້ຳ, ອາຄານຫໍພັກ, ອາຄານຂາຍເຄື່ອງທີ່ລະນຶກ ແລະ ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ເຊິ່ງພາຍໃນຖ້ຳຍັງພັດທະນາໃຫ້ສາມາດໃຊ້ເປັນຫ້ອງປະຊຸມ ແລະ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວນຳອີກ ໂດຍມີມູນຄ່າກໍ່ສ້າງທັງໝົດ 3.5 ຕື້ກວ່າກີບ ເຊິ່ງເປັນທຶນລະດົມອ້ອມຂ້າງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍຖ້ຳແຫ່ງນີ້ແມ່ນຢູ່ຫ່າງຈາກເທດສະບານເມືອງ ວຽງໄຊ ປະມານ 2 ກິໂລແມັດ).

ພາບ: ບໍລິເວນປາກຖ້ຳຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ
ກ່ອນການບູລະນະ ໃນປີ 2018

ພາບ: ພິທີວາງສິລາລຶກກໍ່ສ້າງບູລະນະຖ້ຳໃນ
ວັນທີ 17 ພຶດສະພາ 2023

ພາບ: ບໍລິເວນຖ້ຳກະສິກຳດ້ານນອກ ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບການບູລະນະ ໃນປີ 2024

ພາບ: ດ້ານໃນຖໍ້າພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບການບູລະນະ ໃນປີ 2024

ພາບ: ບໍລິເວນປາກຖໍ້າ ແລະ ອາຄານທີ່ໄດ້ຮັບການບູລະນະໃໝ່ ໃນປີ 2024

ຜ່ານໄປເປັນເວລາ 10 ປີ (1965 - 1975) ແຫ່ງການກໍ່ສ້າງເຂດປົດປ່ອຍໃນທຸກດ້ານໃຫ້ເປັນລັດໜຶ່ງ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຂດປົດປ່ອຍມີອານາເຂດກວ້າງຂວາງກວມ 4/5 ຂອງດິນແດນທົ່ວປະເທດ, ມີອຳນາດ ອະທິປະໄຕ ຜືນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນຂອງຕົນ; ມີພົນລະເມືອງກວມເອົາເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງທົ່ວປະເທດ; ມີລະບົບການເມືອງ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ທີ່ແໜ້ນໜາແຕ່ສູນກາງລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຮາກຖານ; ມີກອງທັບ, ມີກຳລັງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ; ມີພື້ນຖານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ທີ່ເປັນເອກະລາດ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງ; ມີສຳນັກງານຂອງສູນກາງຕັ້ງຢູ່ ເມືອງ ວຽງໄຊ, ແຂວງຫົວພັນ.

ປະທານ ໂກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ຕີລາຄາຜົນສຳເລັດຂອງການສ້າງເຂດປົດປ່ອຍເປັນຄືລັດໜຶ່ງວ່າ: ການສ້າງເຂດປົດປ່ອຍເປັນລັດໜຶ່ງ ນອກຈາກໄດ້ປະກົດເປັນຮູບເປັນຮ່າງ ທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງກົງຈັກທີ່ເປັນຄະນະຕ່າງໆຂອງສູນກາງແລ້ວ ໃນດ້ານການນຳພາ-ຊີ້ນຳ ແລະ ບັນຊາການເຄື່ອນໄຫວທົ່ວເຂດປົດປ່ອຍກໍ່ມີກົນໄກ ແລະ ລະບຽບການທີ່ເປັນລະບົບທະລຸລົງແຕ່ສູນກາງຮອດຮາກຖານ ຫຼື ຖານທີ່ພື້ນການປະຕິວັດທຸກປ່ອນ; ສະມາຊິກພັກ-ພະນັກງານ ໄດ້ຮັບການບຳລຸງກໍ່ສ້າງເປັນຈຳນວນບໍ່ໜ້ອຍ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ການເມືອງ ແລະ ໜ້າທີ່ວິຊາສະເພາະໃນສະເພາະໜ້າທີ່ຄືໄລຍະຍາວນານ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ການກໍ່ສ້າງທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມຢູ່ເຂດປົດປ່ອຍໄດ້ບັນລຸຜົນດີຫຼາຍປະການ, ລະບົບການຄ້າຂອງລັດ ແລະ ສະຫະກອນຊື້ຂາຍລວມໝູ່ຂອງປະຊາຊົນກໍ່ໄດ້ປະກົດຕົວຂຶ້ນ; ການເງິນ ແລະ ເງິນຕາທີ່ເປັນເອກະລາດຂອງເຂດປົດປ່ອຍໄດ້ມີຄວາມໝັ້ນທົ່ງ; ພິເສດແມ່ນຂະແໜງສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກ້າວກະໂດດຂຶ້ນ; ຂະບວນການລົບລ້າງຄວາມກົກໜັງສື ແລະ ບຳລຸງວັດທະນະທຳໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ; ຂະບວນການອະນາໄມກັນພະຍາດ ແລະ ການສ້າງແບບແຜນດຳລົງຊີວິດແບບໃໝ່ທີ່ສີວິໄລ ໄດ້ແຜ່ຂະຫຍາຍລົງຮອດຕາແສງ, ໝູ່ບ້ານ ນັບທັງຊົນເຜົ່າຢູ່ເຂດພູດອຍ.

ເມື່ອເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມພ້ອມໃນການສ້າງຕັ້ງລັດຖະບານປະສົມຊົ່ວຄາວແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະມົນຕີປະສົມການເມືອງແຫ່ງຊາດຫຍັບໃກ້ເຂົ້າມາ; ໂດຍສະເພາະແມ່ນພາຍຫຼັງທີ່ທັງສອງຝ່າຍໄດ້ກະກຽມລາຍຊື່ຄະນະລັດຖະບານປະສົມ ແລະ ຄະນະມົນຕີປະສົມການເມືອງແຫ່ງຊາດເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ທ່ານ ສຸພານຸວົງ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະໄດ້ເດີນທາງຈາກ ເມືອງ ວຽງໄຊ ແຂວງຫົວພັນ ລົງມາວຽງຈັນ ໃນວັນທີ 3 ເມສາ 1974 ເຊິ່ງກໍ່ໄດ້ຮັບການຕ້ອນຮັບຢ່າງອົບອຸ່ນຈາກມວນຊົນຊາວນະຄອນຫຼວງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍເປັນຄັ້ງປະຫວັດສາດ. ມາໃນວັນທີ 5 ເມສາ ກອງປະຊຸມແຫ່ງຊາດໄດ້ຈັດຕັ້ງລັດຖະບານປະສົມຊົ່ວຄາວ ຄັ້ງທີ 3 ຂຶ້ນ, ປະກອບມີ 25 ທ່ານ ໃນນັ້ນປະກອບມີຜູ້ແທນແນວລາວຮັກຊາດ 11 ທ່ານ, ຝ່າຍວຽງຈັນ 12 ທ່ານ ແລະ ຜູ້ຊົງຄຸນນະວຸດທິ 2 ທ່ານ, ໂດຍແມ່ນເຈົ້າສຸວັນນະພູມມາ ເປັນນາຍົກ ກອງປະຊຸມໄດ້ຕົກລົງຈັດຕັ້ງຄະນະມົນຕີປະສົມການເມືອງ

ແຫ່ງຊາດຂຶ້ນ ປະກອບດ້ວຍ 42 ທ່ານ, ໃນນັ້ນ ມີຜູ້ແທນຝ່າຍແນວລາວຮັດຊາດ 16 ທ່ານ ຜູ້ແທນຝ່າຍວຽງຈັນ 16 ທ່ານ ແລະ ຜູ້ຊົງຄຸນນະວຸດທິ 10 ທ່ານ ໂດຍແມ່ນເຈົ້າສຸພານຸວົງ ເປັນປະທານ.

ມາຮອດວັນທີ 5 ພຶດສະພາ 1975 ທ່ານ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ເລຂາທິການພັກ ຈຶ່ງໄດ້ອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ບັນດາຄະນະກຳມະການສູນກາງພັກຕ້ອງກຳແໜ້ນ ແລະ ກຳໄດ້ ສາມບາດຄ້ອນຍຸດທະສາດໃນການຍຶດອຳນາດ ຄື: ໃຊ້ກຳລັງມະຫາຊົນລຸກຮື້ຂຶ້ນຍຶດອຳນາດ, ການແຍກຕົວຂອງທະຫານຝ່າຍຂວາຢູ່ເຂດຄຸ້ມຄອງຝ່າຍວຽງຈັນ ແລະ ໃຊ້ກຳລັງປະກອບອາວຸດປະຕິວັດໝູນໜີບ ເພື່ອເຮັດສຳເລັດຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ພັກໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປວງຊົນລາວທັງຊາດລຸກຮື້ຂຶ້ນພ້ອມກັນເພື່ອຍຶດອຳນາດທັບມ້າງກົງຈັກການປົກຄອງເກົ່າ ແລະ ສ້າງຕັ້ງອຳນາດການປົກຄອງໃໝ່ຂຶ້ນແທນ.

ຈາກການຜັນແປຢ່າງວ່ອງໄວຂອງສະພາບການ ໄດ້ກ້າວມາເຖິງຈຸດການປະກາດ ການຍຶດອຳນາດທົ່ວປະເທດທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ເມື່ອວັນທີ 23 ສິງຫາ 1975 ມວນຊົນຊາວນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໄດ້ລຸກຮື້ຂຶ້ນຢ່າງເປັນຂະບວນການ ມີກຳລັງມວນຊົນເຂົ້າຮ່ວມເຖິງ ສອງໝື່ນກວ່າຄົນຈັດຊຸມນຸມທີ່ເດີ່ນພະທາດຫຼວງວຽງຈັນ ໂດຍໄດ້ປະກາດລົບລ້າງອຳນາດການປົກຄອງເກົ່າທົ່ວປະເທດຢ່າງສິ້ນເຊີງ. ຈາກນັ້ນ, ໃນທ້າຍເດືອນພະຈິກ ກໍມີການເລືອກຕັ້ງຜູ້ແທນປະຊາຊົນ ແລະ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງຂັ້ນຕ່າງໆຢູ່ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນເພື່ອຄວບຄຸມສະຖານະການ ແລະ ຈັດການຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ.

ພາບ: ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນທົ່ວປະເທດ ໃນວັນທີ 1-2 ທັນວາ 1975

ພາກທີ IV

ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ພາຍຫຼັງການສະຖາປະນາເປັນ ສປປ ລາວ ປີ 1975

4.1 ການສ້າງຕັ້ງ ກະຊວງການຜະລິດກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊີນລະປະທານ:

ວັນທີ 1-2 ທັນວາ 1975 ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນປະຊາຊົນທົ່ວປະເທດ ໄດ້ໄຂຂຶ້ນຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ມີຕົວແທນບັນດາຊັ້ນຄົນ, ຕົວແທນບັນດາເຜົ່າ ສາດສະໜາ ຜູ້ແທນບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ, ບັນຍາຊົນ ແລະ ຜູ້ແທນກອງກຳລັງປະກອບອາວຸດ 264 ຄົນເຂົ້າຮ່ວມ ໃນນັ້ນສ່ວນຫຼວງຫຼາຍແມ່ນຜູ້ແທນສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຕົວແທນຄະນະກຳມະການສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ ແລະ ຂອງຄະນະຮ່ວມສຳພັນເປັນກາງຮັກຊາດ. ໃນຈຳນວນຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິບັນຍາຊົນ ກໍຍັງມີທັງລັດຖະມົນຕີ ຮອງລັດຖະມົນຕີ ຈຳນວນໜຶ່ງຂອງຝ່າຍລັດຖະບານວຽງຈັນເກົ່າ ໃນລັດຖະບານປະສົມຊົ່ວຄາວແຫ່ງຊາດ ທີ່ມີທ່າອ່ຽງກ້າວໜ້າ ແລະ ສະໜັບສະໜູນແນວທາງຄວາມຖືກຕ້ອງປອງດອງຊາດ ຕາມທີ່ຝ່າຍປະຕິວັດສະເໜືອກ.

ສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ເລຂາທິການໃຫຍ່ ຄະນະບໍລິຫານງານ ສູນກາງພັກ ປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ໄດ້ສະເໜີບົດລາຍງານການເມືອງ ທີ່ສຳຄັນຕໍ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ໂດຍໄດ້ໄຈ້ແຍກສະພາບການຂອງໂລກ, ຂອງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ສະເໜີທິດທາງໜ້າທີ່ຂອງການປະຕິວັດໄລຍະໃໝ່. ຖັດຈາກນັ້ນ ຜູ້ແທນຫຼາຍສະຫາຍໄດ້ຂຶ້ນປະກອບຄຳເຫັນ ຍືນຍັນໄຊຊະນະ ແລະ ຜົນສຳເລັດອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ຂອງການປະຕິວັດລາວ ໄລຍະຜ່ານມາ ແລະ ສະແດງຄວາມຕັດສິນໃຈ ໃນການຈະເດີນຕາມແນວທາງອັນສະຫຼາດສ່ອງໃສຂອງພັກວາງອອກໃນໄລຍະໃໝ່. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ໄດ້ຕົກລົງຮັບເອົາການສະລະພະລາຊະບັນລັງ ຂອງເຈົ້າຊີວິດ; ຕົກລົງຍຸບລັດຖະບານປະສົມຊົ່ວຄາວແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະມົນຕີປະສົມການເມືອງແຫ່ງຊາດ; ປະກາດລົບລ້າງ ລະບອບລາຊາທິປະໄຕ ແລະ ສ້າງຕັ້ງລະບອບ ສາທາລະນະລະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວຂຶ້ນແທນ; ກຳນົດເຄື່ອງໝາຍປະຈຳຊາດ, ທຸງຊາດ, ເພງຊາດ ແລະ ພາສາທາງການ; ຕົກລົງສ້າງຕັ້ງສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ ລັດຖະບານ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ສະຫາຍ ສຸພານຸວົງ ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ ເປັນປະທານປະເທດ ທັງເປັນປະທານສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດ; ສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງເປັນ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ໃນມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນປະຊາຊົນ ທົ່ວປະເທດໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຊຸດທຳອິດຂຶ້ນໃນວັນທີ 2 ທັນວາ 1975, ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານໃນເບື້ອງຕົ້ນປະກອບມີ 12 ກະຊວງ, 2 ຄະນະກຳມະການ, ທະນາຄານແຫ່ງຊາດ ແລະ ສຳນັກງານນາຍົກ ໃນນັ້ນມີ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ 1 ທ່ານ, ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ 4 ທ່ານ, ລັດຖະມົນຕີວ່າ

ການ 16 ທ່ານ, ຫົວໜ້າຄະນະກຳມະການ 2 ທ່ານ, ອຳນວຍການທະນາຄານແຫ່ງຊາດ 1 ທ່ານ, ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ 17 ທ່ານ ຮອງຫົວໜ້າຄະນະກຳມະການ 2 ທ່ານ ດັ່ງນີ້:

1. ທ່ານ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;
2. ທ່ານ ໝູ່ຮັກ ພູມສະຫວັນ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການເງິນ;
3. ທ່ານ ພູມີ ວົງວິຈິດ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ແລະ ທຳມະການ;
4. ທ່ານ ພູນ ສີປະເສີດ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ;
5. ທ່ານ ຄຳໄຕ ສີພັນດອນ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດທັງເປັນຜູ້ບັນຊາການສູງສຸດ ກອງທັບປົດປ່ອຍຊາດ;
6. ທ່ານ ສາລີ ວົງຄຳຊາວ ລັດຖະມົນຕີວ່າການສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;
7. ທ່ານ ສີສະຫວາດ ແກ້ວບຸນພັນ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ໃນສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;
8. ທ່ານ ຈັນມີ ດວງບຸດດີ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ໃນສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;
9. ທ່ານ ໄມຈານຕານ ແສງມະນີ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ໃນສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;
10. ທ່ານ ຊິມຊື່ນ ຄຳພິທູນ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງພາຍໃນ, ນັກຮີບເກົ້າ ແລະ ສັງຄົມ;
11. ທ່ານ ສີຊະນະ ສີສານ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງໂຄສະນາ, ການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ;
12. ທ່ານ ສະນັ່ນ ສຸດທິຈັກ ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຄົມມະນາຄົມ, ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ;
13. ທ່ານ ສຸກ ວົງສັກ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ;
14. ທ່ານ ກຸ ສຸວັນນະເມທິ ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຍຸຕິທຳ;
15. ທ່ານ ຄຳສຸກ ໄຊຍະແສງ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງການຜະລິດກະສິກຳ ປ່າໄມ້ ແລະ ຂົນລະປະທານ;
16. ທ່ານ ໄມສຸກ ໄຊສົມແພງ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ;
17. ທ່ານ ຄຳເພັງ ບຸບຜາ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງໄປສະນີ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
18. ທ່ານ ມາ ໄຂຄຳພິທູນ ຫົວໜ້າຄະນະກຳມະການ ແຜນຜັງແຫ່ງຊາດ;
19. ທ່ານ ເຢຍວີ ລໍ່ເນຢຍຢາວ ຫົວໜ້າຄະນະກຳມະການ ຂົນຊາດ;
20. ທ່ານ ທອງຈັນ ອຸປະລາວັນ ຜູ້ອຳນວຍການທະນາຄານແຫ່ງຊາດ.

ຄະນະລັດຖະບານ ຊຸດທີ 1

ທ່ານ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ທ່ານ ຫຼຸວັກ ຫຼຸມສະຫວັນ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງການເງິນ

ທ່ານ ຫຼຸມີ ວົງວິຈິດ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ແລະ ຫ້າມະການ

ທ່ານ ຫຼຸນ ສິປະເສີດ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ທັງເປັນຜູ້ປັນຊາການສູງສຸດກອງທັບປົດປ່ອຍຊາດ

ທ່ານ ຄຳໄຕ ສີພັນດອນ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ

ທ່ານ ສາລີ ວົງຄຳຊາວ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ທ່ານ ສີສະຫວາດ ແກ້ວບຸນພັນ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ໃນສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ທ່ານ ຈັນມີ ດວງບຸດຕິ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ໃນສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ທ່ານ ໄມຈັນຕານ ແສງມະນີ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ໃນສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ທ່ານ ຊົມຊື່ນ ຄຳພິຫຼນ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງໜ່າຍໄມ້, ນົກຮີບເກົ່າ ແລະ ສັງຄົມ

ທ່ານ ສີຊະນະ ສີສານ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງໂຄສະນາ, ການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ຫຼວງພຽງ

ທ່ານ ສະນັ້ນ ສຸດທິຈັກ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງຄົມມະນາຄົມ, ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ທ່ານ ສຸກ ວົງສັກ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ທ່ານ ກຸ ສຸວັນນະເສີ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງຍຸດຕິທຳ

ທ່ານ ຄຳສຸກ ໄຊຍະແສງ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງການເຕະລິດກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊີ້ນລະປະທານ

ທ່ານ ໄມສຸກ ໄຊລິມແພງ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ - ການຄ້າ

ທ່ານ ຄຳເພັງ ບຸບຜາ ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງໄປສະນີ ໄຫລະຄົມມະນາຄົມ

ທ່ານ ມາ ໄຊຄຳພິຫຼນ ຫົວໜ້າຄະນະກຳມະການ ແຜນຕັ້ງແຫຼ່ງຊາດ

ທ່ານ ເຢຍວີ ລໍເຢຍຢາວ ຫົວໜ້າຄະນະກຳມະການ ຊີ້ນຊາດ

ທ່ານ ຫອງຈັນ ຄຸລະປະວັນ ຜູ້ອຳນວຍການທະນາຄານແຫ່ງຊາດ

ພາບ: ຄະນະຜູ້ແທນຂັ້ນສູງຂອງສະຫະພາບໂຊວຽດ ຍ້ຽມຢາມ ແລະ ພົບປະ
ບັນດາທ່ານການນຳ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຢູ່ທີ່ຫໍຄຳ ໃນຊຸມປີ 1970

ພາບ: ທ່ານ ຄຳສຸກ ໄຊຍະແສງ
ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງການຜະລິດກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊີນລະປະທານ

ໃນເວລາດັ່ງກ່າວນີ້ ກະຊວງທີ່ຮັບຜິດຊອບຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃສ່ຊື່ວ່າ” ກະຊວງການຜະລິດກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນລະປະທານ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍຜ່ານການເຫັນດີ ເປັນເອກະພາບໃນກອງປະຊຸມ ພ້ອມກັນກັບກະຊວງອື່ນໆ ທັງໝົດ 12 ກະຊວງ ໄດ້ເປັນການຍົກສູງ ວຽກງານກະສິກຳ ຈາກທີ່ເຄີຍເປັນກົມນ້ອຍໆທີ່ຂຶ້ນກັບຂົງເຂດເສດຖະກິດ ໃນໄລຍະການປົກຄອງ ຂອງລະບອບເກົ່າຂຶ້ນກາຍມາເປັນກະຊວງໂດຍແມ່ນ ທ່ານ ຄຳສຸກ ໄຊຍະແສງ ເປັນລັດຖະມົນຕີວ່າ ການ, ສ່ວນທ່ານ ໄມສຸກ ໄຊສົມແພງ ທີ່ເຄີຍເປັນຫົວໜ້າຮັບຜິດຊອບວຽກງານກະສິກຳຢູ່ຫ້ອງການ ຜະລິດກະສິກຳ ໃນເຂດປົດປ່ອຍທີ່ ເມືອງ ວຽງໄຊ ແຂວງ ຫົວພັນ ແມ່ນໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ເປັນລັດຖະມົນຕີ ວ່າການກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ.

ກະຊວງການຜະລິດກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນລະປະທານ ເວລານັ້ນແມ່ນມີພາລະບົດບາດຄົ້ນ ຄວ້າແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກກ່ຽວກັບວຽກງານຜະລິດກະສິກຳທີ່ມີຫຼາຍກຸ່ມວຽກ ໃຫ້ລະອຽດ ກາຍເປັນແຜນຍຸດທະສາດ ເພື່ອນຳສະເໜີສູນກາງພັກ, ຄົ້ນຄວ້າອະນຸມັດ ສ້າງເປັນມະຕິ ແລະ ທົດ ນຳຂອງພັກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ວ່າປະເທດ ໂດຍຜ່ານອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມີການ ຈັດຕັ້ງພະແນກກະສິກຳ ເປັນຫຼັກແຫຼ່ງ ປະສານງານ ຊີ້ນຳ-ນຳພາ ຊາວກະສິກອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ເກີດມີສະມັດຖະພາບ ແລະ ໝາກຜົນດີ ສາມາດມີລາຍຮັບເປັນກອບເປັນກຳ ກາຍເປັນອາຊີບ ທີ່ສ້າງຫຼັກປັກຖານໄດ້ຢ່າງໝັ້ນຄົງ. ໃນຊຸມປີພາຍຫຼັງທີ່ປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍ ວຽກ ງານກະສິກຳໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ແມ່ນສຸມໃສ່ຜະລິດເພື່ອແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ໃຫ້ດີຂຶ້ນ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ຫັນຍາຫານ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊີວິດຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າກ້າວເຂົ້າ ສູ່ສະພາບປົກກະຕິເທື່ອລະກ້າວ ໃນຂະນະດຽວກັນກໍເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງໂຄງລ່າງການຜະລິດເປັນຕົ້ນ ຊົນລະປະທານ, ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມສາມາດເຮັດນາໄດ້ສອງລະດູ ແລະ ຜະລິດແນວພັນພືດ ແນວພັນສັດປະເພດຕ່າງໆສະໜອງແກ່ຊາວກະສິກອນ.

ການທີ່ປະເທດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ກຳເນີດເກີດຂຶ້ນສູ່ເວທີໂລກ ນັ້ນ ເປັນບາດລ້ຽວທີ່ສຳຄັນຢູ່ໃນປະຫວັດສາດການຕໍ່ສູ້ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ ຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ມັນເປັນຄວາມໝາຍທີ່ມີລັກສະນະປະຫວັດສາດ ແລະ ມີຄວາມ ໝາຍຍຸກສະໄໝ, ລັດທິລ່າເມືອງຂຶ້ນທັງເກົ່າ ແລະ ໃໝ່ທີ່ຄອບຄອງລາວມານານເຖິງ 80 ກວ່າປີ ໄດ້ຖືກກວດລ້າງອອກຈາກລາວຢ່າງຮາບກຽງ. ລະບອບລາຊາທິປະໄຕ ທີ່ກົດໜ່ວງຄວາມຈະເລີນ ກ້າວໜ້າຂອງຊາດໄດ້ຖືກຢຸດຕິລົງ, ການປະຕິວັດຊາດປະຊາທິປະໄຕ ໄດ້ສຳເລັດໂດຍພື້ນຖານໃນ ທີ່ວ່າປະເທດ. ປະຊາຊົນລາວໄດ້ກາຍມາເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດຊາດ ແລະ ເຈົ້າຂອງສັງຄົມຢ່າງແທ້ ຈິງ. ເຫດການນີ້ໄດ້ຂະຫຍາຍໃໝ່ອັນຮຸ່ງເຮືອງເຫຼືອງເຫຼື້ອມຄືສັງກາດກໍ່ສ້າງປະເທດລາວ ໃຫ້ເປັນ ປະເທດທີ່ມີສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ ແລະ ກ້າວໜ້າ

ທາງສັງຄົມ, ປະກອບສ່ວນຢ່າງສົມກຽດ ເຂົ້າໃນພາລະກິດຕໍ່ສູ້ເພື່ອສັນຕິພາບ ເອກະລາດແຫ່ງຊາດ ປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄົມຂອງປະຊາຊົນ ໃນອາຊີອາຄະເນ ແລະ ໃນໂລກ.

4.2 ສິ່ງທ້າທາຍທົດສອບ ໝາກຜົນແຫ່ງການຟື້ນຟູປະເທດຊາດສ້າງສາລະບອບໃໝ່ ແລະ ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນຊຸມປີທຳອິດຫຼັງປີ 1975:

ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນທົ່ວປະເທດ ໄດ້ໄຂຂຶ້ນຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນລະຫວ່າງ ວັນທີ 1-2 ທັນວາ 1975 ລະບອບລາຊາທິປະໄຕ ໄດ້ຖືກລົບລ້າງ ແລະ ໄດ້ສະຖາປະນາເປັນ ປະເທດສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຂຶ້ນແທນ. ພັກເຮົາໄດ້ເລີ່ມນຳພາຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແນວທາງແຫ່ງການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດ ສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍລະບອບ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ສ້າງປະຖົມປັດໄຈເພື່ອກ້າວຂຶ້ນສັງຄົມນິຍົມເທື່ອ ລະກ້າວ. ດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ກອງປະຊຸມຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງພັກຄັ້ງທີ 3,4,5 (ສະໄໝທີ II) ໄດ້ມີມະຕິວາງທິດທາງໜ້າທີ່ສະເພາະໜ້າຂອງການປະຕິບັດຄື: ເພີ່ມທະວີ ຄວາມສາມາດປວງຊົນທັງຊາດ, ສາມາດປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າບົນພື້ນຖານ ພັນທະພາບກຳມະ ກອນ-ຊາວນາ ພາຍໃຕ້ການນຳພາຂອງພັກ, ກຳແໜ້ນ ແລະ ເພີ່ມທະວີຜະເດັດການກຳມະຊີບ, ປະຕິບັດ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍສິດ ເປັນເຈົ້າລວມໝູ່ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານ, ດຳເນີນການ ປະຕິວັດທັງ 3 ປະການໄປພ້ອມໆກັນຄື: 1) ການປະຕິວັດແຫ່ງການຜະລິດ, 2) ການປະຕິວັດທາງ ດ້ານວິທະຍາສາດ-ເຕັກນິກ, 3) ການປະຕິວັດທາງດ້ານແນວຄິດ-ວັດທະນາທຳ, ອອກແຮງຟື້ນຟູ ແລະ ຂະຫຍາຍເສດຖະກິດ, ຈັດຕັ້ງການຜະລິດຄືນໃໝ່ໂດຍຖືເອົາກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ເປັນພື້ນຖານ ເພື່ອຂະຫຍາຍອຸດສາຫະກຳ, ກໍ່ສ້າງການຜະລິດຂະໜາດໃຫຍ່ສັງຄົມນິຍົມເທື່ອລະກ້າວ ໂດຍຖືເອົາ ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳເປັນໜ້າທີ່ໃຈກາງຕະຫຼອດໄລຍະຂ້າມຜ່ານຂຶ້ນສູ່ສັງຄົມນິຍົມ, ກໍ່ສ້າງ ລະບອບເປັນເຈົ້າລວມໝູ່ສູ່ສັງຄົມນິຍົມ.

ສິ່ງທ້າທາຍທົດສອບ ແລະ ໝາກຜົນແຫ່ງການຟື້ນຟູປະເທດຊາດສ້າງສາລະບອບໃໝ່ໃນຊຸມ ປີທຳອິດ, ພາຍຫຼັງການປະຕິວັດຊາດປະຊາທິປະໄຕ ໄດ້ສຳເລັດລົງ, ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃນທົ່ວ ປະເທດໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍຢ່າງສົມບູນ, ແຕ່ປະເທດພວກເຮົາຍັງຕ້ອງໄດ້ພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການຟື້ນຟູບູລະນະປະເທດຊາດ ພາຍຫຼັງສົງຄາມທຳລາຍອັນໜັກໜ່ວງ, ສະເພາະໃນດ້ານວຽກ ງານກະສິກຳ ການຜະລິດຂອງຊາວກະສິກອນຍັງອົງໃສ່ທຳມະຊາດ ແລະ ອາໃສສັດເປັນແຮງງານ ລາກແກ່, ດ້ານເສດຖະກິດຖືວ່າປະເທດເຮົາຍັງເປັນປະເທດເສດຖະກິດກະສິກຳຂະໜາດນ້ອຍ, ເອກະເທດ, ກະແຈກກະຈາຍ, ຫຼ້າຫຼັງ, ນັກວິຊາການກະສິກຳຍັງຂາດເຂີນ, ພື້ນຖານການຜະລິດ ກະສິກຳຍັງອ່ອນນ້ອຍ, ສະຖານີກະສິກຳ ມີພຽງ 2 ແຫ່ງ ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ມີພຽງແຕ່ 12,700 ເຮັກຕາ, ການຜະລິດເຂົ້າທັງໝົດ ໄດ້ພຽງແຕ່ 660,000 ໂຕນ ໃນປີ 1976 ສະບຽງອາຫານບໍ່ໄດ້ຮັບ

ການຄ້າປະກັນ ແລະ ມີການນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດເປັນສ່ວນໃຫຍ່, ສິນຄ້າສິ່ງອອກມີພຽງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງເສດຖະກິດການເງິນຂອງເຂດປົດປ່ອຍໃໝ່ ເມື່ອກ່ອນຂຶ້ນກັບປະເທດຈັກກະພັດນາຍທິນເປັນຕົ້ນແມ່ນອາເມລິກາ, ເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງບໍ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ສ່ວນຫຼາຍໄປມາໄດ້ສະດວກແຕ່ຍາມແລ້ງ ໃນບາງຕົວເມືອງໃຫຍ່ເທົ່ານັ້ນ.

ພາບ: ການຜະລິດຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຍັງອາໄສທຳມະຊາດ

ແລະ ອາໄສສັດເປັນແຮງງານລາກແກ່

ໃນໄລຍະປີ 1978-1980 ທົ່ວປວງຊົນໄດ້ສຸມໃສ່ການປະຕິບັດແຜນການ 3 ປີ ແຫ່ງລັດເພື່ອຟື້ນຟູເສດຖະກິດສັງຄົມ, ເນື້ອໃນຂອງແຜນການ 3 ປີນີ້ ແມ່ນສຸມໃສ່ແກ້ໄຂດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ສິນຄ້າໃຊ້ສອຍ, ໃນນັ້ນ ໄດ້ຖືເອົາວຽກງານກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ເປັນໃຈກາງ ແລະ ຖືເອົາວຽກງານການສຶກສາໄປກ່ອນບາດກ້າວໜຶ່ງ; ສຸມໃສ່ວຽກງານປະຊາສຶກສາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າສາມາດລືບລ້າງການກົກໜັງສື ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍໄດ້ດຳເນີນການປະຕິວັດ 3 ປະການໄປພ້ອມໆກັນ ຄື ການປະຕິວັດການພົວພັນການຜະລິດ, ການປະຕິວັດກຳລັງການຜະລິດ ແລະ ການປະຕິວັດເຕັກນິກວິທະຍາສາດ, ຜ່ານໄລຍະ 3 ປີ ທີ່ສູງຊົນປະຕິບັດແຜນການແຫ່ງລັດນັ້ນ, ປະຊາຊົນລາວໄດ້ມີຜົນສຳເລັດຫຼາຍປະການ ໃນນັ້ນ ການຜະລິດດ້ານກະສິກຳໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ແລະ ມີຄວາມກ້າວໜ້າຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ເຖິງວ່າໃນປີ 1978 ການຜະລິດກະສິກຳໄດ້ປະເຊີນໜ້າກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ເຮັດໃຫ້ຜົນລະບູກໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຮຸນແຮງກໍຕາມ, ປະຊາຊົນລາວກໍອອກແຮງບູກພຶດທາດແບ້ງ ເຊັ່ນ: ສາລີ, ມັນຕື້ນ, ມັນດ້າງ, ເຜືອກ ແລະ ພຶດສຳຮອງອື່ນໆອີກ ເພື່ອທົດ

ແທນ, ແຕ່ໃນປີຕໍ່ມາປະຊາຊົນຊຳພັດປະສົບກັບໄພແຫ້ງແລ້ງຂະໜາດໃຫຍ່, ຊາວກະສິກອນລາວຈຳຕ້ອງເພີ່ມທະວີການຜະລິດເຊັ່ນ: ການເຮັດກະເສດສຸມ, ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ດິນປູກຝັງ ແລະ ຊຸກຍູ້ການເຮັດນາແຂງ. ສະນັ້ນ, ຜົນຜະລິດກະສິກຳໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ລະປີຄື: ປີ 1978 ຜະລິດໄດ້ 830,000 ໂຕນ, ປີ 1979 ຜະລິດໄດ້ 920,000 ໂຕນ, ປີ 1980 ຜະລິດໄດ້ 1,053,000 ໂຕນ, ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງການຜະລິດແມ່ນໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງການແລກປ່ຽນແຮງງານ ແລະ ການລວມກຸ່ມຈັດຕັ້ງເປັນສະຫະກອນການກະເສດ, ໃນປີ 1978 ມີໜ່ວຍສະຫະກອນກະເສດ 1,600 ໜ່ວຍ, ປີ 1979 ເພີ່ມເປັນ 2,600 ໜ່ວຍ, ແຕ່ໃນປີຕໍ່ມາຊຳພັດຫຼຸດລົງເຫຼືອພຽງ 1,420 ໜ່ວຍ ຄຽງຄູ່ກັບການປູກຝັງການລ້ຽງສັດກໍໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ໃນການຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນງົວ, ຄວາຍ, ໝູ ແລະ ສັດປີກ ເວົ້າລວມແລ້ວການຜະລິດສະບຽງອາຫານໄດ້ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ, ດ້ານອຸດສາຫະກຳນອກຈາກສິ່ງເສີມໂຮງງານເກົ່າທີ່ມີຢູ່ແລ້ວກໍໄດ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການສ້າງໂຮງງານໃໝ່ອີກຈຳນວນໜຶ່ງ ເຊັ່ນ: ໂຮງງານປຸງແຕ່ງທົວອາຫານສັດທ່າງ່ອນ, ໂຮງງານຜະລິດຢາວັກແຊັງ (ຢາປ້ອງກັນພະຍາດສັດ), ໂຮງງານສ້ອມແປງລົດຍົນ, ລົດໄຖ, ໂຮງງານນ້ຳປະປາ ແລະ ອື່ນໆ.

ພາຍຫຼັງສຳເລັດແຜນການ 3 ປີ ພັກ-ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ວາງແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທຳອິດ (ປີ 1981-1985) ເຊິ່ງມີເນື້ອໃນຄື: ອອກແຮງຂະຫຍາຍກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ຫັດຖະກຳ ແລະ ອຸດສາຫະກຳບົນພື້ນຖານການຈັດຕັ້ງການຜະລິດຄືນໃໝ່ ແນ່ໃສ່ແກ້ໄຂທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ສິນຄ້າໃຊ້ສອຍທີ່ຈຳເປັນ, ສູ້ຊົນກໍ່ສ້າງພື້ນຖານວັດຖຸຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ໄດ້ໃນຂັ້ນຕົ້ນ, ຂະຫຍາຍການຄົມມະນາຄົມ, ໄປສະນີ, ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງໄຟຟ້າ ແລະ ກົນຈັກຂະໜາດນ້ອຍ, ຂະໜາດກາງ, ອອກແຮງຈັດຕັ້ງຂອດແຈກຢາຍຈໍລະຈອນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຜະລິດ, ສົມທົບຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນລະຫວ່າງການຂະຫຍາຍເສດຖະກິດກັບການປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ປັບປຸງບູລະນະຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ, ປະຕິບັດລະບອບລວມສູນປະຊາທິປະໄຕຢ່າງເຄັ່ງຄັດ.

ຈຸດໝາຍສູ້ຊົນຂອງແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທຳອິດນີ້ ແມ່ນມີເປົ້າໝາຍເລັ່ງໃສ່ເຮັດໃຫ້ສະພາບການມີຄວາມສະຫງົບຢ່າງຮອບດ້ານໂດຍພື້ນຖານ ສຸມໃສ່ວຽກງານກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ກ່ອນອື່ນໝົດແມ່ນໃຫ້ກຸ່ມຕົນເອງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ມີສ່ວນແຮ່ໄວ້ທັງມີແຫຼ່ງສິນຄ້າສິ່ງອອກທີ່ມີຄ່າຈຳນວນໜຶ່ງ ຊຸກຍູ້ການຫັນເປັນສະຫະກອນການກະເສດ ຂະຫຍາຍການຮຽນປະຊາສືກສາ ແລະ ບຳລຸງພະນັກງານ, ຜ່ານການປະຕິບັດແຜນການ 5 ປີ ແຫ່ງລັດຄັ້ງທຳອິດ ເຖິງວ່າຈະພົບບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກທາງສັງຄົມກໍຕາມ ຍອດຜະລິດຕະພັນເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ປີ 1985 ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 54% ທຽບໃສ່ປີ 1980 ປະລິມານເຂົ້າບັນລຸໄດ້ 1,428,046 ໂຕນ ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນໄດ້ 375 ກິໂລຕໍ່ປີ, ການຜະລິດກະສິກຳໄດ້ມີຫຼາຍປັດໄຈ ໃໝ່ເກີດຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນຢູ່ບາງທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີເງື່ອນໄຂໄດ້ຫັນຈາກການປູກຝັງລະດູດຽວມາເປັນສອງລະດູຕໍ່ປີ, ຈາກການປູກເຂົ້າແຕ່ຢ່າງດຽວ ມາປູກຫຼາຍຊະນິດ ແລະ ເລີ່ມເຮັດກະເສດສຸມ, ປະລິມານການປູກພືດອຸດສາຫະກຳລ້ວນແຕ່ເພີ່ມຂຶ້ນ: ກາເຟເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າ, ໄບຢາ

ສູບເພີ່ມຂຶ້ນ 3 ເທົ່າ ການລ້ຽງສັດເປັນຕົ້ນໆ, ຄວາຍ ໃນປີ 1985 ເພີ່ມຂຶ້ນ 1,6 ເທົ່າທຽບໃສ່ປີ 1976.

ເວົ້າລວມແລ້ວ ປະຊາຊົນລາວສາມາດຜະລິດສະບຽງອາຫານກຸ້ມຕົນເອງໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ, ສຳລັບຂະບວນການຫັນເປັນສະຫະກອນ ແລະ ນິຄົມກະເສດ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ຢ່າງແຂງແຮງ ໃນໄລຍະດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ຍ້ອນປະສິດທິພາບຂອງການຈັດຕັ້ງການຜະລິດຍັງບໍ່ທັນດີເທົ່າທີ່ຄວນ ອັນເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ການຜະລິດບໍ່ມີປະສິດທິຜົນສູງເທົ່າທີ່ຄວນ. ສະນັ້ນ, ມາຮອດໄລຍະທ້າຍຂອງການປະຕິບັດແຜນການ 5 ປີ ແຫ່ງລັດຄັ້ງນີ້ ຮູບການຈັດຕັ້ງທີ່ແນ່ໃສ່ ຜະລິດແບບສະຫະກອນກະເສດຫຼາຍບ່ອນໄດ້ຖືກຍຸບເລີກໄປ.

ພາບ: ການຜະລິດຂອງນິຄົມກະ
ເສດເວີນຄຳ
ກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນ

ພາບ: ປະຊາຊົນ ໄດ້ສາມັກຄີກັນ
ຊຸດຄອງເໝືອງ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດ
ທຳການຜະລິດກະສິກຳໄດ້ສອງລະດູ

ພາບ: ຊາວກະສິກອນເຕົ້າໂຮມກັນ ເປັນສະຫະກອນກະເສດພື້ນພູການຜະລິດກະສິກຳ
ເພື່ອກຸ້ມຕົນເອງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ

ໃນລະຫວ່າງວັນທີ 15-22 ມິຖຸນາ 1988 ກອງປະຊຸມປະສົມລະຫວ່າງ ຄະນະບໍລິຫານງານ ສູນກາງພັກກັບສະພາລັດຖະມົນຕີ ເພື່ອປຶກສາຫາລື ວ່າດ້ວຍການຂະຫຍາຍການກະສິກຳທີ່ຜະລິດ ສິນຄ້າ ແລະ ດັດແປງກົນໄກຂອງກະສິກຳ. ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນກອງປະຊຸມສະຫຼຸບວຽກງານ ກະສິກຳທີ່ວປະເທດພາຍຫຼັງປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍເປັນ ເວລາ 12 ປີ ແລະ ວາງທິດທາງ ມາດຕະການຂະຫຍາຍການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແຕ່ນີ້ຮອດປີ 2000, ໃນສະເພາະໜ້າຮອດປີ 1990 ອັນແນ່ໃສ່ປະຕິບັດມະຕິຂອງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ IV ຂອງພັກ, ໃນກອງປະຊຸມໄດ້ຕີລາຄາຄົ້ນ ສະພາບການກະສິກຳໃນເວລານັ້ນວ່າ: 1. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງກະສິກຳຕາມຈົນຕະນາການໃໝ່, ຕາມກົນໄກຄຸ້ມຄອງໃໝ່ຂອງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ IV ຂອງພັກ ແລະ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຂອງ ກອງປະຊຸມສູນກາງ ຄັ້ງທີ 5 ສະໄໝທີ IV ຂອງພັກ, ຢູ່ໃນບໍລິເວນແມ່ນມີຄວາມກ້າວໜ້າໃໝ່, ບັນດາຕົວແບບໃໝ່, ປັດໄຈໃໝ່ປະກົດຕົວຂຶ້ນໃນຫຼາຍຂົງເຂດຂອງການກະສິກຳ, ພວກເຮົາໄດ້ ກໍ່ສ້າງບາງພື້ນຖານວັດຖຸ-ເຕັກນິກໃຫ້ແກ່ກະສິກຳ, ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດເຕັກນິກເຂົ້າສູ່ການຜະລິດ, ເຮັດກະເສດສຸມ, ເພີ່ມສະມັດທະພາບ. ດ້ານໜຶ່ງອີກ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງກະສິກຳໃນ 12 ປີທີ່ ຜ່ານມາແມ່ນບົນພື້ນຖານ ການກະສິກຳແບບທຳມະຊາດ ມາຮອດເວລານີ້ແມ່ນໄດ້ບັນລຸເຖິງຍອດ ສູງ ແລະ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຢຸດຈຶ່ງຢູ່ແລ້ວ, ໂດຍສະເພາະທາງກົດປະສົບໄພທຳມະຊາດ ການຜະລິດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຂຶ້ນຕື່ມ. ສະພາບການດັ່ງກ່າວນັ້ນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ

ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ, ຈຸດອ່ອນໃນການນຳພາກະສິກຳເຮົາ. ສະນັ້ນ, ສູນກາງເປີດກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ເພື່ອວາງມະຕິກະສິກຳເປັນສະເພາະ ແລະ ແນ່ໃສ່ນຳເອົາການກະສິກຳກ້າວເຂົ້າສູ່ການຂະຫຍາຍຕົວໃໝ່ນັ້ນແມ່ນສຸກງອມ, 2. ສູນກາງໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກມາຕັ້ງແຕ່ຫົວທີໃນການຫັນປ່ຽນກະສິກຳທຳມະຊາດເປັນກະສິກຳຜະລິດສິນຄ້າ, ຖ້າຫາກມີແຕ່ກຳລັງແຮງຂອງຊາວກະສິກອນ ແຕ່ຢ່າງດຽວໂດຍບໍ່ມີການລົງທຶນດ້ານການເງິນ, ດ້ານວິທະຍາສາດ-ເຕັກນິກຂອງລັດ, ປາສະຈາກການສຳຫຼວດ, ຂຶ້ນແຜນສັງລວມດ້ານກະສິກຳ, ດ້ານກໍ່ສ້າງພະນັກງານຂອງລັດແລ້ວ ແມ່ນບໍ່ສາມາດຫັນປ່ຽນກະສິກຳໃຫ້ກ້າວໜ້າໄດ້. ໃນ 12 ປີ ຜ່ານມານີ້ ໂດຍການບຸກບີນຂອງຕົນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ ລັດພວກເຮົາສາມາດສ້າງພື້ນຖານເສດຖະກິດ ແລະ ພື້ນຖານເງື່ອນໄຂອັນແນ່ນອນເພື່ອພັດທະນາການກະສິກຳໃຫ້ກ້າວຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້າ. 3. ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດບົ່ມຊ້ອນທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງລັດໃນການກະທົບເຂົ້າໃສ່ການກະສິກຳນັ້ນ ພວກເຮົາໄດ້ເລີ່ມດັດແປງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ, ລົບລ້າງລະບອບລວມສູນອາດຍາສິດເກື້ອກູນຫັນໄປສູ່ກົນໄກທຸລະກິດບິນພື້ນຖານເສີມຂະຫຍາຍສິດເປັນເຈົ້າຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຮາກຖານ. ການເຮັດແນວນັ້ນ ໄດ້ມີເຊິ່ງບັນຍາກາດໃໝ່, ປ່ຽນແປງແບບແຜນການທຳມາຫາກິນອັນເກົ່າແກ່ຫຼ້າສະໄໝໄດ້ເທື່ອລະກ້າວ, ນຳມາເຊິ່ງປະສິດທິຜົນເສດຖະກິດຢ່າງໜ້າເພິ່ງພໍໃຈ, ພວກເຮົາໄດ້ຫັນຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດຂອງລັດໄປສູ່ການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດ ໄປພ້ອມໆກັບຫັນສະຫະກອນກະເສດໄປສູ່ການທຸລະກິດການຄ້າສັງລວມ ແລະ ມີບັນດານະໂຍບາຍສິ່ງເສີມຊາວກະສິກອນຂະຫຍາຍການຜະລິດສິນຄ້າ, ອັນນັ້ນ ໄດ້ໄຂ່ຊ່ອງທາງໃໝ່ ແລະ ເລັ່ງທວງໃຫ້ຫັນການທຸລະກິດຂອງລັດ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຄ້າ, ທະນາຄານໄປສູ່ຊົນນະບົດ ແລະ ພູດອຍເພື່ອລົງທຶນໃຫ້ແກ່ກະສິກຳ, ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອສ້າງການພົວພັນລະຫວ່າງລັດກັບຊາວກະສິກອນ, ເພື່ອໃຫ້ລັດສາມາດເປັນເຈົ້າການຜະລິດ ແລະ ເປັນເຈົ້າຕະຫຼາດໄດ້. ເຊິ່ງສິ່ງດັ່ງກ່າວທີ່ກ່າວມານັ້ນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເງື່ອນໄຂສຸກງອມດ້ານພາວະວິໄສ ແລະ ອັດຕະວິໄສ ຂອງກອງປະຊຸມໃນການປຶກສາຫາລື ແລະ ຕົກລົງບັນຫາກະສິກຳອັນແນ່ໃສ່ນຳເອົາການກະສິກຳກ້າວເຂົ້າສູ່ໄລຍະຂະຫຍາຍຕົວໃໝ່.

ໃນ 12 ປີ ຜ່ານມາ ພາຍຫຼັງປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍດ້ວຍແນວທາງອັນຖືກຕ້ອງຂອງພັກເຮົາດ້ວຍຄວາມພະຍາຍາມຂອງຫົວປວງຊົນ ເຊິ່ງໂດຍກົງແມ່ນຂອງຊາວກະສິກອນເຜົ່າຕ່າງໆ ການກະສິກຳຂອງປະເທດເຮົາກໍ່ບັນລຸໝາກຜົນໃນເບື້ອງຕົ້ນຄື: ພວກເຮົາສາມາດຍົກປະລິມານການຜະລິດເຂົ້າເປືອກໄດ້ເຖິງ 1.6 ເທົ່າ ຈາກ 660,000 ໂຕນໃນ ປີ 1976 ຂຶ້ນເປັນ 1.23 ລ້ານໂຕນ ໃນປີ 1987 ສະເລ່ຍໃສ່ຫົວຄົນ ແມ່ນເພີ່ມຈາກ 238 ກິໂລກຼາມ ຂຶ້ນເປັນ 322 ກິໂລກຼາມ, ສະເພາະປີ 1986 ໄດ້ບັນລຸ 1.45 ລ້ານໂຕນ, ການລ້ຽງສັດໃນຄອບຄົວໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວໄວ: ງົວ, ຄວາຍ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 80 ສ່ວນຮ້ອຍ, ໝູເພີ່ມຂຶ້ນ 85 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳຈຳນວນໜຶ່ງກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍສົມຄວນ, ສະເພາະກາເຟ ເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າ, ຢາສູບ ເພີ່ມຂຶ້ນ 3 ເທົ່າກວ່າ, ພືດທາດແປ້ງເຊັ່ນ.

ສາລີ, ໝາກຖົ່ວຊະນິດຕ່າງໆ ກໍລ້ວນແຕ່ເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນດຽວກັນ, ໄດ້ສ້າງພື້ນຖານວັດຖຸ-ເຕັກນິກຈຳນວນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ກະສິກຳເຊັ່ນ: ກິດຈະການຊົນລະປະທານ, ສະຖານີສູບນ້ຳ, ກອງກິນຈັກ, ສະຖານີຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປະສົມພັນພືດ, ພັນສັດ, ໂຮງງານຜະລິດຢາປິ່ນປົວສັດ ແລະ ອາຫານສັດ. ການລົງທຶນໃຫ້ແກ່ກະສິກຳກວມເກືອບ 16 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຍອດການລົງທຶນໃນເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ.

ໃນກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ ຕໍ່ກັບແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ ໄດ້ກຳນົດແຈ້ງປະທານໂກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ຊີ້ນຳໃຫ້ຖືເອົາວຽກການຜະລິດກະສິກຳ ເປັນສະໜາມຮີບອັນໜຶ່ງ ແລະ ກຳນົດແນວທາງເພື່ອຫັນຈາກເສດຖະກິດທຳມະຊາດ ໄປສູ່ເສດຖະກິດການຜະລິດສິນຄ້າ, ກອງປະຊຸມໄດ້ກຳນົດເອົາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳຂອງປະເທດເຮົາ ແລະ ຮັບຮູ້ວ່າ ກະສິກຳປະເທດເຮົາ ຍັງຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳສຸດ, ຍັງບໍ່ທັນຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກການກະສິກຳທີ່ຜະລິດເຂົ້າເປັນຕົ້ນຕໍ ແລະ ກຸ້ມຕົນເອງພໍໃຜພໍລາວເທື່ອ. ດັ່ງນັ້ນ, ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຍູ້ແຮງການຜະລິດສິນຄ້າ ເພື່ອແບ່ງງານໃນສັງຄົມ, ຂະຫຍາຍກຳລັງງານຜະລິດ, ປັບປຸງການພົວພັນການຜະລິດໃໝ່, ສ້າງໂຄງປະກອບການຜະລິດກະສິກຳທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ, ຫັນປ່ຽນຈາກການຜະລິດ ທີ່ສຸມໃສ່ແຕ່ເຂົ້າ ໄປສູ່ການຜະລິດກະສິກຳຮອບດ້ານ, ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ສິນຄ້າເຊັ່ນ: ສາລີ, ອ້ອຍ, ຢາສູບ ແລະ ອື່ນໆ, ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດ ແລະ ລ້ຽງປາໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວໄວ, ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເຊັ່ນ: ບັນດາສູນຜະລິດ, ສະຖາບັນເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ ຂະຫຍາຍແນວພັນພືດ, ແນວພັນສັດ, ແນວພັນປາ ແລະ ນຳເອົາເຕັກນິກວິທະຍາສາດເຂົ້າສູ່ການຜະລິດ, ຈາກນັ້ນມາມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກໃນແຕ່ລະໄລຍະໄດ້ສືບຕໍ່ກຳນົດທິດທາງໜ້າທີ່ໃນການພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງ: ພັກເຮົາໄດ້ກຳນົດວ່າ ກະສິກຳ ເປັນແນວຮີບອັນດັບໜຶ່ງ, ການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຍັງແມ່ນຂະແໜງການພື້ນຖານ ໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດຂອງພວກເຮົາ, ການຫັນຈາກກະສິກຳທຳມະຊາດໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ເປັນຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການພາວະວິໄສ ຂອງສະໄໝຂ້າມຜ່ານຂຶ້ນສູ່ສັງຄົມນິຍົມຢູ່ປະເທດເຮົາ.

4.3 ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 1980-2020:

ສະພາບລວມການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄລຍະຕົ້ນຊຸມປີ 1980 ເຫັນວ່າຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບສະເລ່ຍ 3.4 ສ່ວນຮ້ອຍ ຊຶ່ງບໍ່ດີປານໃດສາເຫດຍ້ອນມີໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ສະພາບດິນຟ້າບໍ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການຜະລິດ, ຮອດຊຸມປີ 1990 ຜົນຜະລິດກະສິກຳຖືກກະທົບຢ່າງຮຸນແຮງຍ້ອນຜົນກະທົບໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມ ມາຮອດຊຸມປີ 2000 ການຜະລິດກຳສາມາດພື້ນຕົວຄົນມາໃໝ່ ແລະ ມີທ່າຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ປີ 2005 ໂດຍພື້ນຖານໄດ້ນຳໃຊ້ແນວພັນເຂົ້າປັບປຸງເຂົ້າສູ່ການຜະລິດສຳລັບນາປີ ໄດ້ປະມານ 80 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ນາແຊງໄດ້ 100 ສ່ວນຮ້ອຍ ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍຍັງໄດ້

ນຳໃຊ້ເຕັກນິກທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດຢ່າງເປັນຂະບວນພໍສົມຄວນ, ໄລຍະປີ 2006-2010 ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍ 4.0 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ກວມເອົາປະມານ 30.4 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ, ລະຫວ່າງປີ 2011-2015 ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະເລ່ຍ 2.96 ສ່ວນຮ້ອຍ ຕໍ່ປີ ແລະ ກວມເອົາປະມານ 25.66 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ.

ການຜະລິດ ເພື່ອເປັນສະບຽງອາຫານ: ໃນປີ 1987-1988 ເນື້ອທີ່ການຜະລິດກະສິກຳໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ, ເນື້ອທີ່ການຜະລິດເຂົ້າໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 40 ສ່ວນຮ້ອຍ ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວເຂົ້ານາປີ ມີ 392,376 ເຮັກຕາ ໃນປີ 1990 ຊຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 363.133 ເຮັກຕາ ໃນປີ 1985 ແລະ ຜົນຜະລິດເຂົ້ານາປີບັນລຸ ໄດ້ປະມານ 1 ລ້ານໂຕນ. ໄປຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວເຂົ້ານາແຊງກໍເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 10,595 ເຮັກຕາ ໃນປີ 1985 ມາເປັນ 11.392 ເຮັກຕາ ໃນປີ 1990 ແລະ ຜົນຜະລິດເຂົ້ານາແຊງບັນລຸໄດ້ປະມານ 39,101 ໂຕນ. ນອກນັ້ນ, ຜົນຜະລິດສາລີໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າສອງເທົ່າ ຈາກ 33,332 ໂຕນ ໃນປີ 1985 ເປັນ 81,823 ໂຕນ ໃນປີ 1990 ຊຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າຂອງແຜນການຄັ້ງທີ I ການຜະລິດກາເຟບັນລຸໄດ້ປະມານ 5,322 ໂຕນ ໃນປີ ຄ.ສ 1990 ຫຼຸດຈາກແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງກ່ອນໜ້ອຍໜຶ່ງ, ສັດລ້ຽງກໍມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນສູງໃນໄລຍະນີ້ ຈຳນວນງົວ, ຄວາຍ ມີປະມານ 851,000 ໂຕ, ໝູ 1.4 ລ້ານໂຕ ແລະ ສັດປີກ 8 ລ້ານກວ່າໂຕ ຮອດໄລຍະປີ 1995-2000 ສາມາດຜະລິດເຂົ້າໄດ້ 2.2 ລ້ານໂຕນ, ສະເລ່ຍໃສ່ພົນລະເມືອງແລ້ວເຫັນວ່າກຸ່ມກິນ ແລະ ມີສ່ວນແຮໄວ້ຈຳນວນໜຶ່ງ ອັນພົ້ນເດັ່ນແມ່ນການເຮັດນາແຊງ, ໃນປີ 2000 ມີເນື້ອທີ່ 91,800 ເຮັກຕາ ທຽບໃສ່ປີ 1976 ເພີ່ມຂຶ້ນ 34 ເທົ່າ. ການກໍ່ສ້າງລະບົບຊົນລະປະທານເໝືອງຝາຍ, ຕ້ານແລ້ງ, ຕ້ານນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ການປູກພືດລະດູແລ້ງໄດ້ກາຍເປັນຂະບວນພັດພື້ນໃນທົ່ວປະເທດ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວຍັງຢືນວ່າການສຸມໃສ່ຊຸກຍູ້ການຜະລິດສະບຽງອາຫານຕາມທິດທາງແຜນການຂອງພັກ ແລະ ລັດວາງອອກແມ່ນຖືກຕ້ອງ, ນອກນັ້ນ ການຜະລິດພືດເປັນສະບຽງອາຫານຊະນິດອື່ນໆ ແມ່ນໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ເຊັ່ນ ສາລີຫວານ, ເຜືອກມັນ, ຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ໝາກ. ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງແມ່ນມີທ່າວາງທ່າຂະຫຍາຍຕົວດີພໍສົມຄວນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ງົວ, ຄວາຍ, ໝູ ແລະ ສັດປີກ, ການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າກໍເຫັນວ່າມີການຂະຫຍາຍຕົວດີສົມຄວນເດັ່ນກວ່າໝູ່ແມ່ນ: ສາລີ, ກາເຟ, ຖົ່ວດິນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ, ໝາກງາ, ໃບຢາສູບ, ອ້ອຍ. ນອກຈາກນີ້ ຂະບວນການປູກພືດເປັນສິນຄ້າສິ່ງອອກ ເດັ່ນກວ່າໝູ່ແມ່ນຢູ່ເຂດພູພຽງບໍລິເວນ ເຊັ່ນ: ຜັກກະລຳປີ, ໝາກສະເວີ້, ຜັກກາດຂາວ, ກ້ວຍນ້ຳ, ມັນຝຣັ່ງ ແລະ ຂົງ, ການປູກຢາງພາລາກໍມີການຂະຫຍາຍຕົວຢູ່ຫຼາຍທ້ອງຖິ່ນ. ຂະແໜງການລ້ຽງສັດກໍໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄວພໍສົມຄວນ, ຫຼາຍທ້ອງຖິ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼາຍຮູບແບບຟາມ ຫຼື ອຸດສາຫະກຳ.

ໃນໄລຍະ ປີ 1991-1995 ໄດ້ສຸມໃສ່ການແກ້ໄຂບັນຫາສະບຽງອາຫານ ແລະ ຢຸດຕິການ

ຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ຊຶ່ງໄດ້ມີການກຳນົດເຂດຈຸດສຸມການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ທົ່ວປະເທດ ໄດ້ມີການກຳນົດຈຸດສຸມທັງໝົດ 11 ຈຸດສຸມ ກວມເອົາປະມານ 96 ບ້ານ ວຽກໜຶ່ງໃນ ການພັດທະນາຊຸມນະບົດແມ່ນການຂະຫຍາຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງຊຶ່ງໃນໄລຍະ ປີ 1991-1995 ສາມາດສ້າງທາງຊຸມນະບົດ ແລະ ສ້ອມແປງເສັ້ນທາງໄດ້ 141 ແຫ່ງ, ສ້ອມແປງ ແລະ ຂະຫຍາຍ ຊຸມລະປະທານໄດ້ 278 ແຫ່ງ ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ນາປີໄດ້ 573 ເຮັກຕາ ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ນາແຊງໄດ້ 278 ເຮັກຕາ ແລະ ຊຸກຍູ້ປະຊາຊົນລົງມາເຮັດນາ 3,085 ຄອບຄົວ.

ໃນໄລຍະປີ 1996-2000, ວຽກງານຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກກໍໄດ້ດຳເນີນໄປຢ່າງເປັນຂະບວນ ພຶດພື້ນ ແລະ ມີຄວາມຄືບໜ້າສົມຄວນ ເນື້ອທີ່ການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ໄດ້ປະກາດລົບລ້າງການປູກຝັນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດຢ່າງສິ້ນເຊີງ ໃນປີ 1997-1998 ລະດັບ ຄວາມທຸກຍາກໄດ້ຫຼຸດລົງເຖິງ 38.6 % ຂອງພົນລະເມືອງ ຊຶ່ງຫຼຸດລົງ 8.6% ທຽບໃສ່ປີ 1992-1993 ລະດັບຄວາມທຸກຍາກເທົ່າກັບ 45 % ຂອງພົນລະເມືອງ ຊຶ່ງຫຼຸດລົງ 8.6 % ທຽບໃສ່ປີ 1992-1993 ລະດັບຄວາມທຸກຍາກເທົ່າກັບ 45 % ຂອງພົນລະເມືອງ ໃນປີ 2000 ຄົວເຮືອນທຸກຍາກມີທັງໝົດ ປະມານ 266,000 ຄົວເຮືອນ.

ຮູບພາບ: ທ່ານ ສີສະຫວາດ ແກ້ວບຸນພັນ ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມ ທີ່ນະຄອນຫຼວງໂຮມ ປະເທດອິຕາລີ, ຮັບຫຼຽນຄຳຈາກອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ (ສປຊ) ປີ 2000 ປະກາດຢຸດຕິການອິດເຂົ້າກິນຢູ່ ສປປ ລາວ

ໃນໄລຍະປີ 2001-2005 ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນສືບຕໍ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ບູລິມະສິດຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ ໃນໄລຍະລັດຖະບານໄດ້ຮັບຮອງ ເອົາຍຸດທະສາດເພື່ອການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດເອົາ 72 ເມືອງ ທຸກຍາກທີ່ສຸດເພື່ອເປັນບູລິມະສິດໃນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສຸມໃສ່ ພັດທະນາດ້ານກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຢູ່ໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ໃນປີ 2002-2003 ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກໄດ້ຫຼຸດລົງເຫຼືອ 33.6 % ຂອງພົນລະ ເມືອງທັງໝົດ.

ໃນໄລຍະປີ 2006-2010 ລັດຖະບານໄດ້ມີແຜນງານ, ສຸມທຶນຮອນ, ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ມີມາດຕະການເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໂດຍຕິດພັນກັບວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດກໍ່ຄືການ ສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍໄດ້ກຳນົດຈຸດສຸມບູລິມະສິດໃນ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ນະໂຍບາຍພິເສດຕໍ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ເຂດທີ່ພົ້ນປະຕິວັດເກົ່າ ຜ່ານການປະຕິບັດຕົວຈິງເຫັນວ່າມີຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ສາມາດ ບັນລຸຜົນສຳເລັດທີ່ເປັນໜ້າເພິ່ງພໍໃຈຈຳນວນໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນສຳເລັດການສ້າງແຜນພັດທະນາບ້ານ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດ 133 ກຸ່ມບ້ານ ໃນ 69 ເມືອງທຸກຍາກ, ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານໄດ້ຮັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ 528 ບ້ານ ໃນ 54 ເມືອງ ໃນນີ້ມີ 46 ເມືອງ ທຸກຍາກທີ່ສຸດ 4 ເມືອງທຸກຍາກ ແລະ 4 ເມືອງທີ່ບໍ່ທຸກຍາກ, ທະນາຄານສົ່ງເສີມກະສິກຳໄດ້ປ່ອຍສິນເຊື້ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນເພື່ອ ນຳໄປປູກຝັງ-ລ້ຽງສັດ ແລະ ເຮັດທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ໃນ 140 ເມືອງ, ມີ 4,152 ບ້ານ ແລະ 130,000 ຄອບຄົວ ເປັນຈຳນວນເງິນສິນເຊື້ອທັງໝົດ 1,284 ຕື້ກີບ, ດ້ານກະສິກຳແມ່ນໄດ້ຮັບການ ພັດທະນາດ້ານເຕັກນິກຫຼາຍບ່ອນ ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືການຜະລິດທີ່ແມ່ນກິນຈັກ, ລົດໄຖນາ ໄດ້ຖືກນຳມາໃຊ້ແທນສັດລາກແກ່ເກືອບທົ່ວປະເທດ. ມີການນຳໃຊ້ລົດໄຖ, ລົດບັນເຊົາ ແລະ ກິນ ຈັກອື່ນໆເຂົ້າໃນການຜະລິດ ເຊິ່ງເປັນການປະຢັດແຮງງານຄົນໄດ້ຫຼາຍກວ່າເກົ່າ.

ພາບ: ລົດດຳນາຄັນທຳອິດຂອງ
ເມືອງ ໄຊທານີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ໃນກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ IV ຂອງອົງຄະນະພັກກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນວັນທີ 6 ເມສາ 2012 ໄດ້ສະຫຼຸບຕົວຢ່າງການປະຕິບັດມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ III ຂອງອົງຄະນະພັກກະຊວງໃນໄລຍະ 5 ປີ 2007-2012 ຜ່ານມາ ພາຍໃຕ້ການນຳພາອັນສະຫຼາດສ່ອງໃສຂອງສູນກາງພັກ ແລະ ຍ້ອນການເອົາໃຈໃສ່ຊີ້ນຳ-ນຳພາ ຂອງຄະນະພັກກະຊວງ, ຄະນະພັກຂັ້ນຕ່າງໆບວກກັບຄວາມເປັນເຈົ້າການຂອງສະມາຊິກພັກ ພະນັກງານລັດຖະກອນທັງໝົດ ແລະ ການປະສານສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານອົງຄະນະພັກກະຊວງໄດ້ມີຜົນສຳເລັດຫຼາຍດ້ານ ເຊັ່ນ: ການຈັດຕັ້ງຂອງພັກໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ໜັກແໜ້ນທາງດ້ານການເມືອງ, ແນວຄິດ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ມີແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກຄີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນໄດ້ກາຍເປັນກຳລັງຕົ້ນຕໍຂອງພັກ, ໄດ້ປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນດ້ວຍການຈັດສັນອາຊີບຄົງທີ່ໃນເຂດຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ແລະ ເຂດອື່ນໆ ມາທຳການປູກຝັງລ້ຽງສັດ ຫຼາຍກວ່າ 200,000 ຄອບຄົວ. ສຸມໃສ່ການຜະລິດສະບຽງອາຫານສະໜອງໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ຄາດໝາຍໂດຍພື້ນຖານ ເຊັ່ນ: ການຜະລິດເຂົ້າ ສະເລ່ຍຕໍ່ຄົນໄດ້ 490 ກິໂລຕໍ່ປີ, ກະສິກຳເປັນສິນຄ້າໄດ້ເກີດມີໜໍ່ແໜ້ງຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ສ້າງໄດ້ຄອບຄົວຕົວແບບຜະລິດສິນຄ້າດິເດັ່ນຫຼາຍຂຶ້ນເຊັ່ນ: ຢູ່ທີ່ພຽງວຽງຈັນ, ເຊບັ້ງໄຟ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຄົງເຊໂດນ, ຈຳປາສັກ ແລະ ອື່ນໆ ພ້ອມທັງ ບັນລຸຄາດໝາຍສິນຄ້າຂາອອກໄດ້ລື່ນຄາດໝາຍ 1.4 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ, ການປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍກຳລັງການຜະລິດກຳກາຍເປັນຮູບປະທຳເທື່ອລະກ້າວ, ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝກໍເກີດມີໜໍ່ແໜ້ງຂຶ້ນ, ສ້າງນັກພັດທະນາກອນດ້ານການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ, ສັດຕະວະແພດ, ປະມົງ, ປ່າໄມ້ ແລະ ນັກສົ່ງເສີມໃຫ້ຂັ້ນບ້ານກຳກາຍເປັນກຳລັງແຮງຢູ່ຂັ້ນພື້ນຖານ ປະມານ 52,000 ກວ່າຄົນ, ໄດ້ມີການຍົກລະດັບໂຮງຮຽນກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນກາງ ຂຶ້ນເປັນວິທະຍາໄລ ຈຳນວນ 4 ແຫ່ງ ແລະ ຂັ້ນສູງ 1 ແຫ່ງ, ໄດ້ມີການມອບໂອນວຽກງານປ່າສະຫງວນ ແລະ ປ່າປ້ອງກັນ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໃນເວລານັ້ນ ກົງຈັກການຈັດຕັ້ງແມ່ນມີທ້ອງການ, ກົມ, ກອງ, ສະຖາບັນ ຈຳນວນ 11 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ທ້ອງການປະສານງານຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ, ທ້ອງການພັດທະນາເຂດຈຸດສຸມຂອງລັດຖະບານ, ທ້ອງການສະພາວິທະຍາສາດ-ເຕັກນິກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ວິທະຍາໄລ, ໂຮງຮຽນທີ່ເປັນຫົວໜ່ວຍວິຊາການຂັ້ນ 2 ຈຳນວນ 8 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ຍັງມີພະແນກ, ສູນ, ກອງເລຂາກອງທຶນພັດທະນາປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ທຽບເທົ່າຂຶ້ນກັບ ກົມ-ກອງ ຂັ້ນສູນກາງ 75 ຫົວໜ່ວຍ, ສ່ວນສາຍຕັ້ງຢູ່ທ້ອງຖິ່ນມີພະແນກ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ 17 ພະແນກການ, ທ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ 144 ທ້ອງການ, ໃນເດືອນມີນາປີ 2012 ທົ່ວຂະແໜງການມີລັດຖະກອນທັງໝົດ 8,389 ຄົນ (ຍິງ 1,897 ຄົນ), ໃນນີ້ສັງກັດຢູ່ສູນກາງ ມີ 1,239 ຄົນ (ຍິງ 353 ຄົນ) ເທົ່າກັບ 14.8 ສ່ວນຮ້ອຍ, ສັງກັດຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ມີ 2,713 ຄົນ (ຍິງ 577 ຄົນ)

ເທົ່າກັບ 32.3 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຢູ່ຂຶ້ນເມືອງ ມີ 4,178 ຄົນ ຍິງ 868 ຄົນ ເທົ່າກັບ 49.8 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ຢູ່ ບັນດາວິທະຍາໄລ ກະສິກຳ ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນລະປະທານ ທີ່ຂຶ້ນກັບກະຊວງມີ 259 ຄົນ ຍິງ 104 ຄົນ ເທົ່າກັບ 3.1 ສ່ວນຮ້ອຍ ທຽບໃສ່ປີ 2007 ເພີ່ມຂຶ້ນ 1,490 ຄົນ ເທົ່າກັບ 22 ສ່ວນຮ້ອຍ. ຄະນະພັກ ໄດ້ຫັນພະນັກງານວິຊາການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ລົງຮາກຖານເພື່ອສົມທົບກໍ່ສ້າງຮາກຖານ, ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນປັບປຸງ ແລະ ສ້າງກຸ່ມການຜະລິດໃນຂົງເຂດກະສິ ກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ນັບທັງເຂດຈຸດສຸມຂອງລັດຖະບານໄດ້ຢ່າງຕັ້ງໜ້າກວ່າເກົ່າ ຈຳນວນ 1,842 ຄົນ, ນຳພາການສ້າງຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮອດປີ 2020. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ, ນິຕິ ກຳລຸ່ມກົດໝາຍເຊັ່ນ: ສ້າງກົດໝາຍ ໃໝ່ໄດ້ 4 ສະບັບ, ປັບປຸງກົດໝາຍ ໄດ້ 1 ສະບັບ, ສ້າງດຳລັດ ນາຍົກ 11 ສະບັບ, ນິຕິກຳຂັ້ນກະຊວງ 132 ສະບັບ, ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ມີສ່ວນແຮ່ໄວ້ ແລະ ຂາຍອອກເປັນສິນຄ້າຕາມຊາຍແດນ ປີ 2010-2011 ບັນລຸໄດ້ 3.1 ໂຕນ (ແຜນການປີ 3.4 ໂຕນ), ການຂະຫຍາຍຂອງຜູງສັດ ຍັງສືບຕໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນອັດຕາ 5.9 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ, ການສະໜອງ ຜົນຜະລິດສັດ ແລະ ສັດນ້ຳເປັນສະບຽງອາຫານ 272,000 ໂຕນຕໍ່ປີ ໄດ້ບັນລຸຄາດໝາຍ ໃນນີ້ ຂຶ້ນໄດ້ 167,000 ໂຕນຕໍ່ປີ, ຜົນຜະລິດປາ (ປາທຳມະຊາດ ແລະ ປາລ້ຽງ) ຢູ່ໃນລະດັບ 105,000 ໂຕນຕໍ່ປີ ສະເລ່ຍການບໍລິໂພກ 45 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ. ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຄະນະພັກໄດ້ຊີ້ນຳ ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຫັນເສດຖະກິດທຳມະຊາດ ແລະ ເຄິ່ງທຳມະຊາດ ໄປສູ່ການຜະລິດກະ ສິກຳເປັນສິນຄ້າ ດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມຜະລິດກະສິກຳ, ຜະລິດແນວພັນຮອດປີ 2011 ສ້າງໄດ້ 2,700 ກຸ່ມ (ກຸ່ມປູກຝັງ 1,050 ກຸ່ມ, ກຸ່ມລ້ຽງສັດ 1,670 ກຸ່ມ), ທຽບໃສ່ປີ 2006 ມີພຽງ 195 ກຸ່ມ, ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດກະສິກຳ ຂອງຊາວກະສິກອນກາຍເປັນການຜະລິດຂະໜາດກາງຫາໃຫຍ່ ແລະ ກາຍເປັນສິນຄ້າ ພ້ອມທັງສ້າງວຽກເຮັດງານທຳໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຢ່າງໜັ້ນຄົງ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດສັດ 884 ກຸ່ມ 6,446 ຄອບຄົວ, ກຸ່ມກອງທຶນລ້ຽງສັດ 466 ກຸ່ມ ມີ 3,886 ຄອບຄົວ, ກຸ່ມຜະລິດສາລີ ເປັນສິນຄ້າ 315 ກຸ່ມ ມີ 40,579 ຄອບຄົວ, ກຸ່ມຜູ້ໃຊ້ນ້ຳ 149 ກຸ່ມ, ກຸ່ມລ້ຽງປາຕົວແບບເຂດພູດອຍ 54 ກຸ່ມ ມີ 164 ຄອບຄົວ, ກຸ່ມປູກກາເຟຄຸນນະພາບ 53 ກຸ່ມ ມີ 2,552 ຄອບຄົວ, ກຸ່ມຜະລິດ ແລະ ປັບປຸງເຂົ້າຄຸນນະພາບ ເປັນສິນຄ້າ 193 ກຸ່ມ ມີ 12,338 ຄອບຄົວ, ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດເມັດພັນເຂົ້າລຸ້ນ 3 ເປັນສິນຄ້າ 251 ກຸ່ມ ແລະ ອື່ນໆ. ມີລາຍໄດ້ສູງສຸດສະເລ່ຍ 200 ຫາ 300 ລ້ານກີບຕໍ່ຄອບຄົວຕໍ່ປີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ກຸ່ມປູກກາເຟ, ກຸ່ມຜູ້ປູກພືດຜັກ, ກຸ່ມລ້ຽງສັດ, ກຸ່ມຜູ້ນຳໃຊ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ. ພ້ອມ ດຽວກັນຍັງໄດ້ຂະຫຍາຍຟາມລ້ຽງສັດ, ລ້ຽງປາ ຈາກ 328 ຟາມ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1,630 ຟາມ ເພີ່ມຂຶ້ນ 80 ສ່ວນຮ້ອຍ ກວມເອົາ 30 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງການລ້ຽງສັດ, ສິ່ງເສີມການລົງທຶນຂະໜາດໃຫຍ່ຂອງ ຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຊັ່ນ: ການປູກເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ 40,000 ເຮັກຕາ, ປູກ ອ້ອຍ 22,000 ເຮັກຕາ, ສາລີ 187,000 ເຮັກຕາ, ຢາງພາລາ 275,000 ເຮັກຕາ, ມັນຕົ້ນ 14,158 ເຮັກຕາ, ໄມ້ວິກ 160,607 ເຮັກຕາ, ໝາກເຍົາ 19,676 ເຮັກຕາ, ລວມມູນຄ່າການລົງທຶນທັງໝົດ

ປະມານ 2.2 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮອດປີ 2010 ລົ່ນຄາດໝາຍ 1.4 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ (ຄາດໝາຍ 1.2 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ), ຮອດທ້າຍປີ 2011 ສາມາດປະກາດຢຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍ ຈັດສັນອາຊີບຄົງທີ່ໄດ້ 1,137 ບ້ານ, ພື້ນດິນກວ່າໝູ່ແມ່ນແຂວງໄຊຍະບູລີ, ຫຼວງພະບາງ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ. ການພັດທະນາປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ຊີ້ນຳ-ນຳພາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍທີ່ວາງໄວ້ ເປັນຕົ້ນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ່າໄມ້, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນ້ຳສັດປ່າ, ສະກັດກັ້ນການລັກລອບຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າໄມ້, ການເຄື່ອນຍ້າຍໄມ້ຊະຊາຍ, ການລັກລອບລ່າສັດນ້ຳສັດປ່າ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງເຂົ້າສູ່ລະບຽບເຂັ້ມງວດ ຫຼາຍຂຶ້ນໃນປີ 2012 ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ກຳນົດເຂດຄຸ້ມຄອງແລ້ວ 13.7 ລ້ານເຮັກຕາ, ພື້ນທີ່ສີຂຽວ ປົກຫຸ້ມບັນລຸໄດ້ 50 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ ມີເນື້ອທີ່ປ່າສະຫງວນ 4.7 ລ້ານເຮັກຕາ, ສຳຫຼວດ ແລະ ກຳນົດເຂດຄຸ້ມຄອງປ່າປ້ອງກັນສຳເລັດຢູ່ 17 ແຂວງ ລວມມີ 145 ເຮັກຕາ ເນື້ອທີ່ 8.1 ລ້ານເຮັກຕາ, ຊຸກຍູ້ປູກໄມ້ ໄດ້ 177,674 ເຮັກຕາ ເທົ່າກັບ 137 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງແຜນການ 130,000 ເຮັກຕາໃນ ປີ 2012. ສັງລວມແລ້ວເຫັນວ່າການຂະຫຍາຍຕົວຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢູ່ໃນລະດັບສະເລ່ຍ 3.1-3.4 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ ແລະ ປະມານ 30.4 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນ ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດເຮັດໃຫ້ການເຕີບໂຕຂອງຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນມີຄວາມ ພື້ນທຸ່ງ ສະເລ່ຍ 7.9 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ໂດຍປະຕິບັດຕາມມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກ, ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ IV ຂອງອົງຄະນະພັກກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ບົນຈິດໃຈ 4 ບຸກທະລຸ; ຫັນເປັນຍຸດທະສາດ, ເປັນແຜນການ, ແຜນງານໂຄງການລະອຽດ ຕາມທ່າແຮງ ແລະ ສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ໃນປີ 2011-2015 ຂະແໜງການໄດ້ຄົ້ນຄວ້າກຳນົດນະໂຍບາຍດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ມາດຕະຖານ ເຕັກນິກ, ລະບຽບການ, ສະເໜີສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກົດໝາຍສຳລັບຄຸ້ມຄອງຂະແໜງການທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກເຊັ່ນ: ໄດ້ສຳເລັດ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການກັກກັນພືດ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະມົງ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຂົນລະປະທານ, ບັນດານິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍ, ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030, ຍຸດທະສາດພັດທະນາກາເຟລາວ ຮອດປີ 2025, ຍຸດທະສາດການປູກຝັງ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030, ນຳພາຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ສົມທົບກັບທ້ອງຖິ່ນເຮັດ ທົດລອງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ແນະນຳການນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດ ຂອງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດເຂົ້າໃນການ ພັດທະນາ, ສົ່ງເສີມການພັດທະນາຕິດພັນກັບການຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ນ້ຳ, ດິນ, ປ່າໄມ້ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ, ແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງລະຫວ່າງກະຊວງ-ທ້ອງຖິ່ນແຂວງ- ເມືອງ ເພື່ອຮັບຮອງໃຫ້ແກ່ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ 3 ສ້າງ, ກະຊວງທັນມາເຮັດວຽກງານ ມະຫາພາກເປັນຕົ້ນຕໍ ໃນໄລຍະ ປີ 2011-2015 ນີ້ ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສາມາດ

ຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ຕາມຈັງຫວະກຳນົດໄວ້ ຄື 2.8 ຫາ 3.1 % ຕໍ່ປີ ຊຶ່ງກວມເອົາອັດຕາສ່ວນລວມ ຍອດມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ຫຼື GDP ໄດ້ຕາມແຜນການຄື 24% ອັນໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າ ໃນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ GDP ລວມຂອງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນບໍ່ຫຼຸດ 8 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ. ໃນຜົນການ ເຄື່ອນໄຫວຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນຕະຫຼອດໄລຍະ 4 ປີ ຜ່ານມາເຫັນໄດ້ວ່າ ໄດ້ຮັບຜົນງານດີເດັ່ນໃນຫຼາຍດ້ານ ເດັ່ນກວ່າໝູ່ແມ່ນຜົນສຳເລັດໃນການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ໂດຍສະເພາະການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງ, ການຜະລິດຊີ້ນ ແລະ ປາ. ການຜະລິດເຂົ້າແມ່ນ ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ 3.06 ລ້ານໂຕນ ປີ 2013-2014, ຈາກປະມານ 3.0 ຫາ 3.1 ລ້ານໂຕນ ໃນປີ 2012 ຫຼື ເພີ່ມເຖິງ 31% ໃນໄລຍະ 4 ປີ ຫຼື 7.5% ຕໍ່ປີ ຊຶ່ງຖືເປັນອັດຕາຂະຫຍາຍໂຕທີ່ສູງໃນລະດັບ ໂລກ, ການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 480,000 ເຮັກຕາ ມາຮອດປີ 2014 ໃນ ທົ່ວປະເທດ ມີໂຄງການຊົນລະປະທານທັງໝົດ 18,067 ໂຄງການ, ນີ້ລະບົບນ້ຳໄຫຼເອງ ມີ 3,345 ໂຄງການ, ລະບົບຈັກສູບນ້ຳ ມີ 1,828 ໂຄງການ ແລະ ຝ່າຍປະຖົມປະຖານ ມີ 12,894 ໂຄງການ, ໃນ 10 ແຂວງຈຸດສຸມໂຄງການຜະລິດເຂົ້າສະບຽງ ມີເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ 315,000 ເຮັກຕາ ໄດ້ ກາຍເປັນເງື່ອນໄຂສຳຄັນອັນໜຶ່ງທີ່ຮັບປະກັນໃຫ້ ສປປ ລາວ ກາຍເປັນປະເທດກຸ້ມຕົນເອງດ້ານ ເຂົ້າໃນລະດັບແນ່ນອນມີສ່ວນແຮ່ໄວ້ ແລະ ສ່ວນເກີນຂາຍ, ການຜະລິດຊີ້ນ, ໄຂ່, ປາ ໄດ້ເພີ່ມຈາກ 48 ກິໂລຕົ້ນຕໍ່ປີ ໃນ ປີ 2012 ມາເປັນ 51 ກິໂລຕົ້ນຕໍ່ປີ ໃນປີ 2014 ຊຶ່ງເປັນການຂະຫຍາຍຕົວ ພໍພຽງແຕ່ເປັນສະບຽງອາຫານ ແຕ່ຍັງພໍພຽງພໍສຳລັບການເປັນສິນຄ້າເພື່ອສົ່ງອອກ, ການຜະລິດກະ ສິກຳໄດ້ຄ່ອຍຫັນໄປສູ່ອັນທັນສະໄໝຫຼາຍສົມຄວນ, ການນຳໃຊ້ປຸຍໄດ້ເພີ່ມຈາກ 12 ກິໂລຕົ້ນຕໍ່ປີ ໃນປີ 1990 ມາເປັນ 35 ກິໂລຕົ້ນຕໍ່ປີ ໃນປີ 2001 ແລະ ເປັນ 80 ກິໂລຕົ້ນຕໍ່ປີ ໃນປີ 2014, ການນຳໃຊ້ກິນຈັກໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ຊາວນາເກືອບ 75% ມີລິດໂຖນາເດີນຕາມ, ການ ນຳໃຊ້ແນວພັນເຂົ້າກໍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ການຜະລິດນາແຊງແມ່ນໃຊ້ແນວພັນປັບປຸງ ແລະ ດີ ເຖິງ 100%. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງສູນສົ່ງເສີມບໍລິການເຕັກນິກແມ່ນມີເຖິງ 260 ກວ່າ ສູນ ແລະ ສະຖານີ ໃນລະດັບທົ່ວປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມຜະລິດເຮັດກະເສດສຸມ ກຳກວມ ເຖິງ 20% ຂອງການຜະລິດທັງໝົດ ໃນລະດັບທົ່ວປະເທດສຳລັບການຜະລິດເຂົ້າ. ບັນດານິຕິກຳ ແລະ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນໃສ່ໂຄງລ່າງ, ນະໂຍບາຍດ້ານພາສີ-ອາກອນ ທີ່ມີລັກສະນະ ສົ່ງເສີມການຜະລິດ, ດ້ານການຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໄຟຟ້າ ສຳລັບໂຄງການຊົນລະປະທານ, ນະໂຍບາຍ ເງິນກູ້ໄລຍະສັ້ນໃຫ້ການປູກເຂົ້າແມ່ນເກີດຂຶ້ນ, ລະບົບການຜະລິດແບບເປັນຟາມຊຶ່ງເປັນຮູບແບບ ການຜະລິດແບບອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ສຳລັບສະຖານທີ່ລ້ຽງໝູ, ໄກ່ໄຂ່, ໄກ່ຊີ້ນ ໄດ້ຫັນ ມາເປັນລະບົບຟາມຈາກ 10% ໃນປີ 2011 ມາເປັນ 30% ໃນປີ 2014, ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ປ່າໄມ້ ໃນເວລານັ້ນກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນຮັບຜິດຊອບແຕ່ປ່າຜະລິດ ແລະ ປ່າໄມ້ ບ້ານ ຊຶ່ງກວມປະມານ 10% ຂອງຄາດໝາຍສູ້ຊີນປົກຫຸ້ມວາງໄວ້ຮອດປີ 2015 ແລະ ປີ 2020

ໄດ້ສຸມໃສ່ ວຽກຈັດສັນປ່າຜະລິດແບບຍືນຍົງໃນ 51 ເຂດປ່າຜະລິດ ແລະ 324 ເຂດຍ່ອຍ, ໄດ້ສຳເລັດການສຳຫຼວດ ແລະ ຈັດສັນແບບຍືນຍົງນານ 276 ເຂດຄຸ້ມຄອງຍ່ອຍເທົ່າກັບ 85% ຄຽງຄູ່ກັບການສົ່ງເສີມການປູກໄມ້ ບັນລຸເຖິງ 115,000 ເຮັກຕາໃນປີ 2014 ລວມເນື້ອທີ່ປູກໄມ້ທັງໝົດມີເຖິງ 440,000 ເຮັກຕາ ໂດຍກວມເອົາ 90% ຂອງຄາດໝາຍສູ້ຊີນທີ່ວາງໄວ້ໃນປີ 2020 ຄືໃຫ້ໄດ້ 500,000 ເຮັກຕາ.

ພາບ: ພິທີເປີດໂຮງງານຜະລິດຫີວອາຫານສັດ ທີ່ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ໃນປີ 2014

ພາບ: ກອງປະຊຸມເຜີຍແຜ່ວຽກງານ
ຊີນລະປະທານ ເດືອນ ສິງຫາ
ປີ 2014

ພາບ: ພິທີປະກາດບ້ານ ທວດ ເມືອງ ຈຳພອນ ເປັນບ້ານ ພັດທະນາດ້ານກະສິກຳ
ຂອງແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ 22 ສິງຫາ 2015

ຮູບພາບ: ທ່ານ ວິໄລວັນ ພິມເຂ ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮັບລາງວັນ ທີ່ ສປປ ລາວ
ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນການຂາດແຄນອາຫານລົງໄດ້ກວ່າ 50 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນລະຫວ່າງ ປີ 1990-2015
ທີ່ນະຄອນຫຼວງໂຮມ, ປະເທດອິຕາລີ, ວັນທີ 07 ມິຖຸນາ 2015

ໃນໄລຍະປີ 2016-2020 ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ສືບຕໍ່ຜັນຂະຫຍາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ V ຂອງອົງຄະນະພັກກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນໄລຍະແຫ່ງສະພາບແວດລ້ອມພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍປະການ ບວກກັບໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ເນື່ອງ, ການລະບາດຂອງສັດຕູພືດ ແລະ ພະຍາດສັດ ເປັນບໍລິເວນກວ້າງ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ການລະບາດຂອງພະຍາດອັກເສບປອດ ຈາກເຊື້ອຈຸລະໂລກສາຍພັນໃໝ່ COVID-19 ແກ່ຍາວ. ຕໍ່ໜ້າສະພາບການດັ່ງກ່າວ ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳໂດຍກົງຂອງກົມການເມືອງ, ຄະນະເລຂາທິການສູນກາງພັກ ກໍ່ຕິລັດຖະບານ, ຄະນະພັກ, ຄະນະນຳຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ເດັດດ່ຽວເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອປະຕິວັດ ແລະ ເຊີດຊູຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການນຳເອົາແນວທາງນະໂຍບາຍ, ມະຕິຄຳສັ່ງ ແລະ ການຊີ້ນຳຂອງກົມການເມືອງ ກໍ່ຕື່ມມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີຜ່ານມາຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມາຈັດຕັ້ງຢ່າງຕັ້ງໜ້າເຮັດໃຫ້ຈັງຫວະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະເລ່ຍໄດ້ 2.1% ຕໍ່ປີ, ກວມເອົາ 1.6% ຂອງ GDP ໃນປີ 2020, ການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ໄດ້ມີການປຸກລະດົມທຸກກຳລັງແຮງຜ່ານພື້ນວິກິດໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ໃນ 5 ປີ 2016-2020 ສາມາດຜະລິດເຂົ້າເປືອກ ສະເລ່ຍໄດ້ 3.7 ລ້ານໂຕນ/ປີ ທຽບໃສ່ແຜນການດັດແກ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 8% ມີຄວາມສາມາດພຽງພໍຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການບໍລິໂພກພາຍໃນ ແລະ ມີສ່ວນແຮໄວ້, ການຜະລິດພືດເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ ແມ່ນປະຕິບັດໄດ້ 9.1 ລ້ານໂຕນຕໍ່ປີ ເຊິ່ງມີມູນຄ່າສົ່ງອອກສິນຄ້າ ປະມານ 4 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ຖ້າທຽບໃສ່ຊຸມປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າຕົວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ກາເຟ, ສາລີອາຫານສັດ, ໝາກເດືອຍ, ກ້ວຍ, ມັນຕົ້ນ, ອ້ອຍ, ຢາງພາລາ, ປັດໃຈສຳຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ການສົ່ງອອກເພີ່ມຂຶ້ນແມ່ນ: 1) ການເປີດກວ້າງຕະຫຼາດຈຳໜ່າຍສິນຄ້າ ແລະ ເພີ່ມລາຍການສິນຄ້າດ້ວຍການເຈລະຈາຕົກລົງ ດ້ານມາດຕະຖານເຕັກນິກ ກ່ຽວກັບສຸຂະພາບໄມພືດ ກັບບັນດາປະເທດຄູ່ຄ້າເປັນຕົ້ນ ສປ ຈີນ, ສສ. ຫວຽດນາມ, ໄທ, ອີຢູ ແລະ ປະເທດ ອື່ນໆ, 2) ມີການລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ, 3) ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ການຮ່ວມໄມ້ຮ່ວມມື ແລະ ເປັນກຳລັງແຮງຊຸກຍູ້ຂະບວນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຕິດພັນກັບການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ, ດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ໄດ້ມີການຄົ້ນຄວ້າປັບປຸງແນວພັນເຂົ້າຈ້າວຫອມສະຫວັນ ແລະ ເຂົ້າໜຽວທ່າດອກຄຳ 8 ເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ ສປ ຈີນ, ໄປຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າປັບປຸງແນວພັນເຂົ້າທຶນນ້ຳຖ້ວມ ເຊ ບັ້ງໄຟ 1,2,3 ຊຶ່ງສາມາດທົນທານຕໍ່ນ້ຳຖ້ວມໄດ້ເຖິງ 21 ວັນ ເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນປັດໃຈສຳຄັນ ທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຜະລິດເຂົ້າສົ່ງອອກ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນການປູກເຂົ້າໃນເຂດທີ່ມີນ້ຳຖ້ວມຊຳເຮື້ອ.

ພາບ: ການສົ່ງອອກເຂົ້າສານ (ເຂົ້າຈ້າວຫອມສະຫວັນ) ໄປ ສປ ຈີນ 100,000 ໂຕນ
ຄັ້ງທຳອິດ ໃນວັນທີ 10 ທັນວາ 2015

ພາບ: ຂະບວນລົດຂົນສົ່ງເຂົ້າສານ (ເຂົ້າຈ້າວຫອມສະຫວັນ) ໄປ ສປ ຈີນ 100,000 ໂຕນ
ໃນວັນທີ 10 ທັນວາ 2015

ພາບ: ການເປີດຂະບວນການເກັບກູ້ເຂົ້ານາແຊງ ປະຈຳປີ 2015

ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ການສົ່ງອອກສັດໃຫຍ່ປະເພດ ງົວ, ຄວາຍ ບັນລຸ 170 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ, ຂະບວນການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ເປັນພາມໃຫຍ່ໄດ້ກາຍເປັນໜ່ວຍໜີ້ແໜງປັດໄຈໃໝ່ ປະຊາຊົນຮູ້ຈັກນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິຊາການເຂົ້າໃນການລ້ຽງສັດ, ຮູ້ຈັກການບໍລິຫານພາມຂະໜາດ ນ້ອຍຂອງຄອບຄົວຫຼາຍຂຶ້ນ, ໄດ້ມີການພັດທະນາພາມ ລ້ຽງງົວຊີ້ນ ແລະ ງົວນົມ ຂະໜາດໃຫຍ່ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນພາມລ້ຽງງົວ ຢູ່ລາດແສນ, ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ໂດຍນຳໃຊ້ ເຕັກນິກ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ເຂົ້າໃນການປະສົມພັນທຸກ ດ້ວຍການຝັງຕົວອ່ອນຈາກຫ້ອງ ທົດລອງ ເຂົ້າໃສ່ແມ່ພັນ ຊຶ່ງຮອດປັດຈຸບັນ ງົວອາຍຸ 3 ປີ ມີນ້ຳໜັກເຖິງ 900 ກິໂລຕໍ່ໂຕ, ຜົນສຳ ເລັດດັ່ງກ່າວຈະເປັນພື້ນຖານອັນສຳຄັນທາງດ້ານພັນທຸກຳ ໃນການປັບປຸງພັນງົວຂອງປະເທດເຮົາ ໃນສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານ.

ການສະໜອງນ້ຳເຂົ້າໃນການຜະລິດໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງຂະບວນການຟື້ນຟູຊົນລະປະທານທີ່ ຖືກເສຍຫາຍເປພະຈາກໄພທຳມະຊາດ, ປຸກລະດົມນຳໃຊ້ນ້ຳຊົນລະປະທານທີ່ມີໃຫ້ເຕັມຄວາມ ສາມາດ, ເຜີຍແຜ່ຄວາມຮູ້ໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານໃນການນຳໃຊ້ນ້ຳເຂົ້າໃນການຜະລິດລະດູແລ້ງ ສິ່ງເສີມ ການນຳໃຊ້ພູມປັນຍາຊາວບ້ານເຂົ້າໃນການຜະລິດ, ຈົ່ງສາມາດຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງ, ສິນ ຄ້າຕ່າງໆໃນທຸກລະດູການ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດລະດູຝົນລະດູແລ້ງມີຜົນຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນ, ສະເພາະ ໃນປີ 2020 ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ຜະລິດພືດສິນຄ້າເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍເທົ່າຕົວ ເຂົ້ານາແຊງໄດ້ລົ້ນຄາດ ໝາຍ 8%, ໄດ້ສຳເລັດໂຄງການຊົນລະປະທານ ແລະ ລະບາຍນ້ຳຢູ່ເຂດວຽງຈັນຕອນໃຕ້ເພື່ອປ້ອງກັນນ້ຳ ອັງຖ້ວມນະຄອນຫຼວງຈັນໃນລະດູຝົນ, ສຳຫຼວດປະເມີນຄຸນນະພາບທີ່ດິນນາໃນເຂດ ແລະ ນອກ ຊົນລະປະທານ ໃນ 17 ເມືອງເປົ້າໝາຍຂອງ 9 ແຂວງ.

ພາບ: ລະບົບຊົນລະປະທານສະໜອງນ້ຳຢູ່ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ເພື່ອຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ການຜະລິດ

ຂຶ້ນສຳມະໂນດົນນາໃນເຂດຊົນລະປະທານ ໃນ 10 ເມືອງ ຂອງ 2 ແຂວງ ພ້ອມທັງສຸມໃສ່ການເຜີຍແຜ່ເຕັກນິກຝຸ່ນອົງຄະທາດ, ສ້າງກຸ່ມຄອບຄົວຕົວແບບໃນການປັບປຸງດົນນາ ຍົກສະມັດທະພາບການຜະລິດ ແລະ ສ້າງວິຊາການພັດທະນາທີ່ດິນບ້ານ (ພໍ່ດິນ), ສ້າງຕົວແບບ ແລະ ຂະຫຍາຍແບບຢ່າງທີ່ດີຂອງເຕັກນິກການຜະລິດນ້ຳໄຮ່ໃຫຍ່, ສຸມໃສ່ການຫັນເປັນກົນຈັກ ເຕັກນິກທີ່ກ້າວໜ້າໃນຫຼາຍຂອດການຜະລິດ, ຈັດຕັ້ງການຮ່ວມສຳພັນລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດກັບຜູ້ບໍລິການເກັບຊື້ປຸງແຕ່ງ, ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ແນວພັນປັບປຸງ ທີ່ໃຫ້ສະມັດທະພາບສູງ, ຂະແໜງການໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຍົກລະດັບຄວາມສາມາດ ໃຫ້ແກ່ວຽກງານສຸຂານາໄມ ແລະ ສຸຂານາໄມພືດ, ເຝົ້າລະວັງສັດຕູພືດ, ການລະບາດພະຍາດສັດຕາມລະດູການ, ສຸມກຳລັງຈຳກັດແກ້ໄຂການລະບາດຂອງຕັກແຕນຝູງໄມ້ປ່ອງ, ບຶງຝູງສາລີ ແລະ ພະຍາດໝູອາຟຣິກາຖືເອົາ 3 ໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວນັ້ນເປັນສະໜາມຮົບຂອງທົ່ວຂະແໜງການ ໄປຄຸງຄູ່ກັນນັ້ນກໍ່ຍົກສູງລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດໃຫ້ພະນັກງານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ກັກກັນພືດ ແລະ ສັດ ສະໜອງເຄື່ອງມື ອຸປະກອນ ຄູ່ມືວິຊາການ ໄດ້ 28 ດ່ານ, ທຽບໃສ່ 5 ປີ ກ່ອນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 8 ດ່ານ, ໃນຊຸມປີດັ່ງກ່າວໄດ້ສຸມໃສ່ວຽກງານພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ ໂດຍໄດ້ຖືເອົາສູນກະສິກຳສະອາດເວີນຄຳເປັນໃຈກາງສ້າງຄູ່ຝຶກ, ເປັນສູນສາທິດ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນປະສົບການຂອງພະນັກງານ, ຂອງເຄືອຂ່າຍຊາວກະສິກອນລາວ ປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ການຂະຫຍາຍຕະຫຼາດກະສິກຳສະອາດ ໄດ້ 12 ແຂວງໃນທົ່ວປະເທດ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາແນວພັນເຂົ້າ, ແນວພັນພືດທິທິນທານຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ແນວພັນທິນທານຕໍ່ແຫ້ງແລ້ງ, ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ສັດຕູພືດ, ນອກຈາກນີ້ກໍ່ຍັງມີແນວພັນສັດປີກ, ປາ ແລະ ພືດອາຫານສັດ ກໍ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງດີຂຶ້ນ, ຄົ້ນຄວ້າພັດທະນາຝຸ່ນຊີວະພາບດ້ວຍຫຼາຍ

ຮູບແບບ ແລະ ເຜີຍແຜ່ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດ, ການນຳໃຊ້ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ຜູ້ປະກອບການຟາມ, ກຸ່ມປູກຜັກອື່ນຊື່. ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາປ່າໄມ້ ໄດ້ລົງສຳຫຼວດ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ 3 ປະເພດປ່າ: ປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າສະຫງວນ ແລະ ປ່າຜະລິດ ໄດ້ມີການຍົກລະດັບປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ, ນາກາຍນ້ຳເທີນ ແລະ ທິນໜາມໜໍ່ ເປັນມໍລະດົກໂລກ ທາງທຳມະຊາດ, ສ້າງເຂດອະນຸລັກສັດປ່າທີ່ຫາຍາກ ໂອ່ງ-ມັງ ໃຫ້ເປັນເຂດຮັກສາພັນສັດປ່າແຫ່ງຊາດ, ໄດ້ເກີດມີໂຮງງານປຸງແຕ່ງໄມ້ປູກຂະໜາດໃຫຍ່ ຢູ່ແຂວງພາກກາງ ເພື່ອປຸງແຕ່ງໄມ້ອັດ ແລະ ເຈ້ຍຊົມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ, ພ້ອມດຽວກັນກໍໄດ້ມີການຟື້ນຟູປ່າໄມ້ເຊື່ອມໂຊມ ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ປ່າປົກຫຸ້ມ ບັນລຸໄດ້ 62% ເພີ່ມຂຶ້ນ 4% ທຽບໃສ່ປີ 2015; ດ້ານປ່າໄມ້ ຍັງເກີດມີຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍົງຕິດພັນກັບການສົ່ງເສີມ ການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ໂດຍມີສ່ວນຮ່ວມ ລະຫວ່າງ ອົງການລັດ, ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ປະຊາຊົນ ບົນພື້ນຖານ ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງມີຜົນປະໂຫຍດ ເຊັ່ນ: ນ້ຳກັດຍໍລະປາ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ນ້ຳປຸ່ງຍໍລະປາ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ນ້ຳກ່ານແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ພູຜາມານ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆ.

ພາບ: ພິທີເຊັນ ມອບ-ຮັບ ໂຄງການກໍ່ສ້າງ ສະຖານທີ່ດ່ານກັກກັນສັດ ດົງໂພສີ ໃນວັນທີ 16 ພະຈິກ 2015

ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ໃນຊຸມປີດັ່ງກ່າວໄດ້ມີການມອບໂອນວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ວຽກງານຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ມາຢູ່ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳ-ນຳພາຂອງອົງຄະນະພັກກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ, ໃນປີ 2016-2020 ວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນໄດ້ສືບຕໍ່ເປັນຂະບວນການຕໍ່ເນື່ອງເປັນຕົ້ນການຜັນຂະຫຍາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດ 348/ລບ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2017 ການພັດທະນາບັນດາຈຸດສຸມບູລິມະ

ສິດຂອງລັດຖະບານ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ສືບຕໍ່ມີຄວາມຄືບໜ້າຫຼາຍດ້ານ, ການຈັດສັນພູມລຳເນົາຢູ່ ບັນດາຈຸດສຸມຕ່າງໆກໍ່ໄດ້ປະຕິບັດໄປຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນພູມລຳເນົາ ແລະ ອາຊີບ ເຮັດໃຫ້ການຍົກຍ້າຍຂອງພົນລະເມືອງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງຈະແຈ້ງເຮັດໃຫ້ ມີຄອບຄົວ, ບ້ານ ແລະ ເມືອງ ບັນລຸຕາມມາດຕະຖານພື້ນທຸກຕາມດຳລັດ 348/ລບ ຈຳນວນ 971,900 ຄອບຄົວ ຂອງຈຳນວນຄອບຄົວທັງໝົດ ຈຳນວນ 1,238,168 ຄອບຄົວ, 4,899 ບ້ານ ຂອງຈຳນວນບ້ານທັງໝົດ 8,424 ບ້ານ ແລະ 63 ເມືອງ ຂອງຈຳນວນເມືອງທັງໝົດ 148 ເມືອງ, ມີຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານບັນລຸຕາມມາດຕະຖານພັດທະນາ ຈຳນວນ 620,994 ຄອບຄົວ, 4,477 ບ້ານ, ສ້າງບ້ານໃຫຍ່ເປັນຕົວເມືອງນ້ອຍໃນເຂດຊົນນະບົດໄດ້ຈຳນວນ 4 ບ້ານ, ສາມາດປຸກລະດົມ ພາກສ່ວນທຸລະກິດກໍ່ຄືຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນບໍລິສັດນ້ຳ ຕື່ມໂລມາຄຳ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນດ້ວຍທຶນຮອນຂອງຕົນເອງ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສ້າງຕົວແບບ ພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ຢູ່ບ້ານ ຄຳປາແໜ ແລະ ບ້ານປ່າກ້ວຍ ເມືອງ ຈຳພອນ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ດ້ວຍການສ້າງອາຊີບໃໝ່ ທີ່ຕິດພັນກັບການປູກ-ການລ້ຽງ ເພື່ອ ສ້າງລາຍຮັບຊຶ່ງຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນມີການຫັນປ່ຽນ ຕັ້ງໜ້າ, ການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ແມ່ນໄດ້ຕັ້ງໜ້າຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຮ່ວມມື ກັບປະເທດເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດ, ບັນດາປະເທດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ນັບທັງຂອບການ ຮ່ວມມືອາຊຽນ, ອາຊຽນບວກ ແລະ ບັນດາການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ເພື່ອປະກອບ ສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 4 ແຜນງານບຸລິມະສິດ. ໃນປີ 2011-2015 ສາມາດຍາດແຍ່ງ ໄດ້ 95 ໂຄງການ ລວມມູນຄ່າທັງໝົດ 862.4 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນນັ້ນເປັນເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ 66 ໂຄງການ ມີມູນຄ່າເຖິງ 418.4 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ.

ພາບ: ພິທີປະກາດ ບ້ານ ໜອງບົກ, ບ້ານ ດອນຂຽວເໜືອ, ບ້ານ ນາວາງທົ່ງ, ບ້ານ ປົ່ງກິ້ວ, ບ້ານ ຜັກອີ່ຫຼ່ ເມືອງ ໜອງບົກ ແຂວງ ຄຳມ່ວນ ເປັນບ້ານກະສິກຳພັດທະນາ ໃນວັນທີ 5 ກຸມພາ 2016

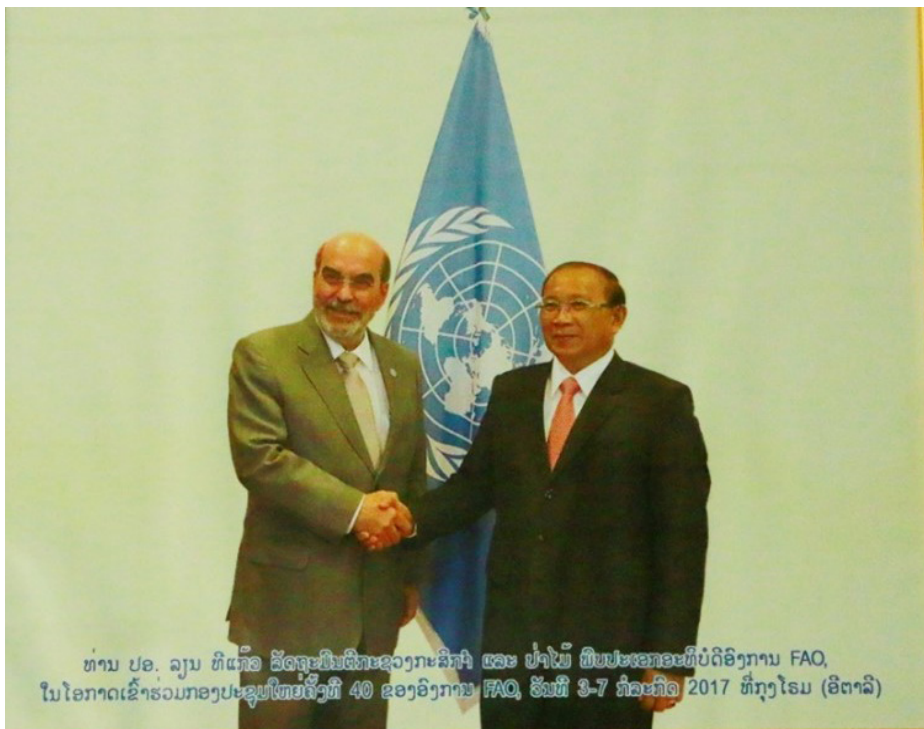
ພາບ: ການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ປະເມີນວຽກງານ 348/ລບ

ພາບ: ວິຊາການສູນປ້ອງກັນພືດ ນຳເອົາເຄື່ອງມືສີດພື້ນເພື່ອກຳຈັດ ຕັກແຕນຜູງໄມ້ປ່ອງ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຊາວກະສິກອນຢູ່ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແລະ ແຂວງ ຫົວພັນ ທີ່ມີການລະບາດ

ພາບ: ການປະກວດງົວງາມ ຄັ້ງທີ 1 ທີ່ສະຖານີດ່ານກັກກັນສັດ ແລະ ພຶດ ບ້ານ ດົງໄພສີ ໃນວັນທີ 10 ມິຖຸນາ ປີ 2016, ງົວທີ່ຊະນະເລີດການປະກວດຄັ້ງນີ້ ແມ່ນງົວທີ່ສົ່ງເຂົ້າປະກວດ ຈາກ ເມືອງ ສັງທອງ

ທ່ານ ປອ. ລຽນ ທິແກ້ວ ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພົບປະ ເອກອະທິບໍດີອົງການ FAO, ໃນໂອກາດເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ 40 ຂອງອົງການ FAO, ວັນທີ 3-7 ກໍລະກົດ 2017 ທີ່ກຸງໂຮມ (ອິຕາລີ)

ຮູບພາບ: ທ່ານ ປອ ລຽນ ທິແກ້ວ ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພົບປະ ເອກອະທິບໍດີອົງການ FAO ໃນໂອກາດເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ 40 ຂອງອົງການ FAO ວັນທີ 3-7 ກໍລະກົດ 2017 ທີ່ ກຸງໂຮມ ປະເທດອິຕາລີ

ພາບ: ທ່ານ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີພ້ອມດ້ວຍຄະນະ ຍ້ຽມຢາມກິດຈະກຳການຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ ໂອດັອບ ຂອງບໍລິສັດ ຄຳແພງເພັດແຈ້ງສະຫວ່າງສິ່ງເສີມການກະເສດ ບ້ານນາສັງວ ໃນວັນທີ 27 ກໍລະກົດ 2017

ພາບ: ການນຳກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ລົງຢ້ຽມຢາມພື້ນທີ່ຈຸດສຸມ ເປົ້າໝາຍໂຄງການຊົນລະປະທານຝົນຝອຍ ເພື່ອການຜະລິດພືດຜັກ ແລະ ກາເຟ ເປັນສິນຄ້າ ເມືອງ ທ່າແຕງ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ

ພາບ: ພິທີເປີດການກໍ່ສ້າງ ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປະມົງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນວັນທີ 17 ສິງຫາ 2017

ພາບ: ວຽກງານການກວດກາ ສານຕົກຄ້າງໃນພືດຜັກ

ພາບ: ວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ທີ່ ບ້ານ ຄຳປ່າແໜ, ເມືອງ ຈຳພອນ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ

ພາບ: ກະສິກຳທັນສະໄໝ ຂອງອາໂກຣຟາມ, ເມືອງ ປາກຊ່ອງ ແຂວງ ຈຳປາສັກ

ພາກທີ V

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ ແລະ ວິໄສທັດຂອງຂະແໜງການ

5.1 ພາລະບົດບາດ ແລະ ກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ:

ກະຊວງການຜະລິດກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນລະປະທານ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເປັນທາງການ ວັນທີ 2 ທັນວາ ປີ 1975 ໄດ້ປ່ຽນຊື່ມາເປັນກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນລະປະທານ ໃນປີ 1986, ປ່ຽນມາເປັນກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນປີ 1996, ປັດຈຸບັນມີສໍານັກງານໃຫຍ່ຕັ້ງຢູ່ ບ້ານ ໂພນໄຊ, ເມືອງ ໄຊເຊດຖາ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຊຽນເປັນຕົວອັກສອນຫຍໍ້ວ່າ “ກປ” ແມ່ນກົງຈັກການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງຂອງລັດຖະບານ, ມີພາລະບົດບາດເປັນເສນາທິການ ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ການປຸງແຕ່ງກະສິກຳຂັ້ນຕົ້ນ, ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດເຕັກນິກ, ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ວຽກງານພັດທະນາຊົນນະບົດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ມີຈຳນວນພະນັກງານທັງໝົດ 9,610 ຄົນ ຍິງ 2,856 ຄົນ.

ພາບ: ອາຄານຫ້ອງການ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ອາຄານຫຼັງນີ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ໃນປີ 1998
(ພາບຖ່າຍປີ 2024)

- ປັດຈຸບັນໂຄງປະກອບກົງຈັກຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປະກອບດ້ວຍ 1 ຫ້ອງການ, 11 ກົມ ແລະ 2 ສະຖາບັນ ໄດ້ແກ່:

1. ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1975;
2. ກົມປ່າໄມ້ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1975;
3. ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນ ວັນທີ 06 ມີນາ 1976;
4. ກົມຊົນລະປະທານ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1976;
5. ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1978;
6. ກົມປູກຝັງ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນ ປີ 1986;
7. ກົມພັດທະນາຊົນນະບົດ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນວັນທີ 3 ພະຈິກ 1994;
8. ກົມແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມື ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1999;
9. ກົມກວດກາ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1999;

10. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ ໃນເມື່ອກ່ອນເປັນສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳສ້າງຂຶ້ນໃນປີ 1983 ພາຍໃຕ້ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ, ປີ 1989 ປ່ຽນຊື່ມາເປັນສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແຫ່ງຊາດ, ປີ 1999 ກາຍມາເປັນສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ;

11. ກົມສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ສະຫະກອນ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນວັນທີ 11 ພຶດສະພາ 2001;
12. ກົມກວດກາປ່າໄມ້ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນວັນທີ 1 ມີນາ 2007;
13. ກົມຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກຳ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນວັນທີ 19 ກັນຍາ 2012;

14. ສະຖາບັນນິເວດວິທະຍາ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບສ້າງຂຶ້ນໃນປີ 1996 ເມື່ອກ່ອນແມ່ນຂຶ້ນກັບກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ຍ້າຍມາຂຶ້ນກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນວັນທີ 15 ຕຸລາ 2021.

- ມີຫົວໜ່ວຍວິຊາການລະດັບ 2 ຂຶ້ນກັບກະຊວງ ຈຳນວນ 04 ຫົວໜ່ວຍວິຊາການໄດ້ແກ່:

1. ສູນພັດທະນາ ແລະ ບໍລິການດ້ານການກະເສດຫ້ວຍຊອນ-ຫ້ວຍຊົ່ວ ສ້າງຂຶ້ນໃນ ວັນທີ 08 ເມສາ 1994;
2. ກອງທຶນຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ສ້າງຂຶ້ນໃນວັນທີ 31 ພຶດສະພາ 2002;
3. ສູນສາທິດ ແລະ ບໍລິການເຕັກນິກກະສິກຳ ຮ່ວມມື ລາວ-ຈີນ ສ້າງຂຶ້ນໃນວັນທີ 14 ສິງຫາ 2013;
4. ສູນຝຶກອົບຮົມເຕັກນິກກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດລາວເກົາຫຼີ ສ້າງຂຶ້ນໃນວັນທີ 6 ພະຈິກ 2018.

ມີຫົວໜ່ວຍວິຊາການລະດັບ 2 ທີ່ຂຶ້ນກັບກົມ (ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ) ຈຳນວນ 05 ຫົວໜ່ວຍວິຊາການໄດ້ແກ່:

1. ວິທະຍາໄລກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ສະຫວັນນະເຂດ ສ້າງຂຶ້ນໃນວັນທີ 10 ທັນວາ 1978;
2. ວິທະຍາໄລກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ບໍລິຄຳໄຊ ສ້າງຂຶ້ນ ໃນລະຫວ່າງປີ 1981-1982;
3. ວິທະຍາໄລກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈຳປາສັກ ສ້າງຂຶ້ນໃນວັນທີ 20 ພະຈິກ 1984;
4. ວິທະຍາໄລກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພາກເໜືອ ສ້າງຂຶ້ນໃນວັນທີ 20 ພະຈິກ 1989;
5. ໂຮງຮຽນຊົນລະປະທານທ່າງ່ອນ ສ້າງຂຶ້ນ ໃນວັນທີ 15 ກັນຍາ ປີ 1999.

ນອກນີ້ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຍັງມີກົງຈັກການຈັດຕັ້ງດ້ານວິຊາການຂອງຕົນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ຕາມເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຢູ່ແຕ່ລະຂັ້ນ ຕາມການຕົກລົງຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍເອກະພາບ ກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ກະຊວງພາຍໃນ.

ພາບ: ບໍລິເວນກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນປີ 2024

5.2 ຄາດໝາຍສູ່ຊັ້ນການພັດທະນາຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 2021-2025 ແລະ ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດ 2030:

ໃນມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກ ໄດ້ກຳນົດທິດທາງ ແລະ ໜ້າທີ່ວຽກງານຈຸດສຸມ ສຳລັບການພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳ ທີ່ນອນໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ ຄື: ພັດທະນາກະສິກຳ ແບບປະສົມປະສານ ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ຂະແໜງການກະສິກຳ

ແລະ ປ່າໄມ້ ຍັງແມ່ນຂະແໜງການພື້ນຖານ ໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ. ພວກເຮົາ ຕ້ອງສຸມໃສ່ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດປົ່ມຊ້ອນທາງດ້ານການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຢ່າງຮອບ ດ້ານ ສ້າງໃຫ້ມີການຫັນປ່ຽນທີ່ຕັ້ງໜ້າ ຕາມທິດເຮັດກະສິກຳສະອາດ, ຂະຫຍາຍການເຮັດກະເສດ ສຸມທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ, ໝູນໃຊ້ວິທະຍາສາດ-ເຕັກນິກເຕັກນິກທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າ ໃສ່ພື້ນຖານການຜະລິດ ໃຫ້ນັບມື້ນັບກວ້າງຂວາງ, ຈຳກັດການຜະລິດ ແບບເປີດກວ້າງເນື້ອທີ່, ຮີບຮ້ອນຈັດວາງໂຄງປະກອບການປູກການລ້ຽງຄົນໃໝ່ ໃຫ້ເໝາະສົມຕາມທ່າແຮງ ຂອງແຕ່ລະ ບໍລິເວນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຂະບວນການສາມສ້າງ ຄື: ສ້າງແຂວງໃຫ້ເປັນຫົວໜ່ວຍຍຸດທະສາດ, ສ້າງເມືອງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ ແລະ ສ້າງບ້ານໃຫ້ເປັນຫົວໜ່ວຍພັດທະນາ, ໂດຍສ້າງໃຫ້ມີເຂດ ການຜະລິດສະເພາະເຊັ່ນ: ເຂດປູກເຂົ້າ, ເຂດລ້ຽງສັດ, ເຂດປູກພືດຜັກປອດສານພິດ, ເຂດປູກພືດ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ອື່ນໆ. ເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້ວຽກງານຄົ້ນຄວ້າ ການນຳໃຊ້ແນວພັນໃໝ່, ເຕັກນິກ ວິທະຍາການໃໝ່ ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ໃຫ້ວ່ອງໄວ ຕິດພັນກັບການຊຸກຍູ້ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ສ້າງ ຄອບຄົວຕົວແບບໃຫ້ແຜ່ຫຼາຍ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ່ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະບໍລິເວນ ຕ້ອງເລັ່ງລັດການຈັດສັນທີ່ດິນໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ ໃຫ້ສຳເລັດ ໂດຍຮັບປະກັນໃຫ້ມີເນື້ອທີ່ດິນ ສຳລັບການຜະລິດສະບຽງອາຫານຢ່າງພຽງພໍ ໃນນີ້ ໃຫ້ສຸມໃສ່ ພັດທະນາ 7 ທົ່ງພຽງ ບູລິມະສິດ ແລະ ບັນດາທົ່ງພຽງພາກກາງ, ທົ່ງພຽງນ້ອຍ ຢ່າງເປັນລະບົບຄົບ ຊຸດ ເພື່ອສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ສຳຄັນທີ່ສຸດຕ້ອງສຸມໃສ່ປັບປຸງສູນສົ່ງເສີມ ຫຼື ສູນພັດທະນາກະສິກຳ, ຫັນການຄົ້ນຄວ້າລົງຮັບໃຊ້ເຂດຈຸດສຸມການຜະລິດ ໃນແຕ່ລະບໍລິເວນ ເພື່ອຜະລິດແນວພັນທັງເຮັດບົດບາດ ໃຫ້ການແນະນຳຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ໃຫ້ແກ່ ຊາວກະສິກອນ, ຈັດຕັ້ງກຸ່ມຊາວກະສິກອນເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ຊົນນະບົດ ມີ ຄວາມຍືນຍົງ, ສືບຕໍ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ມອບດິນ-ມອບປ່າ ໃຫ້ແຕ່ລະບ້ານປົກ ປັກຮັກສາ, ນຳໃຊ້ ພ້ອມທັງມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງຍາວນານໃຫ້ແຕ່ລະຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ ໃນເຂດຊົນນະບົດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມອຸ່ນອຸ່ງທຳການຜະລິດ, ຂະຫຍາຍກະສິກຳໃນເຂດ ຊົນນະບົດຕ້ອງປະຕິບັດຄົບຊຸດຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການບໍລິການ ປະສົມປະສານຕະຫຼອດ ຮອດຂະບວນວິວັດແຫ່ງການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບສາກົນຕິດ ພັນກັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຕົວເມືອງນ້ອຍ, ຕິດພັນກັບການຫັນເປັນທັນສະໄໝ, ຄຸງຄູ່ກັນນັ້ນ ການພັດທະນາກະສິກຳ ຕ້ອງຕິດພັນກັບກຳລັງແຮງຂອງກົນໄກການຕະຫຼາດຕາມ ທິດສັງຄົມນິຍົມ, ເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງແຮງຂອງວິທະຍາສາດ ບວກກັບການນຳໃຊ້, ຂຸດຄົ້ນບັນ ດາກຳລັງແຮງ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີ: ແຮງງານ, ທີ່ດິນ, ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສົມທົບກັບການ ສະໜັບສະໜູນການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງອົງຄະນະພັກກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ VI ທີ່ໄຂຂຶ້ນໃນວັນທີ 17 ພະຈິກ

2020 ຍັງໄດ້ຕີລາຄາຕໍ່ກັບສະພາບສິ່ງທ້າທາຍໃນຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄວ້ວ່າ: ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນຍັງມີສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍດ້ານເປັນຕົ້ນແມ່ນດິນຟ້າອາກາດຂອງໂລກມີການປ່ຽນແປງຢ່າງໄວວາສິ່ງຜົນກະທົບກໍ່ໃຫ້ເກີດໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ຢູ່ຫຼາຍທ້ອງຖິ່ນ, ການລະບາດຂອງສັດຕູພືດ ແລະ ພະຍາດສັດ, ການໃຊ້ສານເຄມີເກີນຄ່າມາດຕະຖານ, ການແກ່ຍາວຂອງໂຄວິດ-19 ຢູ່ໃນໂລກ ແລະ ພາກພື້ນ ສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ, ການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງຊົນນະບົດ ແລະ ກະສິກຳຂອງປະເທດເຮົາ ຕົ້ນຕໍແລ້ວຍັງຫຼ້າຫຼັງ ກຳລັງການຜະລິດຍັງອ່ອນໄຫວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບກະສິກຳທັນສະໄໝໃໝ່, ຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນຂອງຊາວກະສິກອນ ນັບທັງຜູ້ປະກອບການກະສິກຳພາຍໃນຍັງຈຳກັດ ແລະ ອັດຕາສ່ວນຄົນທຸກຍາກຍັງສູງ, ໃນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກນັ້ນພວກເຮົາກໍ່ຍັງມີໂອກາດ ແລະ ສິ່ງເອື້ອຍອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ ເຊັ່ນ: ປະເທດເຮົາສາມາດຍາດກາລະໂອກາດຂອງນະໂຍບາຍເຊື່ອມໂຍງເຊື່ອມຈອດຂອງປະເທດເຮົາ ແລະ ການສືບຕໍ່ເຈລະຈາບັນລຸຂໍ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ດ້ານສຸຂານາໄມພືດ ແລະ ສັດ ເພື່ອເປີດຕະຫຼາດການຄ້າ, ການລົງທຶນຢູ່ປະເທດ, ພວກເຮົາຍັງມີ ປະເທດເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດ ແລະ ມີການພົວພັນກວ້າງຂວາງ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ຊຶ່ງເປັນທ່າແຮງດຶງດູດການລົງທຶນ ເຂົ້າໃນວຽກງານກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ, ສ້າງລາຍຮັບດ້ວຍການຜະລິດ, ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນ ທີ່ມີມູນຄ່າສູງ ເພື່ອສົ່ງອອກ ກອງປະຊຸມໄດ້ກຳນົດທິດທາງລວມ ແລະ ຄາດໝາຍສູ່ຊົນ 5 ປີ 2021-2025 ໄວ້ຄື:

- **ທິດທາງລວມ:** 1. ສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງປົວແປງພາຍໃນພັກ ໃຫ້ເລິກເຊິ່ງ, ໜັກແໜ້ນໃນທຸກດ້ານ, ເສີມຂະຫຍາຍປະຊາທິປະໄຕພາຍໃນພັກ ຕິດພັນກັບການເພີ່ມທະວີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຄະນະພັກຂັ້ນຕ່າງໆ, ຂອງພະນັກງານ, ສະມາຊິກພັກ ແລະ 3 ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຕາມທິດສ້າງພັກປອດໃສ, ເຂັ້ມແຂງ, ໜັກແໜ້ນ, ສຸມໃສ່ການຜັນຂະຫຍາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມະຕິກອງໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ VI ຂອງອົງຄະນະພັກກະຊວງ ກໍ່ຄື ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນທົ່ວປະເທດ ຄັ້ງທີ XI ຂອງພັກ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປະຕິບັດ ຂໍ້ແຂ່ງຂັນຮັກຊາດ ແລະ ພັດທະນາໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດຈົບ. 2. ສືບຕໍ່ພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ເຂົ້າສູ່ລວງເລິກ ແລະ ໜັກແໜ້ນດ້ວຍການຂຸດຄົ້ນທຸກທ່າແຮງປົ່ມຊ້ອນ, ປຸກລະດົມກຳລັງແຮງທັງພາຍໃນ, ຕ່າງປະເທດ ແລະ ຊາວກະສິກອນ ເຂົ້າໃນການປະຕິບັດ ແຜນການຄ້າປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກພື້ນຟູບູລະນະປ່າໄມ້, ຍູ້ແຮງການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນສິນຄ້າສະໜອງພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ຕາມທ່າແຮງທີ່ໄດ້ປຸງປອງຂອງແຕ່ລະເຂດແຄວ້ນຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ, ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາວິສາຫະກິດ, ຟາມ, ຄອບຄົວຕົວແບບ, ກຸ່ມການຜະລິດ ຫຼື ສະຫະກອນ ຕາມທິດທັນເປັນອຸດສາຫະກຳ, ທັນສະໄໝ, ສະອາດ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນ

ຍິ່ງ ໃຫ້ມີບົດບາດກ້າວບຸກທະລູຢ່າງຕັ້ງໜ້າ, 3. ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ຂອງ ປະຊາຊົນ ໃຫ້ເຂົ້າສູ່ລົງເລິກ ແລະ ທົ່ວເຖິງ ຕາມທິດສາມສ້າງ, ສ້າງຄວາມຮັ່ງມີໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ, ເຮັດໃຫ້ລະບົບການເມືອງຢູ່ເຂດຊຸມນະບົດ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ໜັກແໜ້ນ, ສາມາດນຳພາປະຊາຊົນ ເປັນເຈົ້າການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາຕົນເອງ ແລະ ພັດທະນາບ້ານຊ່ອງໃຫ້ຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກ ຄວາມທຸກຍາກ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ ຂອງປະຊາຊົນໃນຊຸມນະບົດໄດ້ ຮັບການປັບປຸງດີຂຶ້ນ, 4. ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ຄຸນນະພາບບຸກຄະລາກອນ ເປັນ ບັນຫາໃຈກາງ ເພື່ອເພີ່ມທະວີບົດບາດຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ ແລະ ຈຸລະພາກ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ທັນສະໄໝ, ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເພີ່ມປະສິດທິພາບການເຄື່ອນໄຫວຂອງບັນດາກົມ, ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ, ສູນ, ສະຖານີ ເຂົ້າໃນການບໍລິການສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນ, ຜະລິດ ເພື່ອເພີ່ງພາຕົນເອງ ຢູ່ພາຍໃນເປັນຕົ້ນຕໍ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຜະລິດເພື່ອສົ່ງອອກເປັນສຳຄັນ.

ພາບ: ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຜູ້ແທນອົງຄະນະພັກກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຄັ້ງທີ VI ວັນທີ 17 ພະຈິກ 2020

- **ຄາດໝາຍສູ້ຊົນ:** ສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ຈັງຫວະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນ 5 ປີ ສະເລ່ຍບັນລຸໄດ້ 2.5% ຕໍ່ປີ, ກວມເອົາ 15.3% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ຫຼື GDP ໃນປີ 2025. ຜະລິດເຂົ້າເປືອກໃຫ້ໄດ້ 3.5-4 ລ້ານໂຕນຕໍ່ປີ, ມູນຄ່າການສົ່ງອອກພືດ ແລະ ສັດ 1.2 ຕື້ໂດລາຕໍ່ປີ (ສັດ 0.1 ຕື້ໂດລາຕໍ່ປີ), ການບໍລິໂພກທາດຊີ້ນ ບັນລຸ 73 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ, ສົ່ງງົວ ອອກ ສປ. ຈີນ ໃຫ້ໄດ້ 250,000 ໂຕ, ເພີ່ມລະດັບຄວາມປົກຫຸ້ມປ່າໄມ້ ໃຫ້ໄດ້ 70% ຂອງເນື້ອທີ່

ທົ່ວປະເທດໃນປີ 2025, ສຸມໃສ່ແກ້ໄຂ 23 ເມືອງທຸກຍາກ, ຈັດສັນພູມລຳເນົາ ແລະ ອາຊີບທີ່ໝັ້ນຄົງ ໃນ 25 ຈຸດສຸມ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ

• **ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດ ປີ 2030**

ເນື່ອງທຽບກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ແລະ ທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ ສປປ ລາວ ເຮົາມີຢ່າງອຸດົມສົມບູນແລ້ວ ເຫັນວ່າຍັງບໍ່ທັນຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນສາມາດຊຸດຄື້ນໄດ້ທ່າແຮງດັ່ງກ່າວ, ການຜະລິດກະສິກຳ ເວົ້າລວມ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍຕົວແຮງ, ຮູບແບບການຜະລິດສ່ວນຫຼາຍ ຍັງຂຶ້ນກັບທຳມະຊາດ, ທັງນີ້ກໍ່ເນື່ອງຈາກວ່າ ການຫັນແນວທາງນະໂຍບາຍ, ມະຕິ, ຄຳສັ່ງ ຂອງພັກ ເປັນແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາກະສິກຳຕະຫຼອດຮອດ ການປະຕິບັດບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຂອງລັດຍັງບໍ່ທັນກວ້າງຂວາງ ແລະ ລົງເລິກສູ່ຮາກຖານຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ ການປູກລະດົມປະຊາຊົນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນຈາກຮູບແບບ ການຜະລິດແບບດັ້ງເດີມ ມາສູ່ຮູບແບບໃໝ່ ຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ຊັກຊ້າ, ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝໃນຂະແໜງກະສິກຳ ໂດຍສະເພາະ ໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຍັງບໍ່ທັນໜັກແໜ້ນ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ. ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຂະແໜງການຕ້ອງສ້າງໃຫ້ມີຍຸດທະສາດພັດທະນາ ວຽກງານກະສິກຳ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ທັງໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ ຢ່າງເປັນລະບົບຄົບຊຸດ.

ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ກຳນົດຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030 ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດແຈ້ງ ວິໄສທັດ, ຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍໃນການພັດທະນາຂະແໜງການ ແລະ ວຽກງານກະສິກຳ ແຕ່ນີ້ຮອດປີ 2020 ແລະ 2025. ວິໄສທັດຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຊຶ່ງກຳນົດຮອດປີ 2030 ແມ່ນແນ່ໃສ່ "ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ຜະລິດກະສິກຳທີ່ມີທ່າແຮງ, ພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ ປອດໄພ ແລະ ຍືນຍົງ ບົນພື້ນຖານເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ" ຄາດໝາຍລວມໃນແຕ່ລະໄລຍະມີຄື:

ຮອດປີ 2020 ສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ໄດ້ ລວມຍອດຜະລິດຈະພັນພາຍໃນ ຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຂະຫຍາຍຕົວ ໃຫ້ໄດ້ ໃນລະດັບສະເລ່ຍ 3.4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ປະກອບສ່ວນໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ໃນອັດຕາສ່ວນ 19 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຮັບປະກັນດ້ານໂພຊະນາການຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ຮັບພະລັງງານຢ່າງຕໍ່າ 2,600 ກິໂລກາຣໍລິຕ໌ຄົນຕໍ່ວັນ, ໃນນີ້ ເຂົ້າ ແລະ ທາດແປ້ງ ກວມປະມານ 62 ສ່ວນຮ້ອຍ ຊື່ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ປະມານ 10 ສ່ວນຮ້ອຍ, ປະເພດພືດຜັກ, ໝາກໄມ້ ແລະ ປະເພດຖົ່ວ ກວມປະມານ 6 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ປະເພດໄຂ່ມັນ, ນ້ຳຕານ ແລະ ນ້ຳນົມ ກວມເອົາ 22 ສ່ວນຮ້ອຍ, ສູ້ຊົນຜະລິດເຂົ້າເປືອກລວມ ໃຫ້ໄດ້ບໍ່ຫຼຸດ 4.7 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າຈ້າວ 30 ສ່ວນຮ້ອຍ), ຍົກລະດັບການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ຜັກສະອາດ ໃຫ້ໄດ້ ຕາມມາຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ

GAP . ການຜະລິດພືດເປັນສິນຄ້າ ໃຫ້ໄດ້ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າເພື່ອເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າເປືອກ), ຜະລິດສາລີອາຫານສັດ ໃຫ້ໄດ້ 1.3 ລ້ານໂຕນ, ກາເຟ ໃຫ້ໄດ້ 120,000 ໂຕນ, ອ້ອຍ ເພື່ອເປັນວັດຖຸດິບປ້ອນໂຮງງານ ໃຫ້ໄດ້ 1.5 ລ້ານໂຕນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ ໃຫ້ໄດ້ 50,000 ໂຕນ ແລະ ພືດອື່ນໆ ທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປຽບ ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງພາຍໃນເພື່ອ ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ, ສູ້ຊິນຜະລິດຊັ້ນ, ໄຂ່, ປາ ລວມໃຫ້ໄດ້ 487,500 ໂຕນ (ໃນນີ້ ຊັ້ນ ແລະ ໄຂ່ ໃຫ້ໄດ້ 262,500 ໂຕນ), ປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃຫ້ໄດ້ 225,000 ໂຕນຕໍ່ປີ ດ້ວຍອັດການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງຜູ້ສັດ ຢູ່ໃນລະດັບປະມານ 6 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ, ການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ໃນລະດັບ 8-10 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ, ສົ່ງອອກ ຊັ້ນ (ງົວ-ຄວາຍ) ໃຫ້ໄດ້ 10,000-15,000 ໂຕນ ໄປຄຸງຄູ່ກັບ ການຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນຊັ້ນ ແລະ ປາ ເປັນສຳເລັດຮູບຢູ່ພາຍໃນ ໃຫ້ເປັນລະບົບຕ່ອງໂສ້ ຕິດພັນກັບການຕະຫຼາດຕາມທິດທັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ.

ຮອດປີ 2025 ສືບຕໍ່ຮັບປະກັນໂພຊະນາການຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ຮັບພະລັງງານ ຢູ່ໃນລະດັບ ບໍ່ຫຼຸດ 2,600 ກິໂລກາຣ໌ລີຕໍ່ຄົນຕໍ່ວັນ, ໃນນີ້ ເຂົ້າ ແລະ ທາດແປ້ງ ກວມປະມານ 54 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຊັ້ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ປະມານ 13 ສ່ວນຮ້ອຍ, ປະເພດພືດຜັກ, ໝາກໄມ້ ແລະ ປະເພດຖົ່ວ ກວມເອົາ ປະມານ 8 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ປະເພດໄຂ່ມັນ, ນ້ຳນົມ ກວມປະມານ 25 ສ່ວນຮ້ອຍ, ສູ້ຊິນຜະລິດເຂົ້າ ເປືອກລວມ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 5 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າຈ້າວ 30 ສ່ວນຮ້ອຍ), ໂດຍເນັ້ນໃສ່ ຄຸນນະພາບ, ຮັບປະກັນ ຄວາມສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ GAP ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບ ຕະຫຼາດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໄດ້. ສຳລັບການຜະລິດພືດເປັນສິນຄ້າ ຕ້ອງສູ້ຊິນໃຫ້ໄດ້ ຄື: ເຂົ້າ ເພື່ອ ເປັນສິນຄ້າສົ່ງພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ຢ່າງໜ້ອຍ 1.5 ລ້ານໂຕນ, ຜະລິດສາລີອາຫານສັດ ໃຫ້ໄດ້ 1.4 ລ້ານໂຕນ, ກາເຟ ໃຫ້ໄດ້ 280,000 ໂຕນ, ອ້ອຍໃຫ້ໄດ້ 2.4 ລ້ານໂຕນ, ມັນຕົ້ນ ໃຫ້ໄດ້ 1.6 ລ້ານໂຕນ, ຖົ່ວເຫຼືອງໃຫ້ໄດ້ 52,000 ໂຕນ ແລະ ພືດອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປຽບ ໂດຍການພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງການຜະລິດອຸດສາຫະກຳ ປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ ໃຫ້ເປັນຕ່ອງໂສ້ ທີ່ທັນສະໄໝ ໂດຍນຳໃຊ້ ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ກ້າວໜ້າ ເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃຫ້ສູງຂຶ້ນ. ສູ້ຊິນຜະລິດຊັ້ນ, ປາ ແລະ ໄຂ່ ລວມໃຫ້ໄດ້ 711,000 ໂຕນ (ໃນນັ້ນ, ຊັ້ນ ແລະ ໄຂ່ໃຫ້ໄດ້ 414,000 ໂຕນ, ປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃຫ້ໄດ້ 297,000 ໂຕນຕໍ່ປີ), ສົ່ງອອກ ຊັ້ນ (ງົວ-ຄວາຍ) ໃຫ້ໄດ້ 15,000 ໂຕນ, ໄປຄຸງຄູ່ກັບ ການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນຊັ້ນ ແລະ ປາສຳເລັດຮູບຢູ່ພາຍໃນ ໃຫ້ເປັນລະບົບ ຕ່ອງໂສ້ຕິດພັນກັບການຕະຫຼາດ ຕາມທິດທັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ.

ເພື່ອຮັບປະກັນ ເຮັດໃຫ້ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປ ຕາມທິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດ ຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດມາດຕະການລວມ ແລະ ມາດຕະການ ສະເພາະ, ສຳລັບມາດຕະການລວມ ແມ່ນກວມເອົາວຽກງານດ້ານນະໂຍບາຍ, ການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ, ການກຳນົດກົນໄກການປະສານງານ, ການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ລົງທຶນ, ການ

ປັບປຸງກົນຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ໃນຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ສ່ວນມາດຕະການສະເພາະທາງດ້ານວິຊາການແມ່ນ ກວມເອົາ ຂົງເຂດພັດທະນາທາງດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການກຳນົດ ແລະ ແບ່ງເຂດທີ່ດິນກະສິກຳ, ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ, ການຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ, ການພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງກຳລັງການຜະລິດ, ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຊົນລະປະທານ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ອື່ນໆ. ນອກນັ້ນ, ຍັງໄດ້ກຳນົດ ແຜນງານດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ເພື່ອບັນລຸ 2 ເປົ້າໝາຍ ກໍຄື: 1. ເປົ້າໝາຍ ຫຼື ແຜນງານ ດ້ານການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ 2. ເປົ້າໝາຍ ຫຼື ແຜນງານດ້ານການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ, ໂດຍໄດ້ກຳນົດແຜນດຳເນີນງານທັງໝົດ 16 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ 120 ໂຄງການ, ໃນນີ້ ດ້ານການປູກຝັງ ປະກອບມີ 9 ແຜນງານ ແລະ 62 ໂຄງການ, ດ້ານການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ປະກອບມີ 7 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ 58 ໂຄງການ.

- ຮູບພາບລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 1975-2024:

ທ່ານ ຄຳສຸກ ໄຊຍະແສງ
ລັດຖະມົນຕີ ວ່າການ ກະຊວງການຜະລິດກະສິກຳ,
ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນລະປະທານ ລະຫວ່າງ ປີ 1975-1982

ທ່ານ ອິນກອງ ມະຫາວົງ
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນລະປະທານ
ລະຫວ່າງ ປີ 1982-1991

ທ່ານ ສີສະຫວາດ ແກ້ວບູນພັນ
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ລະຫວ່າງ ປີ 1991-1996

ທ່ານ ດອ ສ່ຽນ ສະພັງທອງ
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້,
ລະຫວ່າງປີ 1996-2006

ທ່ານ ສີຕາເຮັງ ອາຊະພົນ
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ລະຫວ່າງປີ 2006-2011

ທ່ານ ວິໄລວັນ ພົມເຊ
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ລະຫວ່າງປີ 2011-2015

ທ່ານ ປອ ພົມພິພັກ
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ສະຫວ່າງປີ 2015-2016

ທ່ານ ປອ ລຽນ ທິແກ້ວ
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ສະຫວ່າງປີ 2016-2020

ທ່ານ ປອ ພົມພິພັກ
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ສະຫວ່າງປີ 2020-2024

ວັນສຳຄັນຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້:

1. ກຳນົດເອົາວັນທີ 15 ພຶດສະພາ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ເປີດຂະບວນການຜະລິດລະດູຝົນ”
2. ກຳນົດເອົາວັນທີ 31 ພຶດສະພາ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ປິດປ່າ”
3. ກຳນົດເອົາວັນທີ 1 ມິຖຸນາ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ເດັກນ້ອຍສາກົນ ແລະ ວັນປູກຕົ້ນໄມ້ແຫ່ງຊາດ”
4. ກຳນົດເອົາວັນທີ 1 ຕຸລາ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ເປີດປ່າ”
5. ກຳນົດເອົາວັນທີ 16 ຕຸລາ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ອາຫານໂລກ”
6. ກຳນົດເອົາວັນທີ 3 ພະຈິກ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ຊົນລະປະທານແຫ່ງຊາດ, ວັນເປີດລະດູການຜະລິດ ລະດູແລ້ງ”
7. ກຳນົດເອົາວັນທີ 11 ພະຈິກ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ສັກຢາກັນພະຍາດສັດແຫ່ງຊາດ”
8. ກຳນົດເອົາວັນທີ 13 ກໍລະກົດ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ປ່ອຍປາ ແລະ ອະນຸລັກສັດນ້ຳ-ສັດປ່າແຫ່ງຊາດ”
9. ກຳນົດເອົາວັນທີ 28 ກັນຍາ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ວິໂລກ”
10. ກຳນົດເອົາວັນທີ 05 ທັນວາ ຂອງທຸກປີເປັນວັນ “ດິນໂລກ”

ເອກະສານອ້າງອີງ:

- ປີ 1988, ເອກະສານຂອງກອງປະຊຸມປະສົມລະຫວ່າງ ຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງພັກກັບສະພາລັດຖະມົນຕີວ່າດ້ວຍການກະສິກຳ ແຕ່ວັນທີ 15-22 ມິຖຸນາ 1988, ປຶ້ມຫັນຈາກເສດຖະກິດທຳມະຊາດ ໄປສູ່ເສດຖະກິດສິນຄ້າ;
- ປີ 1999, ປຶ້ມປະຫວັດສາດ-ມູນເຊື້ອ ແຂວງຫົວພັນ ແຫຼ້ມ 1;
- ປີ 2012, ປຶ້ມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນອົງຄະນະພັກ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄັ້ງທີ IV, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
- ປີ 2014, ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ປຶ້ມປະຫວັດຄວາມເປັນມາກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວສະໄໝທີ I-IX
- ປີ 2015, ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມສູນກາງພັກ, ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ປຶ້ມ ສປປ ລາວ 40 ປີ, (1975-2015);
- ປີ 2015, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ປຶ້ມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນອົງຄະນະພັກ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄັ້ງທີ V;
- ປີ 2016, ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ສະມາຄົມຜູ້ອາດູໂສ, ປຶ້ມວິລະກຳແຫຼກຄຸກໂພນເຄັງ ຄັ້ງມະຫັດສະຈັນ ຂອງບັນດາຜູ້ນຳແນວລາວຮັກຊາດ 16 ທ່ານ;
- ປີ 2018, ປຶ້ມປະຫວັດມູນເຊື້ອ ມືອງ ວຽງໄຊ-ຖານທີ່ໝັ້ນຂອງການປະຕິວັດລາວ (ເນື່ອງໃນໂອກາດສະເຫຼີມສະຫຼອງ ມືອງ ວຽງໄຊ ຄົບຮອບ 50 ປີ 30 ພະຈິກ 1968 ຫາ 30 ພະຈິກ 2018) ກ່ອນຈະມີມືອງວຽງໄຊ ຖານທີ່ໝັ້ນການປະຕິວັດ;
- ປີ 2018, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ປຶ້ມ 50 ປີ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ 7 ຕຸລາ 1968-2018;
- ປີ 2020, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ປຶ້ມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນອົງຄະນະພັກ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄັ້ງທີ VI;
- ພາລະກິດ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ປະທານ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ທີ່ຖ້ຳຜາຫານ;
- ປຶ້ມແບບຮຽນປະຫວັດສາດ ມັດທະຍົມສຶກສາ ປີທີ 5,6,7, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ;

ພາກທີ I ການກຳເນີດກະສິກຳໃນສັງຄົມມະນຸດ.....	1
1.1 ການກຳເນີດກະສິກຳໃນສັງຄົມມະນຸດບູຮານ.....	1
1.2 ກະສິກຳສະໄໝອານາຈັກລາວລ້ານຊ້າງ.....	2
1.3 ບາງສະພາບວຽກງານ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນເຂດລັດຖະບານວຽງຈັນ ກ່ອນ ປີ 1975.....	4
ພາກທີ II ວິວັດທະນາການ ໄລຍະ ປີ 1947-1960.....	7
2.1 ຂະບວນການຕໍ່ສູ້ຕ້ານຈັກກະພັດຜູ້ຮຸກຮານ ຕິດພັນກັບຂະບວນການເພີ່ມພູນ ຜະລິດຜົນ.....	7
ພາກທີ III ຂະບວນວິວັດທະນາການ ໄລຍະ ປີ 1960-1975.....	13
3.1 ການສ້າງເຂດປົດປ່ອຍໃຫ້ປຽບເໝືອນລັດໜຶ່ງ ແລະ ປັບປຸງສຳນັກງານບ່ອນເຮັດ ວຽກໃນສູນກາງການບັນຊາຊື້ນຳການປະຕິວັດ.....	13
3.2 ຖ້ຳກະສິກຳ ແລະ ຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ.....	24
3.3 ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນ.....	28
3.4 ການປັບປຸງກົງຈັກຂອງຫ້ອງການຜະລິດກະສິກຳ.....	30
ພາກທີ IV ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພາຍຫຼັງການສະຖາປະນາເປັນ ສປປ ລາວ ປີ 1975	37
4.1 ການປະກາດສ້າງຕັ້ງ ກະຊວງການຜະລິດກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊີນລະປະທານ.....	37
4.2 ສິ່ງທ້າທາຍທົດສອບ ໝາກຜົນແຫ່ງການຟື້ນຟູປະເທດຊາດສ້າງສາລະບອບ ໃໝ່ ແລະ ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນຊຸມປີທຳອິດຫຼັງປີ 1975.....	42
4.3 ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄລຍະ ປີ 1980-2020.....	48
ພາກທີ V ເບົ້າໝາຍການພັດທະນາ ແລະ ວິໄສທັດຂອງຂະແໜງການ.....	69
5.1 ພາລະບົດບາດ ແລະ ກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ.....	69
5.2 ຄາດໝາຍສູ່ຊີນການພັດທະນາຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 2021- 2025 ແລະ ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳຮອດ ປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດ ປີ 2030.....	71
• ຮູບພາບລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 1975-2024.....	78
• ວັນສຳຄັນຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.....	81
• ເອກະສານອ້າງອີງ.....	82

ຄະນະຄົ້ນຄວ້າເນື້ອໃນ

ທ່ານ ປອ ເພັດ ພົມພິພັກ

ທ່ານ ຮສ. ປອ ລິນຄຳ ດວງສະຫວັນ

ທ່ານ ທອງພັດ ວົງມະນີ

ທ່ານ ກິແກ້ວ ສິງນາວົງ

ທ່ານ ສີປະໄພ ໄຊສົງຄາມ

ທ່ານ ຮສ. ປອ ສົມຫວັງ ພິມມະວົງ

ທ່ານ ທອງວັນ ທອງດີ

ທ່ານ ພູເຮືອງ ສຸວັນນະລາດ

ທ່ານ ສີສະຫວາດ ຫອມດາລາ

ທ່ານ ທອງສະຫວັນ ພັນທະລາວົງ

ທ່ານ ອຸດົມ ສີປະເສີດ

ທ່ານ ປອ ສຸລາພອນ ອິນທະວົງ

ທ່ານ ສົມຮັກ ວົງວິໄຊ

ທ່ານ ນາງ ເຂັມພອນ ຫອມລັດສະໝີ

ທ່ານ ນາງ ບຸນທຽນ ວົງໄກສອນ

ທ່ານ ອາໂນສັກ ແພງທິມມະວົງ

ທ່ານ ກອງແກ້ວ ພະຈອມພົນ

ທ່ານ ປອ ພັນໄຊ ອົງໄຊ

ທ່ານ ອຸດອນ ອາລຸນສະຫວັດ

ທ່ານ ແອ ເລືອງວັນໄຊ

ທ່ານ ນາງ ສີອຳມອນ ໄຊຍະລາດ

ອາດິດລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວໜ້າຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວໜ້າກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມພິພິດະພັນ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ແລະ ອະນຸສອນ

ສະຖານຜູ້ນຳປະຕິວັດ, ຫ້ອງວ່າການສູນກາງພັກ

ຮອງຫົວໜ້າກົມມໍລະດົກ, ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ

ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ

ຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ

ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມກວດກາ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມື, ກະຊວງກະສິກຳ

ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ

ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມຊົນລະປະທານ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມພັດທະນາຊົນນະບົດ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກຳ, ກະຊວງ

ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ສະຫະກອນ,

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວໜ້າພະແນກຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງລັດ, ຫ້ອງການກະຊວງກະ

ສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ວິຊາການ, ພະແນກຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງລັດ, ຫ້ອງການກະຊວງ

ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ວິຊາການ, ພະແນກໂຄສະນາ ແລະ ຂ່າວສານ, ຫ້ອງການກະຊວງ

ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຄະນະບັນນາທິການ

ທ່ານ ຄຳພັນ ເໝືອນສິດທິດາ

ທ່ານ ບຸນໄອ ໝູນວນນະວົງ

ທ່ານ ແສງປະເສີດ ມັດທຸຈັນ

ທ່ານ ສີປະໄພ ໄຊສົງຄາມ

ທ່ານ ໂສພາ ສິດທິໂສມ

ທ່ານ ກອນໄທ ແກ້ວນະຄອນ

ທ່ານ ຮສ. ປອ ທຸມທອນ ວົງວິສຸກ

ທ່ານ ອຸດອນ ອາລຸນສະຫວັດ

ທ່ານ ກິດຊະນະ ພົມມະຈັນ

ທ່ານ ແອ ເລືອງວັນໄຊ

ທ່ານ ນາງ ສີອຳມອນ ໄຊຍະລາດ

ຄະນະຂຽນ ແລະ ຮຽບຮຽງເນື້ອໃນ

ທ່ານ ອຸດອນ ອາລຸນສະຫວັດ

ທ່ານ ແອ ເລືອງວັນໄຊ

ທ່ານ ນາງ ສີອຳມອນ ໄຊຍະລາດ

ຈັດໜ້າອອກແບບ

ທ່ານ ກິດຊະນະ ພົມມະຈັນ

ທ່ານ ນາງ ສີອຳມອນ ໄຊຍະລາດ

ອາດິດຫົວໜ້າຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ອາດິດຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ອາດິດຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວໜ້າຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມກວດກາ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຮອງຫົວໜ້າກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວໜ້າພະແນກຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງລັດ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວໜ້າພະແນກໂຄສະນາ ແລະ ຂ່າວສານ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ວິຊາການ, ພະແນກຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງລັດ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ວິຊາການ, ພະແນກໂຄສະນາ ແລະ ຂ່າວສານ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວໜ້າພະແນກຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງລັດ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ວິຊາການ, ພະແນກຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງລັດ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ວິຊາການ, ພະແນກໂຄສະນາ ແລະ ຂ່າວສານ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວໜ້າພະແນກໂຄສະນາ ແລະ ຂ່າວສານ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ວິຊາການ, ພະແນກໂຄສະນາ ແລະ ຂ່າວສານ, ຫ້ອງການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງ ຖ້ຳກະສິກຳ
ແລະ ຜົນງານກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ປີ ຄ.ສ 1965 - ປີ ຄ.ສ 2024

ພິມທີ່: ໂຮງພິມ ມາຈອຍ ຈຳກັດ,
ຖະໜົນທ່າເດືອ, ບ້ານ ຈອມເພັດໃຕ້, ເມືອງ ສີສັດຕະນາກ
ໂທ: +85620 9263 2233
ຄັ້ງວັນທີ 30 ກັນຍາ 2024
ພິມຄັ້ງທີ 1 ຈຳນວນ 300 ຫົວ

ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ບ້ານ ໂພນໄຊ, ເມືອງ ໄຊເຊດຖາ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
ປີ ຄ.ສ 2024